

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی

۹

احصائیوی

بولتن سالانه سال مالی ۱۳۹۳

(جنوری ۲۰۱۵)

بولتن اقتصادي ۹ احصائيو

بولتن سالانه سال مالي ۱۳۹۳
(جنوري ۲۰۱۵)

ابن سینا وات
کابل - افغانستان
شماره تماس: ۲۱۰۰۲۹۳-۲۰-۹۳+
وبسایت: www.dab.gov.af
ایمیل آدرس: mp@dab.gov.af
حق چاپ محفوظ است
حقوق و اجازه نامه ها

حق چاپ مطالب منتشره این بولتن محفوظ بوده، اما نقل قول و چاپ مجدد آن صورت گرفته می تواند.
برای چاپ مجدد تصدیق نامه و کپی بولتن یک امر ضروری پنداشته می شود.

یادداشت:

سال مالی جدید افغانستان از سال ۱۳۹۱ (۲۰۱۲) بدینسو تغییر یافته است. سال مالی جدید در هر سال از ۲۱ دسمبر که برابر میشود با اول ماه جدی، آغاز می گردد. این بولتن پیشرفت های اقتصادی و احصائیوی سال مالی ۱۳۹۳ را که از ۲۱ دسمبر ۲۰۱۳ شروع و الی ۲۰ دسمبر ۲۰۱۴ ادامه دارد، احتوا می کند.

فهرست مطالب

ط	پیام رئیس گُل د افغانستان بانک
ک	خلص موضوع
۳	وضعیت اقتصادی جهان
۴	۱. اقتصاد کشورهای رو به انکشاف
۴	۱.۱ اقتصاد چین
۴	۲.۱ اقتصاد روسیه
۴	۳.۱ اقتصاد هندوستان
۵	۴.۱ اقتصاد ترکیه
۵	۲. اقتصاد کشورهای انکشاف یافته
۵	۱.۲ اقتصاد ایالات متحده امریکا
۵	۲.۲ اقتصاد آلمان
۵	۳.۲ اقتصاد بریتانیا
۵	۴.۲ اقتصاد فرانسه
۵	۵.۲ اقتصاد جاپان
۶	۶.۲ اقتصاد ایتالیا
۶	سطح بیکاری در جهان طی سال ۲۰۱۴ میلادی
۷	روند تورم جهانی
۸	تجارت جهانی
۱۰	سهم سیر و سیاحت در اقتصاد جهان
۱۷	توسعه بازار پول و سرمایه
۱۷	۱. برنامه پولی
۱۸	۲. حجم نقدینگی
۲۰	۱.۲ ذخایر خالص بین المللی
۲۰	۳. بازار مبادله ارز
۲۰	۱.۳ نرخ مبادله ارز
۲۱	۲.۳ لیلام ارز
۲۴	۴. بازار سرمایه و وضعیت نقدینگی

۲۴	۱.۴ لیلام اوراق سرمايوي
۲۵	۲.۴ ذخاير اجباري و اضافي
۳۳	روند و دورنماي تورم
۳۵	۱. قيمت کالا هاي مصرفي در افغانستان
۳۶	۱.۱ تغييرات شاخص قيم مصرفي عمومي ملي
۳۸	۲.۱ تغييرات شاخص قيم مصرفي کابل
۴۰	۳.۱ تغييرات سالانه
۴۳	۲. روند تورم در منطقه
۴۳	۱.۲ پاکستان
۴۴	۲.۲ هند
۴۴	۳. چشم انداز براي تورم کوتاه مدت
۴۴	۱.۳ خطرات
۴۷	۴. توسعه سکتور خارجي
۴۷	۱.۴ بيلانس تاديات
۴۹	۲.۴ مال التجاره
۵۰	۳.۴ طرف تجاري
۵۳	۴.۴ ترکيب تجارت
۵۵	۵.۴ بدهي خارجي
۵۶	۶.۴ ذخاير خالص بين المللي
۶۱	توسعه سکتور حقيقي
۶۱	۱. توليدات ناخالص داخلي بر اساس توليد سکتوري
۶۴	۱.۱ توليدات ناخالص داخلي بر اساس کتگوري هاي مصرف
۶۵	۲. دور نما براي سال ۱۳۹۴
۶۹	چگونگي عملکرد نظام بانكي
۷۰	۱. دارايي هاي نظام بانكي
۷۱	۱.۱ قروض ناخالص
۷۵	۲.۱ طلبات بين البانكي
۷۵	۳.۱ سرمايه گذاري

- ۴.۱ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک ۷۶
۲. بدهی‌ها ۷۶
- ۱.۲ امانات ۷۶
- ۲.۲ روند قرضه گیری ۷۷
۳. نقدینگی ۷۸
- ۳.۱ نسبت نقدینگی (به پیمانۀ وسیع) ۷۸
۴. سرمایه ۷۸
۵. فایده نظام بانکی ۷۹
۶. خطر مبادله ارز ۸۰
۷. خطر نرخ تکتانه ۸۰

گراف ها

۴	گراف ۱.۱: تولیدات ناخالص داخلی
۱۸	گراف ۲.۱: پایه پولی - سال مالی ۱۳۹۳
۱۸	گراف ۲.۲: پول در دوران - سال مالی ۱۳۹۳
۱۹	گراف ۳.۲: شبه پول منحیث بخش از پول به مفهوم وسیع (M2) به فیصدی
۱۹	گراف ۴.۲: امانات منحیث بخش از پول به مفهوم وسیع (M2) به فیصدی
۲۰	گراف ۵.۲: ذخایر خالص بین المللی: حقیقی و هدف تعیین شده سال مالی ۱۳۹۳
۲۱	گراف ۶.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی
۲۱	گراف ۷.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر پوند و یورو
۲۱	گراف ۸.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر روپیه هندی و کلدلار پاکستانی در سال مالی ۱۳۹۳
۲۱	گراف ۹.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر تومان ایرانی در سال مالی ۱۳۹۳
۲۴	گراف ۱۰.۲: اوراق سرمایوی حصول نشده سال مالی ۱۳۹۳
۲۵	گراف ۱۱.۲: سهم اوراق سرمایوی حصول نشده
۲۵	گراف ۱۲.۲: تقاضای روزمره به اوراق سرمایوی و مبلغ اعطا شده
۲۵	گراف ۱۳.۲: تقاضای اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه و مبلغ اعطا شده
۲۵	گراف ۱۴.۲: تقاضای اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه و مبلغ اعطا شده
۲۵	گراف ۱۵.۲: ساختار شرایط نرخ تکتانه
۳۴	گراف ۱.۳: شاخص قیم مواد غذایی بر اساس سازمان مواد غذایی و محصولات زراعتی
۳۵	گراف ۲.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی ملی (سال به سال)
۳۶	گراف ۳.۳: سنجش تورم هسته با استفاده از طریقه اوسط یابی (Trimmed Mean ۳۰٪)
۳۸	گراف ۴.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی ملی (ربع به ربع)
۴۰	گراف ۵.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی کابل (سال به سال)
۴۲	گراف ۶.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی کابل (ربع به ربع)
۴۴	گراف ۷.۳: نرخ تورم در پاکستان
۴۴	گراف ۸.۳: نرخ تورم در هند
۴۷	گراف ۱.۴: بیلانس حساب جاری
۴۸	گراف ۲.۴: حساب مالی و سرمایه
۴۸	گراف ۳.۴: سرمایه گذاری مستقیم خارجی
۵۰	گراف ۴.۴: عملکرد و بیلانس تجارتي (به میلیون دالر امریکایی)
۵۳	گراف ۵.۴: طرف صادرات (سهم ٪) سال مالی ۱۳۹۳

۵۳	گراف ۶.۴: طرف صادرات (سهم /٪) سال مالی ۱۳۹۲
۵۴	گراف ۷.۴: ترکیب واردات (سهم /٪) سال مالی ۱۳۹۳
۵۴	گراف ۸.۴: ترکیب واردات (سهم /٪) سال مالی ۱۳۹۲
۵۴	گراف ۹.۴: ترکیب صادرات (سهم /٪) سال مالی ۱۳۹۳
۵۴	گراف ۱۰.۴: ترکیب صادرات (سهم /٪) سال مالی ۱۳۹۲
۵۶	گراف ۱۱.۴: مقایسهٔ بدهی خارجی: ربع چهارم سال ۱۳۹۲
۵۶	گراف ۱۲.۴: ذخایر خالص بین المللی طی چند ربع قبلی (به میلیون دلار امریکایی)
۶۴	گراف ۱.۵: رشد سالانهٔ تولیدات ناخالص داخلی بر اساس مصرف (سال ۱۳۹۳)
۶۴	گراف ۲.۵: سهم سکتوری در مجموع تولیدات ناخالص داخلی
۷۰	گراف ۱.۶: سهم نظام بانکی (مجموع دارایی‌ها)
۷۱	گراف ۲.۶: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص میان گروه‌های بانکی
۷۴	گراف ۳.۶: کیفیت پورتفولیوی قرضه
۷۵	گراف ۴.۶: سهم طلبات بین‌البانکی میان گروه‌های بانکی
۷۶	گراف ۵.۶: افزایش ۹.۱۷ میلیارد افغانی بدهی‌ها
۷۷	گراف ۶.۶: امانات به پول افغانی
۷۷	گراف ۷.۶: ترکیب اسعاری امانات
۷۷	گراف ۸.۶: کاهش ۲ درصدی امانات
۷۷	گراف ۹.۶: دسته بندی امانات
۸۰	گراف ۱۰.۶: نافعیت نظام بانکی
۸۰	گراف ۱۱.۶: برگشت بر دارایی و برگشت بر سرمایه
۸۰	گراف ۱۲.۶: تکتانهٔ خالص

جداول

۱۱	جدول ۱.۱: سهم اقتصادی سکتور سیر و سیاحت
۱۹	جدول ۱.۲: حجم نقدینگی سال مالی ۱۳۹۳
۲۲	جدول ۲.۲: مختصری از لیلام ارز در سال مالی ۱۳۹۳
۲۶	جدول ۳.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۲۸ روزه (به میلیون افغانی)
۲۷	جدول ۴.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۱۲۸ روزه (به میلیون افغانی)
۲۹	جدول ۵.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه (به میلیون افغانی)
۳۷	جدول ۱.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (سال به سال)
۳۹	جدول ۲.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (ربع به ربع)
۴۱	جدول ۳.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (سال به سال)
۴۲	جدول ۴.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (ربع به ربع)
۴۷	جدول ۱.۴: بیلانس حساب جاری
۴۸	جدول ۲.۴: حساب مالی و سرمایه
۵۰	جدول ۳.۴: تفکیک تجارت اموال
۵۲	جدول ۴.۴: طرف تجارت خارجی در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۳
۵۲	جدول ۵.۴: طرف تجارت خارجی در نیمه اول سال مالی ۱۳۹۲
۵۵	جدول ۶.۴: تفکیک بدهی خارجی ۲۱ دسمبر سال ۲۰۱۴ میلادی
۵۷	جدول ۷.۴: ذخایر خالص بین المللی از سال ۱۳۸۹ الی سال مالی ۱۳۹۲ (به میلیون دالر امریکایی)
۶۲	جدول ۱.۵: تولیدات ناخالص داخلی بر اساس سکتورها (به فیصدی)
۶۳	جدول ۲.۵: رشد حقیقی تولیدات ناخالص داخلی بر اساس سکتورهای تولیدی (به فیصدی)
۶۵	جدول ۳.۵: تولیدات ناخالص داخلی اسمی بر اساس کتگوریهای مصرف (فیصد سال به سال)
۷۱	جدول ۱.۶: ترکیب داراییها و بدهیهای نظام بانکی
۷۳	جدول ۲.۶: توزیع قروض با تفکیک سکتورهای مختلف
۷۸	جدول ۳.۶: شاخصهای مهم سالم مالی نظام بانکی
۷۹	جدول ۴.۶: جدول نافعیت / خساره

پیام رئیس کُل

پالیسی‌ها/تلاش‌های د افغانستان بانک با تمرکز روی حفظ ثبات قیم داخلی که هدف اصلی د افغانستان بانک را تشکیل می‌دهد با در نظرداشت آسیب پذیرترین قشر جامعه با راه اندازی سیاست پولی سالم و مؤثر عیار گردیده اند.

پیام رئیس گُل د افغانستان بانک

مسرت دارم که به نمایندگی از شورای عالی و هیئت عامل د افغانستان بانک نسخه د بولتن اقتصادی و احصائیوی سال مالی ۱۳۹۳ (۲۱ دسمبر ۲۰۱۳ الی ۲۰ دسمبر ۲۰۱۴) د افغانستان بانک را ارائه می‌نمایم. این بولتن فعالیت‌های د افغانستان بانک را در زمینه‌های نگهداشت تورم در سطح پائین، حفظ ثبات افغانی در برابر سایر ارزها و ایجاد سکتور مستحکم بانکی که منتج به رشد پایدار اقتصادی می‌شود، احتوا می‌کند.

سال مالی ۱۳۹۳ برای اقتصاد افغانستان یک سال پُر چالش بوده است. فعالیت‌های اقتصادی بر اثر تحولات سیاسی کم‌رنگ شده که در نتیجه رشد اقتصادی را بطی ساخته است. رشد حقیقی تولیدات ناخالص داخلی به اندازه ۲.۱ درصد تخمین گردیده که این رقم پائین تر از میزان توقعات می‌باشد. بی‌باوری‌های سیاسی و انتقال مسئولیت‌های امنیتی بالای باورمندی سرمایه‌گذاران و مستهلکین تأثیر منفی گذاشته است. محصولات زراعتی طی سال ۱۳۹۳ رشد نسبتاً خوبتر داشته، اما بالاتر از رشد سال ۱۳۹۲ نبوده است. بر اساس شاخص‌های متعددی اقتصادی، انتظار می‌رود اقتصاد کشور در سال ۱۳۹۴ رشد کندتری داشته باشد.

تورم در افغانستان از ماه مارچ سال ۲۰۰۹ بدینسو به پائین‌ترین نرخ آن رسیده است. روند نزولی نرخ عمومی تورم در ربع چهارم سال گذشته آغاز شده و الی اخیر ربع چهارم سال ۱۳۹۳ (ماه دسمبر سال ۲۰۱۴) ادامه داشته است. نرخ تورم در اخیر سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۱.۳ درصد (سال به سال) ثبت شده است. سبب شاخص قیم مصرفی اجزای مواد غذایی و غیر غذایی پائین‌ترین نرخ تورم را به ثبت رسانیده اند، این در

حالیست که روند نزولی نرخ تورم در اقلام مواد غذایی بیشتر به نظر رسیده است.

بازار پول و سرمایه در سال مالی ۱۳۹۳ عملکرد مختلط را نشان داده است. پایه پولی منحصراً هدف عملیاتی سیاست پولی در اخیر سال ۱۳۹۳ به اندازه ۱۳ درصد افزایش یافته و ارزش آن به ۲۲۵ میلیارد افغانی رسیده است. پایه پولی حقیقی نسبت به هدف تعیین شده ۱۲.۷ درصدی افزایش اندک را نشان می‌دهد. از سوی دیگر د افغانستان بانک موفق شده است تا به هدف تعیین شده ذخایر خالص بین‌المللی (NIR) دست یابد. پول به مفهوم محدود (M1) طور سالانه به اندازه ۹.۵ درصد افزایش یافته است. پول به مفهوم وسیع (M2) نیز روند مشابه داشته که نشان دهنده نرخ رشد ۸.۳۴ درصدی بوده و ارزش آن در اخیر سال مورد نظر به ۴۰۲ میلیارد افغانی ثبت شده است.

سکتور خارجی در نتیجه کسر حسابات جاری تحت فشار قرار داشته، ولی با آنهم این فشارها محدود شده و در عین حال جریانات سرمایه در زمان تحت بررسی کاهش یافته است.

از سوی دیگر ذخایر خالص بین‌المللی افغانستان به اندازه ۶ درصد افزایش داشته که این رقم از اخیر سال مالی ۱۳۹۳ بدینسو تقریباً ۱۱ ماه وارداتی را تحت پوشش قرار داده و بالاتر از سطح معیارهای قبول شده بین‌المللی کفایت ذخیره می‌باشد و در ضمن مجموع ذخایر بدهی خارجی افغانستان در جریان سال مالی ۱۳۹۳ کاهش را نشان می‌دهد.

نظام بانکی کشور نیرومند شده و در زمان گزارشدهی عملکرد بهتری داشته است. دارایی‌های سکتور بانکی رشد میانه را

نشان داده که این رشد عمدتاً بدلیل افزایش در امانات صورت گرفته است.

امانات که منحصیث منبع اساسی تمویل در سکتور بانکی شناخته می شوند، نسبت به یک سال قبل افزایش اندک را نشان می دهد. رشد بطلی امانات عمدتاً به طولانی شدن روند انتخابات و بی باوری های سیاسی در اقتصاد کشور ربط داشته

است.

در خاتمه، می خواهم از تلاش های خستگی ناپذیر کارکنان مدیریت های مختلف د افغانستان بانک بخصوص کارمندان محترم آمریت عمومی سیاست پولی در قسمت تهیه این بولتن و آمریت عمومی اسناد و ارتباط در قسمت برگردان آن به زبان های دری و پشتو اظهار قدردانی نمایم.

خلیل صدیق

رئیس کل د افغانستان بانک

خلص موضوع

اقتصاد جهان طی سال ۲۰۱۴ میلادی توسعه معتدل داشته، ولی روند تولیدات ناخالص داخلی اکثر کشورها در مقایسه به سطوح قبل از بحران مالی به گونه چشمگیری کاهش یافته است. رشد تولیدات ناخالص جهانی طی سال ۲۰۱۴ به اندازه ۲.۶ درصد تخمین شده که این رقم به مقایسه سال گذشته به اندازه ۰.۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد، ولی نسبت به رشد ۲.۹ درصدی پیش بینی شده کاهش را می‌نمایاند.

نرخ رشد اقتصادی کشورهای انکشاف یافته در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۱.۶ درصد تخمین گردیده که نسبت به سال گذشته نمایانگر افزایش ۰.۴ درصد می‌باشد. رشد اقتصادی بزرگترین اقتصاد جهان در ربع اول سال عمدتاً در نتیجه وضعیت هوای زمستانی، منقبض شده، ولی به تعقیب آن در ربع دوم شاهد رشد قابل ملاحظه ۴.۶ درصدی بوده است. سرانجام رشد اقتصادی سال به سال این کشور در پایان سال ۲۰۱۴ میلادی به اندازه ۲ درصد به ثبت رسیده است.

اقتصاد جاپان در ربع اول سال ۲۰۱۴ از رشد قابل توجه بهره‌مند بوده اما در دو ربع بعدی، این رشد به یک رکود تخنیکی مبدل گردید. مصارف بلند مالیاتی که سبب توقف مصارف خصوصی شده، می‌تواند از عامل اصلی حالت انقباضی این کشور به حساب رود. رشد اقتصادی سالانه این کشور طی سال ۲۰۱۴ به اندازه ۰.۴ درصد پیش بینی شده است.

در این میان رشد اقتصادی کانادا و استرالیا در سال ۲۰۱۴ بالترتیب به اندازه ۲.۳ و ۳ درصد پیش بینی شده است، این در حالیست که فرانسه هیچ تغییری را در اقتصاد خود تجربه

نکرده و در عین حال انتظار می‌رود رشد اقتصادی ایتالیا در سه سال پی در پی کاهش یابد.

عملکرد اقتصادی در اروپا مخصوصاً در منطقه یورو ضعیف بوده به گونه که برخی از کشورها به رکود اقتصادی مواجه شده و برخی هم در حال رکود قرار داشته‌اند.

عملکرد قوی رشد اقتصادی کشورهای شرق آسیا با داشتن نرخ رشد ۶.۱ درصدی طی سال ۲۰۱۴ ثابت ساخته است که سریعترین رشد اقتصادی را در منطقه داشته‌اند. این در حالیست که رشد اقتصادی کشورهای غرب آسیا در نتیجه کاهش قیمت نفت و جنگ‌های مسلحانه در آسیای میانه، تضعیف یافته است. نرخ رشد اقتصادی کشورهای غرب آسیا در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۲.۹ درصد تخمین گردیده است که این رقم نسبت به ۴ درصد ثبت شده سال گذشته کاهش را نشان می‌دهد.

روند سریع رشد اقتصادی، اقتصادهای در حال گذار بالاث‌ر تنش‌های جغرافیایی در منطقه تضعیف یافته است. رشد اقتصادی روسیه در نتیجه بحران و تحریم‌های وضع شده بالای اکراین کاهش یافته است. به همین ترتیب رشد اقتصادی کشورهای کوچک مشترک المنافع در نتیجه تقلیل جریان ورودی سرمایه و انتقال وجوه کاهش یافته است.

بازار پول و سرمایه افغانستان در سال مالی ۱۳۹۳ (۲۱ دسمبر سال ۲۰۱۳ الی ۲۰ دسمبر سال ۲۰۱۴) عملکرد مختلط را نشان داده است. پایه پولی منحصراً هدف عملیاتی در اخیر سال ۲۰۱۴ به اندازه ۱۳ درصد افزایش یافته که ارزش آن به ۲۲۴،۸۸۵،۸۱ میلیون افغانی می‌رسد. میزان حقیقی پایه پولی نسبت به ۱۲.۷ درصدی هدف تعیین شده به گونه اندک

افزایش نموده است. پول در دوران منحيث هدف ضمنی در سال مورد نظر به اندازه ۱۷ درصد افزایش داشته که ارزش آن به ۱۹۷،۰۲۲.۹۵ میلیون افغانی می‌رسد.

از سوی دیگر د افغانستان بانک موفق شده است تا به هدف تعیین شده ذخایر خالص بین المللی دست یابد.

پول به مفهوم محدود (M1) رشد سالانه ۹.۵۴ درصدی سال به سال را به ثبت رسانیده که ارزش آن در اخیر سال مورد نظر به ۳۸۴،۱۵۲ میلیون افغانی می‌رسید. در عین حال پول به مفهوم وسیع (M2) نیز عملکرد مشابه را نشان داده است که بیانگر نرخ رشد ۸.۳۴ درصدی سال به سال می‌باشد و ارزش آن در اخیر سال مورد نظر به ۴۰۱،۵۸۳ میلیون افغانی می‌رسید.

د افغانستان بانک بمنظور کنترل رشد پایه پولی ابزارهای پولی، لیلان ارز و فروش اوراق سرمایوی را تحت عملیات بازار آزاد مورد استفاده قرار می‌دهد.

د افغانستان بانک در سال مالی ۱۳۹۳ مبلغ ۳،۳۴۱.۴۳ میلیون دالر امریکایی را بمنظور کنترل سیالیت بازار و جلوگیری از نوسانات فاحش نرخ مبادله افغانی در مقابل سایر ارزها لیلان نموده است.

مبلغ حصول نشده اوراق سرمایوی طی سال ۱۳۹۳ به ۳۸ میلیارد افغانی می‌رسید، این در حالیست که ارزش افغانی در برابر دالر امریکایی در سال مورد نظر به اندازه ۱.۷۹ درصد کاهش یافته است.

روند تغییرات قیمت نفت در ربع اخیر سال ۲۰۱۴ نزولی بوده که این روند بطور بالقوه می‌تواند به کشورهای تولیدکننده مواد نفتی جهان، فشار اقتصادی وارد کند. به همین ترتیب نگرانی‌های وجود دارد که کاهش بیشتر قیمت نفت ثبات

اقتصادی و سیاسی کشورهای تولید کننده مواد نفتی را تهدید کند. سیاست گذاران بدین باوراند که بعضی عوامل کلیدی و مهم نقش عمده را در پی کاهش قیمت نفت بازی می‌کند. قابل یاد آوریت که اعلامیه سازمان کشورهای صادر کننده نفت (OPEC) مبنی بر حفظ سطوح جاری تولیدی بزرگترین ضربات را به قیمت نفت وارد کرده است.

نرخ تورم عمومی در افغانستان از ماه مارچ سال ۲۰۰۹ بدینسو به پائین ترین حد آن رسیده است. روند نزولی نرخ تورم عمومی در ربع چهارم سال گذشته آغاز گردید که در آن زمان نرخ آن به اندازه ۷.۳ درصد ثبت گردیده بود. نرخ سراسری تورم در کشور در اخیر ربع چهارم (دسمبر سال ۲۰۱۴) به اندازه ۱.۳ درصد (سال به سال) به ثبت رسیده است. اجزای اساسی سبد شاخص قیم مصرفی اعم از مواد غذایی و غیر غذایی در مقایسه به ربع چهارم سال ۲۰۱۳ در سال مورد نظر پائین ترین نرخ تورم را ثبت نموده و در این میان کاهش نرخ تورم در مواد غذایی بسیار چشمگیر به نظر می‌رسید که دلیل آن عمدتاً پائین بودن قیمت سبزیجات عنوان شده است. قیمت این جزء فرعی سبد شاخص قیم مصرفی به ۹.۶- درصد رسیده که نسبت به ۳۰.۷ درصد ثبت شده ربع مشابه سال گذشته بسیار پائین می‌باشد. در کنار عوامل بیرونی ذکر شده، کاهش نرخ تورم با در نظر داشت روند نزولی شاخص‌های کلیدی اقتصادی در کشور تحلیل می‌گردد. نگرانی‌های سیاسی ناشی از طولانی شدن پروسه انتخابات ریاست جمهوری، وضعیت نا مناسب امنیتی، کاهش پروژه‌های انکشافی از جمله عوامل اند که باعث تضعیف عملکرد اقتصادی در این مدت شده است.

به همین ترتیب عواید عمومی شدیداً کاهش یافته است که این روند در مجموع سطح تقاضای داخلی را کاهش داده است.

تغییرات نرخ تورم بر اساس شاخص قیم مصرفی کابل طی زمان تحت بررسی عملکرد مشابه شاخص قیم مصرفی ملی را نشان می دهد. تورم عمومی کابل از ماه مارچ سال ۲۰۰۹ بدینسو بر اساس محاسبه تغییرات درصدی سالانه، در ماه دسمبر سال ۲۰۱۴ به پائین ترین حد آن یعنی ۱.۱- درصد ثبت گردیده است.

در عین حال شاخص فرعی مواد غذایی کابل طی ربع چهارم سال ۲۰۱۴ عملکرد مشابه با شاخص قیم مصرفی ملی داشته است که کاهش چشمگیر را نشان می دهد. پائین بودن قیمت سبزیجات از عامل عمده در پی این کاهش به حساب رفته که در مقایسه به یک سال گذشته بطور قابل ملاحظه به اندازه ۰.۳۵۶ درصد کاهش یافته است. این شاخص فرعی مواد غذایی در اخیر سال مالی ۱۳۹۳ از نرخ انفلاسیون ۳۰.۰ درصدی ثبت شده سال گذشته به نرخ دفلاسیون ۵.۶ درصدی (سال به سال) کاهش یافته است.

سکتور خارجی در زمان تحت بررسی بدلیل کسر حساب جاری و کاهش جریان ورودی سرمایه هنوز هم تحت فشار قرار داشته است. این درحالیست که کسر تجاری کشور به اندازه ۲۳ درصد کاهش یافته و انتظار می رود که این روند بیشتر توسعه یابد. بر اساس آمار دست داشته، کسر حساب جاری از ۵،۵۹۲.۲۶ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۲ در سال مالی ۱۳۹۳ به ۴،۳۹۲.۸۵ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است. باید تذکر داد که جریان ورودی سرمایه بابت

عرضه خدمات و عواید صادراتی طی زمان تحت بررسی باعث کاهش کسر حسابات جاری شده است.

ذخایر خالص بین المللی (NIR) طی سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۵.۹۹ درصد افزایش را نشان می دهد که این رقم تقریباً ۱۱ ماه وارداتی را تحت پوشش قرار می دهد.

در عین زمان مجموع بدهی خارجی افغانستان در اخیر سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۸ درصد کاهش یافته است.

افغانستان در دهه اخیر فرصت های زیادی در زمینه احیاء، انکشاف و بازسازی کشور داشته است. افغانستان با رشد اوسط ۹.۴ درصدی، بلندترین نرخ رشد ظرف یک دهه گذشته را به ثبت رسانیده است که در پی آن کاهش سریعی را نیز تجربه نمود که رقم این کاهش طی سال ۱۳۹۳ به ۲.۱ درصد برآورد شده، در حالیکه این رقم طی سال مالی ۱۳۹۲ به ۶.۵ درصد ثبت گردیده است.

در بخش سکتور حقیقی، طولانی شدن پروسه انتخابات و چگونگی انتقال قدرت سیاسی و امنیتی بالای مجموع تقاضا تأثیر منفی گذاشته که در نتیجه باعث کاهش اعتماد سرمایه گذاران و مستهلکین شده است.

محصولات زراعتی طی سال مالی ۱۳۹۳ رشد نسبتاً خوبتر داشته، اما بالاتر از رشد سال مالی ۱۳۹۲ نبوده است. نظر به شاخص های کنونی انتظار می رود که رشد اقتصادی کشور در سال ۱۳۹۴ روند بطلی داشته باشد.

سکتور زراعتی افزایش ۳.۷ درصدی (سال به سال) را در سال ۱۳۹۳ شاهد بوده است که این رقم نسبت به ۸.۳ درصد ثبت شده سال گذشته پائین تر می باشد. به همین ترتیب سکتور غیر زراعتی نیز عملکرد ضعیف را در نرخ رشد اقتصادی طی سال

تحت بررسی نشان داده است. سکتور صنعت نرخ رشد سالانه ۲.۴ درصدی را به ثبت رسانیده در حالیکه سکتور خدماتی به اندازه ۲.۲ درصد افزایش را نشان می دهد.

دارایی های نظام بانکی طی سال مالی ۱۳۹۳ (دسمبر ۲۰۱۴) در مقایسه با رشد ۹.۷۸ درصدی دسمبر ۲۰۱۳ به اندازه ۴.۵۰ درصد رشد معتدل داشته که ارزش آن به ۱۱.۰۴ میلیارد افغانی می رسد. باید خاطر نشان ساخت که افزایش مجموع دارایی های نظام بانکی در اثر افزایش مجموع امانات بمیان آمده است. پورتفولیوی قروض ناخالص سکتور بانکی طی سال مورد نظر به اندازه ۷.۸۹ درصد یا مبلغ ۳.۷۱ میلیارد افغانی کاهش را نشان می دهد که ارزش مجموعی آن به ۴۳.۲۳ میلیارد افغانی رسیده و نسبت به ۱۱.۳۳ درصد رشد ثبت شده دسمبر سال ۲۰۱۳ کاهش را نشان می دهد. دلیل کاهش در پورتفولیوی قروض ناخالص سکتور بانکی عمدتاً به بازپرداخت، تصفیه و حساب خساره قروض، استفاده کمتر مشتریان از قروض اضافه برداشت و وضع محدودیت های پرداخت قروض جدید در برخی از بانک ها بر می گردد.

امانات که منبع اصلی تمویل سکتور بانکی را تشکیل می دهد، طی سال مورد نظر به ۲۱۸.۸۴ میلیارد افغانی می رسید که ۹۶.۶۰ درصد مجموع بدهی های این سکتور را تشکیل داده و به اندازه ۵.۳۱ درصد افزایش یافته است که این رقم در مقایسه با ۸.۱۰ درصد افزایش سال گذشته (دسمبر سال ۲۰۱۳) رشد اندک را در بخش امانات نشان می دهد. طولانی شدن پروسه انتخابات ریاست جمهوری و بی باوری بالای اوضاع سیاسی در اقتصاد کشور از عوامل عمده کاهش امانات به حساب می رود. سپرده گذاری نظام بانکی به دالر امریکایی طی سال مورد نظر

به اندازه ۶۲.۶۱ درصد بوده، در حالیکه سپرده های افغانی ۳۴.۰۸ درصد تمام سپرده ها را بخود اختصاص داده است. سرمایه سکتور بانکی طی سال مورد نظر به حالت نیرومند آن باقی ماند و به اندازه ۶.۶۰ درصد افزایش یافته که در نتیجه افزایش نافعیت نظام بانکی ارزش آن به ۳۰.۱۷ میلیارد افغانی می رسد. نسبت کفایت سرمایه (CAR) سکتور بانکی کشور به اندازه ۲۶.۴۶ درصد ثبت گردیده است. با این حال باید گفت که تمام بانک ها بالاتر از سقف تعیین شده نسبت کفایت سرمایه قرار دارند.

فایده سکتور بانکی طی سال مورد نظر افزایش یافته که ارزش آن به ۲.۱۷ میلیارد افغانی می رسد و این رقم در مقایسه با ۱.۴۳ میلیارد افغانی ثبت شده ماه دسمبر سال ۲۰۱۳ افزایش ۰.۹۰ درصدی را نشان می دهد.

برگشت بر سرمایه صاحبان سهم (ROE) در مقایسه با ۸.۱۸ درصد ماه دسمبر سال ۲۰۱۳ به ۷.۳۵ درصد کاهش یافته است. کاهش برگشت بر سرمایه صاحبان سهم، به افزایش در نسبت معرج آن ربط می گیرد. بانک های دولتی، بانک های خصوصی و فروع بانک های خارجی در افغانستان طی سال مورد نظر باز هم سود آور بوده اند.

وضعیت اقتصادی جهان

وضعیت اقتصادی جهان

اقتصاد جهان طی سال ۲۰۱۴ میلادی توسعه معتدل داشته، ولی تولیدات ناخالص داخلی اکثر کشورها در مقایسه به سطوح قبل از بحران به گونه چشمگیر کاهش یافته است. رشد تولیدات ناخالص جهانی طی سال ۲۰۱۴ به ۲.۶ درصد تخمین شده که این رقم به اندازه ۰.۱ درصد افزایش را طی سال گذشته نشان می‌دهد، ولی نسبت به رشد ۲.۹ درصدی پیش بینی شده کاهش یافته است.

نرخ رشد اقتصاد کشورهای انکشاف یافته در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۱.۶ درصد تخمین گردیده که در تناسب به سال گذشته ۰.۴ درصد افزایش را نشان می‌دهد. رشد بزرگترین اقتصاد جهان در ربع اول سال عمدتاً در نتیجه وضعیت هوای نامناسب زمستانی، منقبض شد، ولی به تعقیب آن در ربع دوم شاهد رشد قابل ملاحظه ۴.۶ درصدی بوده است. سرانجام رشد اقتصادی سال به سال این کشور در پایان سال ۲۰۱۴ میلادی به اندازه ۲ درصد به ثبت رسیده است.

اقتصاد جاپان در ربع اول سال ۲۰۱۴ از رشد قابل توجه بهره‌مند بوده و در دو ربع بعدی این رشد به یک رکود تخنیکی مبدل گردید. مصارف بلند مالیاتی که سد مصارف خصوصی گردیده، می‌تواند عامل اصلی حالت انقباضی در رشد این کشور باشد. رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۰.۴ درصد پیش بینی شده است.

رشد اقتصادی کانادا و استرالیا در سال ۲۰۱۴ به ترتیب ۲.۳ و ۳

درصد پیش بینی شده است، در حالیکه فرانسه هیچ تغییری را در اقتصاد خود تجربه نه نموده، این در حالیست که انتظار می‌رود رشد اقتصادی ایتالیا در سه سال پی در پی کاهش یابد. عملکرد اقتصادی کشورهای اروپایی مخصوصاً در منطقه یورو ضعیف بوده به گونه که برخی از کشورها به رکود اقتصادی مواجه بوده و برخی هم در حال رکود قرار داشته اند.

عملکرد قوی رشد اقتصادی کشورهای شرق آسیا با نرخ رشد ۶.۱ درصدی طی سال ۲۰۱۴ ثابت ساخته است که سریعترین رشد اقتصادی را در منطقه داشته اند. این در حالیست که رشد اقتصادی کشورهای غرب آسیا در نتیجه کاهش قیمت نفت و جنگ‌های مسلحانه در آسیای میانه، تضعیف یافته است. نرخ رشد اقتصادی کشورهای غرب آسیا در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۲.۹ درصد تخمین گردیده است که این رقم نسبت به ۴ درصد ثبت شده سال گذشته کاهش را نشان می‌دهد.

روند سریع رشد اقتصادی، اقتصادهای در حال گذار بالاثربخش‌های جغرافیایی در منطقه تضعیف یافته است. در عین زمان رشد اقتصادی روسیه در نتیجه بحران و تحریم‌های وضع شده بالای اکران کاهش یافته است. با این حال باید گفت که رشد اقتصادی کشورهای کوچک مشترک المنافع در نتیجه تقلیل جریان ورودی سرمایه و انتقال وجوه کاهش یافته است.

۱. اقتصاد کشورهای رو به توسعه

رشد اقتصادی کشورهای رو به توسعه و اقتصادهای در حال گذار طی سال ۲۰۱۴ در تغییر بوده است. برخی از این کشورها علاوه بر تنش‌های جغرافیایی و سیاسی به چالش‌های مختلفی چون عدم توازن ساختاری، تنگنای زیربنایی و ضعف مدیریت در اقتصاد کلان رو به رو بوده‌اند.

رشد اقتصادی برای کشورهای رو به رشد طی سال ۲۰۱۴، ۴.۳ درصد برآورد شده که انتظار می‌رود این روند رشد تا دو سال دیگر در این کشورها افزایش یابد، در حالیکه برای اقتصادهای در حال گذار رشد ۰.۸ درصدی تخمین شده است.

گفتنی است که اوضاع وخیم مالی در جهان، خطر رکود اقتصادی در کشورهای رو به توسعه، تنش‌های جغرافیایی و شیوع مرض ایبولا بالای رشد اقتصاد منطقه و جهان اثر منفی خواهد گذاشت.

بلندترین رشد (سال به سال) را در بخش تولیدات ناخالص داخلی به ثبت رسانیده که رقم آن به ۷.۵ درصد می‌رسد. این در حالیست که این کشور در ربع سوم و چهارم سال، پائین ترین نرخ رشد را داشته است که رشد ناخالص داخلی آن طی دو ربع ۷.۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

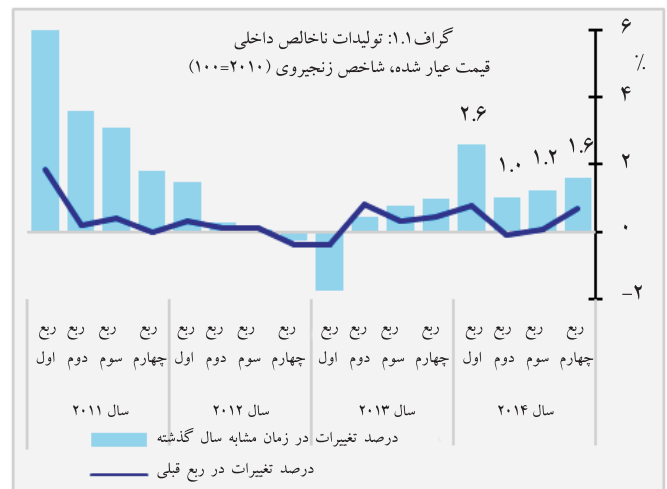
دلیل عمده رشد این کشور محصولات زراعتی، تولیدات صنعتی و افزایش فروشات در بازار بوده است که به ترتیب سالانه به اندازه ۰.۹، ۸.۳ و ۱۲ درصد افزایش یافته‌اند. کاهش سرمایه گذاری در دارایی‌های ثابت و همچنان کاهش صادرات و واردات می‌تواند از دلایل عمده نرخ رشد ضعیف این کشور به حساب روند.

۲.۱ اقتصاد روسیه

در نتیجه تحریم‌های وضع شده از جانب اروپا و کاهش قیمت نفت، رشد اقتصادی این کشور منحنی بزرگترین کشور تولید کننده انرژی در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۰.۷ درصد افزایش یافته که این رقم نسبت به رشد سال گذشته پائین تر می‌باشد.

۳.۱ اقتصاد هندوستان

هندوستان طی سال ۲۰۱۴ میلادی نسبت به رشد اقتصادی چین پیش قدم بوده و رشد اقتصادی بهتری داشته است که رقم آن به ۷.۵ درصد می‌رسید. بر اساس برآوردهای نهایی اداره عواید ملی هند که در ۹ فبروری سال ۲۰۱۵ منتشر گردیده است، تخمین شده است که تولیدات ناخالص داخلی حقیقی هندوستان به ۱۰۶.۵۷ تریلیون روپیه هندی برسد. برآوردهای نهایی تولیدات ناخالص داخلی این کشور در تناسب به رشد ۷.۴ تریلیون تخمین اولی یک رقم بلندتری را نشان می‌دهد. سکتور مالی، املاک و سایر سکتورها که بیشتر از ۷ درصد رشد را از آن خود ساخته‌اند و به همین ترتیب صنعت که به اندازه ۶.۸ درصد و امور ساختمانی که به اندازه ۴.۵ درصد رشد را داشته‌اند، از عوامل به حساب می‌روند که رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور را افزایش داده‌اند.

منبع: www.tradingeconomic/bureau of economic analysis

۱.۱ اقتصاد چین

رشد تولیدات ناخالص چین در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۶۳،۶۴۶.۳ میلیارد یوان ثبت شده است که از سال گذشته بدینسو نمایانگر رشد ۷.۴ درصدی بوده و در طول ۲۴ سال ضعیف‌ترین رشد در این کشور را نشان می‌دهد. در ظرف یک سال، این کشور در ربع دوم سال مورد نظر

۴.۱ اقتصاد ترکیه

نرخ رشد اقتصادی ترکیه در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۲.۹ درصد افزایش یافته است که ارزش آن به ۱۲۶.۷۰ میلیارد لیره می‌رسد. مصارف نهایی دولت، خانوارها و ایجاد سرمایه ناخالص ثابت از عوامل عمده رشد اقتصادی این کشور محسوب می‌شوند. مصارف دولت در این کشور طی سال ۲۰۱۴ میلادی به اندازه ۴.۶ درصد افزایش را نشان می‌دهد که به تعقیب آن مصارف خانوارها و تشکیل سرمایه ناخالص ثابت افزایش یافته است.

۲. اقتصاد کشورهای انکشاف یافته

۱.۲ اقتصاد ایالات متحده امریکا

نرخ حقیقی رشد تولیدات ناخالص داخلی ایالات متحده امریکا در سال ۲۰۱۴ میلادی به اندازه ۲.۴ درصد افزایش یافته است. این در حالیست که این رقم نسبت به ۰.۲ درصد رشد سال گذشته و ۰.۱ درصد رشد دو سال قبل افزایش را نشان می‌دهد.

رشد تولیدات ناخالص داخلی ایالات متحده امریکا در نتیجه مصارف مستهلکین، سرمایه گذاری غیر مسکونی ثابت، صادرات و مصارف داخلی و دولتی افزایش یافته است.

۲.۲ اقتصاد آلمان

عملکرد اقتصادی آلمان در سال ۲۰۱۴ میلادی ثابت بوده، رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور به اندازه ۱.۶ درصد ثبت شده و بلندتر از نرخ رشد ۱.۲ درصدی سال گذشته و اوسط نرخ سالانه یک دهه گذشته می‌باشد.

مصارف نهایی مستهلکین و به تعقیب آن سایر فکتورها مانند تشکیل سرمایه و تجارت و تولیدات از جمله عوامل عمده در پی این رشد به حساب می‌روند.

۳.۲ اقتصاد بریتانیا

تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا در سال ۲۰۱۴ شاهد رشد مثبت بوده است که ارزش آن به ۱،۶۹۸ میلیارد پوند می‌رسد.

بر اساس دومین تخمین دفتر احصائیه ملی بریتانیا که در ۲۶ جنوری سال ۲۰۱۵ منتشر گردیده است، رشد اقتصادی این کشور در مقایسه با ۱.۳ درصد سال گذشته به اندازه ۲.۶ درصد افزایش را نشان می‌دهد. نظر به نخستین تخمین که در ۲۷ جنوری سال ۲۰۱۵ منتشر گردید، تولیدات ناخالص داخلی این کشور بدون تغییر باقی مانده است.

۴.۲ اقتصاد فرانسه

کشور فرانسه پس از بدتر شدن اوضاع اقتصادی در نیمه اول سال ۲۰۱۴ شاهد نشانه‌های بهبود در نیمه دوم سال بوده است. اقتصاد فرانسه در سال ۲۰۱۴ میلادی مشابه به سال گذشته رشد مثبت ۰.۴ درصدی داشته است. در عین حال اقتصاد این کشور طی سال ۲۰۱۴ عملکرد مختلط را نشان داده است. این کشور پس از رکود اقتصادی ربع اول و حالت انقباضی ربع دوم، در ربع سوم سال به بهبود اقتصادی آغاز نمود که در آن زمان رشد اقتصادی آن به اندازه ۰.۳ درصد ثبت شده و در ربع اخیر سال به رشد معتدل ادامه داد که رقم آن به ۰.۱ درصد می‌رسید.

۵.۲ اقتصاد جاپان

اقتصاد جاپان در ربع چهارم سال ۲۰۱۴ پس از یک رکود با ثبت نمودن نرخ رشد سالانه ۲.۲ درصدی به حالت اولی خود برگشت. ارقام ابتدایی این کشور می‌رساند که تولیدات ناخالص داخلی جاپان پس از حالت انقباضی دو ربع پی در پی به اندازه ۰.۶ درصد (ربع به ربع) افزایش یافته است. سهم تقاضای بیرونی در رشد کلی این کشور به ۰.۲ درصد می‌رسد، این در حالیست که مصارف خصوصی به اندازه ۰.۳ افزایش را نشان می‌دهد. اقتصاد جاپان طی سال ۲۰۱۴ در نتیجه افزایش مالیات در فروشات که خود باعث کاهش مصارف خصوصی گردیده، به رکود تخنیکی (حالت انقباضی در دو ربع پی در پی) مواجه شده است.

۶.۲ اقتصاد ایتالیا

اقتصاد ایتالیا از سال ۲۰۱۲ بدینسو با حالت انقباضی دست و پنجه نرم می کند. تولیدات ناخالص داخلی این کشور در ربع چهارم سال ۲۰۱۴ در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته به اندازه ۰.۵ درصد کاهش را می رساند. کاهش در زمینه تجهیزات ترانسپورتی، امور ساختمانی و تشکیل سرمایه ناخالص ثابت از دلایلی عمده کاهش در تولیدات ناخالص داخلی این کشور به حساب می رود.

نرخ بیکاری جهان در سال ۲۰۱۴

بر اساس برآوردهای موجود، سطح اشتغال جهانی در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۱.۴ درصد افزایش خواهد یافت که این رقم از سال گذشته بدینسو بدون تغییر بوده، ولی پائین تر از نرخ ثبت شده ۱.۷ درصدی قبل از سالهای بحران می باشد.

در کشورهای انکشاف یافته نرخ اشتغال بگونه تدریجی رو به بهبود بوده است، ولی با آنهم پائین تر از سطح قبل از بحران قرار دارد. تقاضای کم برای کارگر، نرخ پائین تر سهمگیری کارگران و عوامل ساختاری از دلایلی عمده در پی پائین بودن سطح اشتغال به حساب می روند.

نرخ اشتغال در اقتصادهای بزرگ در حال توسعه مانند برازیل و روسیه به گونه چشمگیر افزایش یافته است، ولی در کشورهای رو به انکشاف تغییر قابل ملاحظه در این عرصه به نظر نمی رسد.

ایالات متحده آمریکا: نرخ بیکاری در این کشور در اخیر

سال ۲۰۱۴ به اندازه ۵.۶ درصد ثبت شده است که نسبت به ۶.۷ درصد زمان مشابه سال گذشته کاهش را نشان می دهد. نرخ بیکاری در ایالات متحده آمریکا به اندازه ۰.۱۱ درصد کاهش یافته و شمار افراد بیکار در این کشور در اخیر سال ۲۰۱۴ در مقایسه با یک سال گذشته تقریباً ۲۰ درصد کاهش داشته است.

آلمان: نرخ بیکاری در این کشور طی سال ۲۰۱۴ به اندازه

۴.۸ درصد ثبت شده است که پائین تر از ۵.۱ درصد ثبت شده زمان مشابه سال گذشته می باشد. تعداد افراد بیکار در این کشور در اخیر سال ۲۰۱۴ میلادی به ۱.۹۱ میلیون می رسد که این رقم نسبت به ۲.۱ میلیونی سال گذشته کاهش را نشان می دهد. **بریتانیا:** نرخ بیکاری در بریتانیا در اخیر سال ۲۰۱۴ به اندازه ۵.۷ درصد ثبت شده است که نسبت به ۷.۲ درصد زمان مشابه سال گذشته پائین تر می باشد. نرخ اشتغال در این کشور در اخیر سال ۲۰۱۴ رو به افزایش بوده از آنجا که نسبت افراد کارگر از سنین ۱۶-۶۴ به اندازه ۷۳.۲ درصد ثبت شده که این رقم نسبت به ربع گذشته و زمان مشابه سال قبل بلندتر می باشد.

در شمار ۹.۰۵ میلیون افراد بیکار بین سنین ۱۶-۶۴ و آنانکه دنبال وظیفه نیستند در زمان تحت بررسی نسبت به ربع قبلی ۲۲,۰۰۰ تن افزایش بعمل آمده است.

جاپان: اوسط سالانه نرخ بیکاری در این کشور در سال ۲۰۱۴ میلادی به اندازه ۳.۴ درصد ثبت شده که نسبت به نرخ ۰.۰۴ درصد سال گذشته کاهش یافته است. بلندترین نرخ بیکاری ماهانه این کشور طی سال مورد نظر در ماه اول، ششم و هفتم سال ثبت شده است که رقم آن به ۳.۷ درصد می رسد، این در حالیست که پائین ترین نرخ بیکاری این کشور در ماه اخیر سال به ثبت رسیده و رقم آن به ۳.۴ درصد می رسد.

ایتالیا: نرخ بیکاری در ربع چهارم سال ۲۰۱۴ میلادی در این کشور در مقایسه با سال گذشته به ۱۳.۲ درصد افزایش یافته است، در حالیکه نرخ رکود اقتصادی این کشور به اندازه ۳۵.۳ درصد کاهش یافته است.

چین: نظر به آمار و ارقام وزارت منابع بشری و تأمینات اجتماعی (MHRSS) این کشور که در ۲۳ جنوری سال ۲۰۱۵ منتشر گردیده است، نرخ بیکاری ثبت شده در مناطق شهری چین در سال ۲۰۱۴ میلادی به ۴.۹ درصد می رسد که

این رقم نسبت به سال ۲۰۱۳ میلادی ۰.۰۸ درصد کاهش را نشان می‌دهد. نرخ بیکاری در زمان تحت بررسی پائین تر از هدف تعیین شده از طرف دولت بوده است. شایان ذکر است که دولت چین وعده سپرده است که ۱۰ میلیون شغل ایجاد کرده و نرخ بیکاری را پائین تر از ۴.۶ درصد حفظ می‌کند.

روسیه: نرخ بیکاری در این کشور در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۵.۲ درصد که پائین تر از ۵.۶ درصد سال گذشته می‌باشد، ثبت شده است. بلند ترین نرخ بیکاری ربعوار این کشور در ربع اول سال، ثبت شده است که رقم آن به ۵.۵ درصد می‌رسید، این در حالیست که پائین ترین نرخ بیکاری در ربع سوم سال ۲۰۱۴ گزارش شده است که رقم آن به ۴.۹ درصد می‌رسد.

روند تورم جهانی

تورم در سراسر جهان طی سال ۲۰۱۴ نامتوازن بوده است. تورم در برخی کشورهای انکشاف یافته و در عین زمان در کشورهای رو به انکشاف و اقتصاد های در حال گذار در حالت بلند قرار داشته است، در حالیکه برخی کشورها به خطر دفلاسیوني مواجهه بوده اند.

انتظار می‌رود تورم جهانی به اندازه ۱.۵ درصد برسد که نسبت به سال گذشته نشان دهنده افزایش ۰.۰۲ درصدی می‌باشد. در کشورهای اروپایی نرخ تورم به کمتر از ۵۰ درصد کاهش تخمین گردیده است. تورم جهانی در سال ۲۰۱۴ به ۰.۷ درصد ثبت شده که این رقم از ۱.۵ درصد سال گذشته کاهش را نشان می‌دهد. روند کُند بهبود، خلاهای تولیدی و افزایش بهای پول‌های داخلی از دلایل عمده کاهش نرخ تورم به حساب می‌روند.

نرخ تورم در اقتصادهای در حال گذار به ۱.۸ درصد افزایش تخمین گردیده است که علت آن کاهش بهای پول داخلی گفته شده است.

ایالات متحده امریکا: شاخص قیم مصرفی ایالات متحده امریکا در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۰.۸ درصد افزایش یافته است که این رقم نسبت به سال گذشته ۰.۰۰۷ درصد کاهش را نشان می‌دهد. شاخص قیم مصرفی این کشور در سال ۲۰۱۴ میلادی طی پنج دهه اخیر دومین پائین ترین نرخ را به ثبت رسانده است و بگونه قابل ملاحظه پائین تر از ۲.۱ درصد اوسط افزایش سالانه طی دهه اخیر بوده است.

شاخص انرژی که در سال ۲۰۱۴ به ۱۰.۶ درصد کاهش یافته است، منحنی عامل عمده کاهش شاخص قیم مصرفی این کشور به شمار می‌رود.

آلمان: آلمان طی سال‌های اخیر فشارهای کاهش دهنده تورم را در اوسط نرخ تورم سالانه خود تجربه می‌کند. روند نزولی تورم در این کشور از سال ۲۰۱۱ آغاز گردیده که در آن زمان نرخ آن به ۲.۱ درصد به ثبت رسیده و به روند مشابه خود ادامه داده که در سال ۲۰۱۴ نرخ آن به اندازه ۰.۹ درصد ثبت شده است.

دلیل عمده که باعث کاهش قیم عمومی در سال ۲۰۱۴ گردید، کاهش شدیدی در بخش انرژی گفته شده است. عمده ترین کاهش قیمت در بخش انرژی نفت تسخین (مواد نفتی برای مرکز گرمی‌ها) بوده که به اندازه ۷.۸ درصد کاهش نموده و به تعقیب آن مواد نفتی وسایط می‌باشد که به اندازه ۴.۴ درصد کاهش یافته است.

قیم عمومی اجناس در این کشور در مقایسه با سال گذشته در سال ۲۰۱۴ میلادی به ۰.۲ درصد افزایش یافته است که به گونه قابل توجه نسبت به قیمت خدمات که ۱.۶ درصد افزایش داشته است، پائین تر می‌باشد.

بریتانیا: شاخص قیم مصرفی این کشور در اخیر سال ۲۰۱۴ به ۵ درصد می‌رسید. رستورانت‌ها و هتل‌ها، تعلیم و تربیه،

مشروبات الکولی و تنباکو عامل اساسی کمک کننده شاخص قیم مصرفی این کشور به حساب می روند.

بزرگترین کمک کننده شاخص قیم مصرفی همانا رستوران ها و هتل ها می باشد که در این زمینه افزایش ۲۸ درصدی رو نما گردیده است.

بلندترین نرخ تورم در بریتانیا طی سال ۲۰۱۴ در ماه های جنوری و جون به ثبت رسیده است، در حالیکه پائین ترین نرخ آن در ماه دسمبر گزارش شده است.

فرانسه: شاخص قیم مصرفی این کشور طی سال مورد نظر (سال به سال) به اندازه ۰.۱ درصد افزایش را نشان میدهد. خدمات و تولیدات صنعتی هر کدام به اندازه ۱.۶ درصد و ۰.۲ درصد افزایش یافته است در حالیکه قیمت مواد غذایی به ۰.۴ درصد و قیمت انرژی به اندازه ۴.۴ درصد کاهش را می نمایند. تورم اصلی در این کشور در محدوده منفی باقی مانده است که رشد ۰.۱ - درصدی (سال به سال) را نشان می دهد.

جاپان: نرخ تورم این کشور در سال ۲۰۱۴ میلادی به اندازه ۲.۷ درصد ثبت شده که این رقم نسبت به ۰.۴ درصد ثبت شده سال ۲۰۱۳ افزایش را نشان می دهد. قیمت انرژی، مواد غذایی تازه، اجناس با دوام و خدمات از عوامل افزایش نرخ تورم سراسری در این کشور عنوان شده است.

ایتالیا: اوسط نرخ تورم سالانه این کشور در سال ۲۰۱۴ که توسط دفتر اطلاع رسانی ملی (NIC) این کشور سنجش گردیده است به اندازه ۰.۲ درصد گزارش شده که نسبت به ۱.۲ درصد ثبت شده سال ۲۰۱۳ کاهش را نشان می دهد.

چین: شاخص قیم مصرفی این کشور طی سال ۲۰۱۴ به اندازه ۲.۰ درصد افزایش یافته است. قیم عمومی در زمان تحت بررسی در مناطق شهر نشین ۲.۱ درصد و در دهات ۱.۸ درصد افزایش را نشان می دهد.

روسیه: نرخ تورم سالانه روسیه در اخیر سال ۲۰۱۴ میلادی به ۱۱.۴ درصد می رسد که بلندترین نرخ ماهانه را طی یک سال نشان می دهد. تحریم های وضع شده بالای این کشور از جانب ایالات متحده امریکا و اتحادیه اروپا و همچنان کاهش بهای رُبل از عوامل عمده افزایش قیمت ها در روسیه شمرده می شوند.

هندوستان: شاخص قیم مصرفی مرکب (شهر نشینی و روستایی) در این کشور در اخیر سال ۲۰۱۴ میلادی به ۵ درصد می رسد که نسبت به زمان مشابه سال گذشته کاهش قابل ملاحظه را نشان می دهد.

قیمت اکثریت اقلام در این کشور طی زمان تحت بررسی در مقایسه با سال گذشته کاهش یافته است. مصارف کالاهای استهلاکی خانوارها ۱.۳ درصد و مصارف نهایی دولت در این کشور طی سال ۲۰۱۴ در قیمت های ثابت به اندازه ۴.۶ درصد افزایش داشته است.

تجارت جهانی

تجارت جهانی طی سال ۲۰۱۴ رشد بطلی داشته که نرخ آن ۳.۴ درصد تخمین شده است.

رشد صادرات کشورهای انکشاف یافته در زمان تحت بررسی ۳.۵ درصد بوده و انتظار می رود صادرات این کشورها در سال آینده نیز افزایش یابد.

صادرات ایالات متحده امریکا در سال ۲۰۱۴ طور قابل ملاحظه افزایش یافته، هرچند انتظار می رفت این روند به نسبت افزایش پول کاغذی امریکا در سال آینده کاهش یابد. اقدامات جدی که از طرف کشورهای غربی اروپا بمنظور محدود ساختن واردات در این کشورها روی دست گرفته شده، ممکن رشد صادرات را توسعه بخشد و بهای یورو را کاهش دهد، این در حالیکه که کاهش بهای ین جاپان بالای رشد صادرات این کشور تأثیرات مثبتی وارد کرده است.

بزرگترین کسر تجاری را در این کشور نشان می‌دهد. در سال ۲۰۱۴ میلادی صادرات و واردات این کشور کاهش یافته است، گفتنی است که صادرات این کشور نسبت به واردات آن طور قابل ملاحظه کاهش را نشان می‌دهد. صادرات بریتانیا به ۱۴.۶ میلیارد پوند و واردات آن به ۷.۳ میلیارد پوند کاهش یافته است.

فرانسه: صادرات و واردات کالاهای تجاری این کشور در سال ۲۰۱۴ میلادی در مقایسه به سال گذشته کاهش یافته است. مجموع صادرات کالاهای این کشور به ۵۶۶.۷ میلیارد دلار امریکایی می‌رسد، در حالیکه مجموع واردات آن به ۶۵۹.۹ میلیارد دلار امریکایی رسیده که مبلغ ۹۳.۲ میلیارد دلار امریکایی کسر تجاری را در این کشور نشان می‌دهد. کسر تجاری این کشور در سال تحت بررسی به اندازه ۸.۶ میلیارد دلار امریکایی نسبت به سال گذشته کاهش یافته است. هواپیما، ادویه جات و وسایط نقلیه از عمده ترین کالاهای صادراتی این کشور محسوب می‌شوند، این در حالیست که مواد نفتی در صدر کالاهای وارداتی در این کشور قرار داشته است.

ایتالیا: بر اساس گزارش انستیتوت احصائیه ملی ایتالیا، مجموع صادرات این کشور طی ربع چهارم سال ۲۰۱۴ به ۱۱۴،۰۹۴ میلیون یورو محاسبه گردیده که نسبت به زمان مشابه سال گذشته ۳.۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد و در عین زمان مجموع واردات این کشور به ارزش ۱۰۰،۸۲۹ میلیون یورو ثبت شده که نسبت به زمان مشابه سال گذشته ۲.۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

چین: تجارت خارجی چین در سال ۲۰۱۴ میلادی به اندازه ۳.۴ درصد (سال به سال) افزایش یافته است که نسبت به افزایش ۷.۶ درصدی سال گذشته کاهش را نشان می‌دهد.

چین در سال ۲۰۱۴ به ارزش ۳۸۲.۴۶ میلیارد دلار امریکایی از مازاد تجاری بهره مند بوده که نسبت به سال گذشته ۴۷.۷

صادرات کشورهای مستقل مشترک المنافع طی سال ۲۰۱۴ در نتیجه تنش های جغرافیایی در منطقه شدیداً متأثر گردیده و انتظار می‌رود که این روند به صفر تقرب کند. واردات این کشورها نیز در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۳.۴ درصد کاهش یافته است.

رشد صادرات کشورهای رو به انکشاف در سال ۲۰۱۴ میلادی ۳.۹ درصد تخمین گردیده بود، در حالیکه واردات آنها به اندازه ۰.۱ درصد کاهش یافته است.

ایالات متحده امریکا: صادرات اجناس و خدمات این کشور در سال ۲۰۱۴ به ارزش ۲،۳۴۵.۴۲ میلیارد دلار امریکایی گزارش شده در حالیکه واردات این کشور به ارزش ۲،۸۵۰.۴۷ میلیارد دلار امریکایی محاسبه گردیده که نشان دهنده کسر ۵۰۵.۰۵ میلیارد دلار امریکایی می باشد. کسر تجاری ایالات متحده امریکا در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۶ درصد ثبت شده که نسبت به سال گذشته افزایش را نشان می‌دهد. کسر تجاری ایالات متحده امریکا ۲.۹ درصد تولیدات ناخالص داخلی این کشور را تشکیل داده که نسبت به ۲.۸ درصد سال گذشته افزایش اندک را نشان می‌دهد.

آلمان: آلمان در سال ۲۰۱۴ با مجموع صادرات ۱،۱۳۳.۵ میلیارد یورویی و مجموع واردات ۹۱۶.۶ میلیارد یورویی از ۲۱۸.۹ میلیارد یوروی مازاد تجاری بهره مند بوده است.

فرانسه در سال تحت بررسی با داشتن تجارت ۱۶۹.۴ میلیارد یورویی با آلمان، منحیث مهمترین شریک تجاری آلمان شناخته شده است.

در این زمینه هالند جایگاه دوم را به خود اختصاص داده که در سال تحت بررسی به ارزش ۱۶۱.۳ میلیارد یورو و به تعقیب آن چین با مجموع ۱۵۴.۰ میلیارد یورو با آلمان تجارت داشته است.

بریتانیا: کسر تجاری بریتانیا در سال ۲۰۱۴ میلادی به ۳۴.۸ میلیارد پوند افزایش یافت که این رقم نسبت به سال گذشته افزایش ۳.۳ درصدی را می‌رساند و از سال ۲۰۱۰ بدینسو

تخمین گردیده است که این رقم نسبت به سال گذشته افزایش ۲.۸ درصدی را نشان می‌دهد.

ترکیه: صادرات اجناس و خدمات این کشور در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۶.۸ درصد افزایش داشته و واردات اجناس و خدمات به این کشور در قیمت‌های ثابت به اندازه ۰.۲ درصد افزایش یافته است. صادرات کالاها و خدمات این کشور ۶.۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد که ارزش آن در قیمت‌های ثابت به ۳۴.۱۱۱ میلیارد لیره ترکیه می‌رسد و در قیمت‌های کنونی افزایش ۲۰.۷ درصدی را می‌رساند که ارزش آن به ۴۸۴.۹۸۳ میلیارد لیره ترکیه می‌رسد.

واردات اجناس و خدمات به این کشور در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۰.۲ درصد افزایش داشته که ارزش آن در قیمت‌های ثابت به ۳۵.۵۸۲ میلیارد لیره ترکیه و در قیمت‌های کنونی به اندازه ۱۱.۵ درصد افزایش بعمل آمده که ارزش آن به ۵۶۲.۲۷۱ میلیارد لیره ترکیه می‌رسد.

سهم سیر و سیاحت در اقتصاد جهان

سکتور سیر و سیاحت راه را برای تجارت، داد و ستد و فرصت‌های شغلی باز می‌کند و نه تنها اینکه جایگاه تاریخی و میراث‌های فرهنگی را حفظ می‌کند، بلکه در کنار آن به تولیدات ناخالص داخلی نیز کمک می‌کند.

بر اساس گزارش منتشره شورای سیر و سیاحت جهانی، سکتور متذکره در سال ۲۰۱۴ مبلغ ۷.۶ تریلیون دلار امریکایی عاید داشته است که ۱۰ درصد تولیدات ناخالص جهان را تشکیل می‌دهد و به تعداد ۲۷۷ میلیون فرصت‌های شغلی را در اقتصاد جهان ایجاد کرده است. با وجودیکه این سکتور با چالش‌های چون کاهش بهای ارز و نوسانات اسعاری در برابر دلار امریکایی رو به رو بوده با آنهم مبلغ عایداتی این منبع نسبت به سال گذشته ۷.۱۴ درصد افزایش یافته است.

سهم مستقیم این سکتور در اقتصاد جهان به ارزش ۲،۳۶۴.۸ میلیارد دلار امریکایی می‌رسد که ۳.۱ درصد اقتصاد جهان را

درصد افزایش را در این زمینه نشان می‌دهد. مجموع صادرات این کشور به ۴.۳ تریلیون دلار امریکایی و در عین زمان مجموع واردات اش به ۱.۹۶ تریلیون دلار امریکایی می‌رسد. در مقایسه با ارقام سال گذشته صادرات این کشور ۶.۱ درصد و مجموع واردات آن ۰.۴ درصد افزایش یافته که در نتیجه باعث افزایش ۴۷.۷ درصدی مازاد تجاری این کشور شده است. تجارت چین در سال ۲۰۱۴ میلادی با اتحادیه اروپا که بزرگترین شریک تجاری این کشور محسوب می‌شود ۸.۹ درصد افزایش یافته است، این در حالیست که روند تجاری این کشور با ایالات متحده امریکا ۵.۴ درصد و با اتحادیه کشورهای جنوب شرقی آسیا به ۲.۹۵ درصد افزایش یافته است. در عین حال تجارت این کشور با جاپان ۱ درصد کاهش داشته است.

روسیه: مجموع صادرات روسیه در سال ۲۰۱۴ به ارزش ۴۹۷.۷۶ میلیارد دلار امریکایی و مجموع واردات این کشور به ۳۰۸.۰۳ میلیارد دلار امریکایی می‌رسید که ۱۸۹.۱ میلیارد دلار امریکایی مازاد تجاری را نشان می‌دهد. قابل ذکر است که مازاد تجاری روسیه در مقایسه به سال گذشته ۴.۳ درصد افزایش داشته است.

هندوستان: مجموع صادرات این کشور در سال تحت بررسی (از اپریل الی دسمبر سال ۲۰۱۴) به ارزش ۲۴۱،۱۵۳.۶۸ میلیون دلار امریکایی بوده که در مقایسه به مبلغ ۲۳۱،۸۲۹.۸۷ میلیون دلار امریکایی سال گذشته افزایش ۴.۰۲ درصدی را نشان می‌دهد، این در حالیست که در مقایسه به مبلغ ۳۳۸،۹۰۷.۳۵ میلیون دلار امریکایی زمان مشابه سال گذشته، واردات این کشور طور مجموعی (از اپریل الی دسمبر سال ۲۰۱۴) به ۳۵۱،۲۰۵.۷ میلیون دلار امریکایی می‌رسد. کسر تجاری این کشور در سال ۲۰۱۴ (از اپریل الی دسمبر سال ۲۰۱۴) به ۱۱۰،۰۵۱.۹۲ میلیون دلار امریکایی

پیش بینی شده اخیر افزایش را نشان می دهد. سهم گلی این سکتور در سطح اشتغال جهانی ۹.۴ درصد بوده که نسبت به ۰.۵ درصد سال گذشته در سطح بالا قرار دارد.

صادرات گردشگران در سال ۲۰۱۴ به اندازه ۶.۸ درصد افزایش یافته که ارزش آن به ۱,۳۸۳ میلیارد دالر امریکایی می رسد و ۵.۷ درصد مجموع صادرات جهانی را تشکیل می دهد.

سهم سرمایه گذاری این سکتور در سرمایه گذاری جهانی ۴.۳ درصد بوده که ارزش آن به ۸۱۴.۴ میلیارد دالر امریکایی می رسد.

تشکیل می دهد و رقم آن نسبت به ۲,۱۵۵.۴ میلیارد دالر امریکایی سال گذشته افزایش یافته ولی نسبت به ۴.۳ درصد پیش بینی شده پائین تر می باشد، انتظار می رود که این سکتور در اقتصاد جهان طی سال آینده به ارزش ۲,۴۵۱.۱ میلیارد دالر امریکایی سهم داشته باشد.

سکتور سیر و سیاحت در سال ۲۰۱۴ بطور مستقیم ۱۰۵ میلیون فرصت های شغلی را ایجاد نموده که بطور مجموعی ۳.۶ درصد سطح اشتغال جهانی را تشکیل می دهد. ایجاد فرصت های شغلی از طرف این سکتور در مقایسه با سال گذشته ۴.۵ درصد افزایش یافته که به تعداد ۴.۵ میلیون فرصت های شغلی را ایجاد کرده و نسبت به ۲.۲ درصد رقم جدول ۱.۱: سهم اقتصادی سیر و سیاحت: (قیم اسمی)

جهان (قیمت های اسمی به میلیارد دالر امریکایی)	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴ تخمین	۲۰۲۴ تخمین
۱. صادرات سیاحت کنندگان	۱۰۸۸	۹۷۱	۱۰۶۱	۱۰۲۰	۱۰۳۷	۱۰۲۹۶	۱۰۳۵۶	۲۰۶۱۷
۲. مصارف داخلی (شامل مصارف انفرادی دولت)	۲۰۷۸۵	۲۰۵۵۰	۲۰۷۳۳	۳۰۰۷۲	۳۰۱۴۷	۳۰۲۲۱	۳۰۳۶۰	۶۰۸۲۲
۳. مصارف داخلی سیاحت (= ۲+۱)	۳۰۸۷۴	۳۰۵۲۱	۳۰۷۹۴	۴۰۲۷۲	۴۰۳۸۴	۴۰۵۱۷	۴۰۷۱۶	۹۰۴۳۸
۴. فروشات ارائه کنندگان خدمات سیاحتی، شامل اجناس وارد شده (حلقه عرضه)	-۲۰۰۱۹	-۱۰۸۰۵	-۱۰۹۵۹	-۲۰۲۲۷	-۲۰۲۸۸	-۲۰۳۶۱	-۲۰۴۶۹	-۲۰۰۱۹
۵. سهم مستقیم سکتور سفر و سیاحت در تولیدات ناخالص داخلی (= ۴+۳)	۱۰۸۵۵	۱۰۷۱۶	۱۰۸۳۴	۲۰۰۴۵	۲۰۰۹۶	۲۰۱۵۶	۲۰۲۴۷	۴۰۴۴۸
۶. سایر اثرات نهایی (غیر مستقیم و وضع شده) حلقه عرضه داخلی	۱۰۷۳۹	۱۰۵۸۴	۱۰۷۱۲	۱۰۹۵۱	۲۰۰۰۷	۲۰۰۷۰	۲۰۱۶۵	۴۰۴۱۳
۷. اصل سرمایه	۷۳۳	۶۳۷	۶۴۰	۷۱۳	۷۳۵	۷۵۵	۸۰۰	۱۰۷۷۵
۸. مجموع مصارف دولت	۳۵۰	۳۵۷	۳۷۹	۴۱۰	۴۱۵	۴۱۵	۴۲۳	۷۵۳
۹. اجناس وارد شده مصارف غیر مستقیم	۲۷۱	۲۳۳	۲۷۳	۲۹۷	۳۱۳	۳۲۹	۳۴۴	۶۰۰
۱۰. وضع شده	۱۰۰۹۱	۱۰۰۴۴	۱۰۰۸۸	۱۰۲۰۴	۱۰۲۳۵	۱۰۲۶۶	۱۰۳۱۲	۲۰۵۸۸
۱۱. سهم مجموعی سکتور سفر و سیاحت در تولیدات ناخالص داخلی (= ۱۰+۹+۷+۶+۳)	۶۰۳۸	۵۰۵۷۱	۵۰۹۲۶	۶۰۶۲۰	۶۰۸۰۱	۶۰۹۹۱	۷۰۲۹۱	۱۴۰۵۷۶
۱۲. تأثیرات شغلی (۰۰۰) سهم مستقیم سکتور سفر و سیاحت در سطح اشتغال	۹۹۰۲۰۷	۹۶۰۱۹۸	۹۶۰۵۴۸	۹۸۰۰۹۶	۹۹۰۵۰۲	۱۰۰۰۸۹۴	۱۰۳۰۰۶۹	۱۲۶۰۲۵۷
۱۳. سهم مجموعی سکتور سفر و سیاحت در ایجاد فرصت های شغلی	۲۶۲۰۴۵۷	۲۵۴۰۶۶۶	۲۵۱۰۶۰۴	۲۵۶۰۷۵۷	۲۶۱۰۱۵۲	۲۶۵۰۸۵۵	۲۷۲۰۴۱۷	۳۴۶۰۹۰۱
۱۴. سایر شاخص ها مصارف سفرهای خارجی	۹۹۱	۸۸۶	۹۶۶	۱۰۰۸۰	۱۰۱۲۱	۱۰۱۷۱	۱۰۲۲۴	۲۰۳۳۸

منبع: شورای سیر و سیاحت جهان، تأثیر اقتصادی سیر و سیاحت در سال ۲۰۱۵

پالیسی مالی

کشورهای بزرگ انکشاف یافته در سال ۲۰۱۴ روی تحکیم پلانهای مالی از لحاظ عواید و مصارف تمرکز داشته اند که در نتیجه اوسط اندازه بودجه این کشورها کاهش یافته و بالای اقتصاد آنها به گونه اندک تأثیر انقباضی برجا خواهد گذاشت. سختگیری پلان مالی چند ساله در ایالات متحده امریکا کسر بودجه این کشور را به ۶۴۹ میلیارد دلار امریکایی کاهش داده که نسبت به سال گذشته به اندازه ۳۱ میلیارد دلار امریکایی پائین تر می باشد. تحکیم پلان مالی در اتحادیه اروپا به علت روند نزولی اقتصادی، خساره عواید مالیاتی و کمک دولت به نظام بانکی به کندی پیش می رود.

گامهای مشوق که در سال ۲۰۱۳ از سوی جاپان روی دست گرفته شده و به تعقیب آن مصارف بلند مالیاتی که در سال ۲۰۱۴ از سوی این کشور به تصویب رسید باعث کاهش کسر مالیاتی طی سال ۲۰۱۴ میلادی شده است.

نرخ بدهی عامه و کسر بودجه کشورهای رو به انکشاف و اقتصادهای در حال گذار بالعموم پائین تر از نرخ بدهی عامه کشورهای انکشاف یافته می باشد و از سوی هم پیشرفت های مالی این کشورها در سال ۲۰۱۴ میلادی متنوع بوده است.

سیاست پولی

کشورهای مختلف جهان بر اساس اوضاع حاکم در این مناطق سیاستهای پولی مختلف را اتخاذ کرده اند. در نتیجه روند بطلی بهبود وضعیت اقتصادی، بانکهای مرکزی کشورهای بزرگ انکشاف یافته طی سال ۲۰۱۴ موقف انبساطی را اختیار نمودند. بانک فدرال ایالات متحده امریکا تصمیم گرفته است، در صورتیکه اگر نرخ تورم پائین تر از ۰.۲ درصد قرار داشته باشد وجوه فدرال را در محدوده ۰.۰۰ الی ۰.۲۵ درصد ثابت حفظ کند.

یافتههای ابزار سیاست پولی (Forward Guidance) که از طرف بانک مرکزی اروپا در ماه جولای منتشر شد می رساند

که این بانک در نظر دارد تا نرخ تکتانه را برای مدت طولانی به حد معینه یا پائین تر از آن حفظ نماید. بانک مرکزی اروپا در سپتمبر سال ۲۰۱۴ میلادی نرخ تکتانه سهولت های سپرده گذاری و فراهم آوری سیالیت شبانه را بدون تغییر حفظ کرده است.

بانک بریتانیا در جلسه تدویر یافته خویش در ماه اکتوبر گفت که پالیسی نرخ تکتانه را به ۵ درصد بدون تغییر نگهداشته و همچنان اضافه نمود که این روند را تا زمانی حفظ خواهد کرد که نرخ بیکاری به کمتر از ۷ درصد کاهش یابد. با وجود که نرخ بیکاری به پائین تر از حد معینه آن رسیده، پالیسی نرخ تکتانه در این کشور هنوز هم بدون تغییر باقی مانده است.

بانک جاپان از سال ۲۰۰۹ بدینسو سهل آوری کمی و کیفی را روی دست گرفته و پالیسی نرخ تکتانه را به پائین تر از ۰.۱۰ درصد حفظ کرده است.

بانکهای مرکزی کشورهای در حال انکشاف و رو به توسعه پالیسیهای مختلف را از کشورهای انکشاف یافته اتخاذ می دارند.

بانکهای مرکزی برازیل، هندوستان و افریقای جنوبی بمنظور کنترل فرار سرمایه و کاهش بهای ارز خویش، پالیسیهای نرخ تکتانه خود را افزایش داده اند. به همین ترتیب بانک مرکزی برازیل نرخ تکتانه خود را در سال ۲۰۱۴ سه برابر افزایش داده است، این در حالیست که بانک مرکزی روسیه بمنظور کنترل تورم و کاهش ارزش رُبل، نرخ تکتانه کلیدی خویش را شش برابر افزایش داده است.

قابل ذکر است که بانک مرکزی اندونیزیا پالیسی نرخ تکتانه خویش را بدون تغییر حفظ کرده است.

مأخذ و منابع:

www.stats.gov.cn

Www.english.gov.cn

www.turkstat.gov.tr/

www.gks.ru

www.reuters.com

www.bloomberg.com

UN Comtrade and UN Service Trade

www.mospi.nic.in

World economic situation and prospects / UN, New York, 2015

Travel & Tourism, Economic Impact 2015, World

www.data.un.org

www.bls.gov

www.bea.gov

www.census.gov

www.destatis.de

www.ons.gov.uk

www.insee.fr

www.soumu.go.jp

www.cao.go.jp

www.stat.go.jp

www.istat.it

توسعه بازار پول و سرمایه

توسعه بازار پول و سرمایه

توسعه بازار پول و سرمایه برنامه پولی، حجم نقدینگی، نرخ مبادله ارز، ذخایر خالص بین المللی و عملیات بازار آزاد را ارزیابی می کند. پایه پولی منحنی هدف عملیاتی د افغانستان بانک در سال مالی ۱۳۹۳ (۲۱ دسمبر ۲۰۱۳ الی ۲۰ دسمبر ۲۰۱۴) به ۱۳ درصد افزایش یافته است که ارزش آن در اخیر سال مورد نظر به ۲۲۴،۸۸۵.۸۱ میلیون افغانی می رسد. پایه پولی حقیقی کشور در زمان تحت بررسی رشد اندک داشته که در تناسب به ۱۲.۷ درصد هدف تعیین شده اخیر سال افزایش را نشان می دهد. پول در دوران منحنی هدف ضمنی در سال مورد نظر ۱۷ درصد افزایش را نشان می دهد که ارزش آن به ۱۹۷،۰۲۲.۹۵ میلیون افغانی می رسد.

از سوی دیگر د افغانستان بانک موفق شده است تا به هدف تعیین شده ذخایر خالص بین المللی دست یابد.

پول به مفهوم محدود (M1) طور سالانه به اندازه ۹.۵۴ درصد افزایش یافته که ارزش آن در اخیر سال تحت بررسی به ۳۸۴،۱۵۲ میلیون افغانی می رسد. در عین حال پول به مفهوم وسیع (M2) عملکرد مشابه را نشان داده است که بیانگر نرخ رشد ۸.۳۴ درصدی سال به سال می باشد و ارزش آن در اخیر سال تحت بررسی به ۴۰۱،۵۸۳ میلیون افغانی می رسد.

د افغانستان بانک بمنظور کنترل رشد پایه پولی ابزارهای پولی لیلان ارز و فروش اوراق سرمایوی را تحت عملیات بازار آزاد مورد استفاده قرار می دهد.

د افغانستان بانک در سال مالی ۱۳۹۳ مبلغ ۳،۳۴۱.۴۳ میلیون دالر امریکایی را بمنظور کنترل سیالیت بازار و کاهش نوسانات غیر ضروری در نرخ مبادله افغانی در مقابل سایر

ارزها لیلان نموده است.

مبلغ حصول نشده اوراق سرمایوی به ۳۸ میلیارد افغانی می رسد، این در حالیست که پول افغانی در برابر دالر امریکایی در سال تحت بررسی ۱.۷۹ درصد ارزش خود را از دست داده است.

۱- برنامه پولی

در چارچوب کاری سیاست پولی (MPF)، ذخایر پولی هدف عملیاتی (معیار عملکرد) را تشکیل داده، درحالیکه پول در دوران منحنی هدف ضمنی طرح گردیده است. مبلغ دقیق پایه پولی (RM) بمنظور حمایت از هدف اولیه د افغانستان بانک که همانا ثبات قیمت های داخلی است، متکی بر نظریه مقداری پولی می باشد.

سقف رشد پایه پولی و پول در دوران برای سال مالی ۱۳۹۳ از ۸ درصد هر کدام به نوبه خود به ۱۲.۷ و ۱۲.۳ درصد افزایش تخمین شده است. نرخ حقیقی رشد پایه پولی در اخیر سال به اندازه ۱۳ درصد ثبت شده است که نسبت به هدف تعیین شده اندکی بلندتر می باشد.

پایه پولی و پول در دوران در آغاز سال مالی ۱۳۹۳ سیر نزولی را طی نموده اند که اساساً این روند بعلت تأخیر زیاد در منظوری بودجه ملی از طرف پارلمان بوده است، هرچند در نتیجه کاهش سطح عواید داخلی در هردو زمینه یعنی پول در دوران و پایه پولی افزایش چشمگیر به نظر می رسید. سطح عواید داخلی در زمان تحت بررسی پائین تر از هدف تعیین شده قرار داشته و عوامل چون فعالیت های ضعیف اقتصادی، وخیم شدن اوضاع امنیتی، طولانی شدن پروسه انتخابات

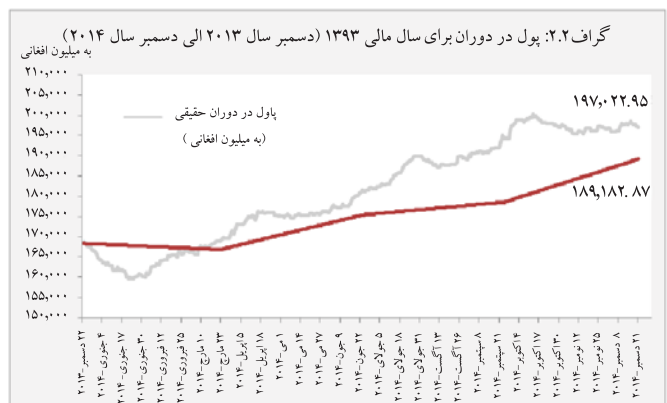
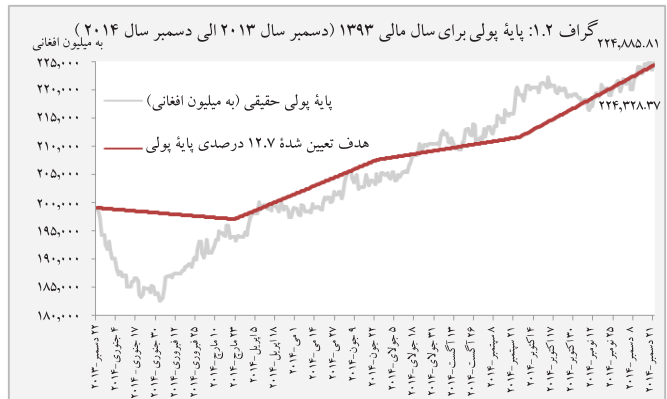
سیال قرار می گیرد. پول به مفهوم محدود (M1) در سال مالی ۱۳۹۳ رشد ۹.۵۴ درصدی بر اساس سال به سال را تجربه نموده است.

حجم پول به مفهوم وسیع (M2) در زمان تحت بررسی به ۴۰۱,۵۸۳ میلیون افغانی افزایش یافته است که در کل نرخ رشد ۸.۳۴ درصدی (سال به سال) را می رساند و این رقم به تناسب ۹.۴ درصد رشد ثبت شده زمان مشابه سال گذشته کاهش را نشان می دهد. پول به مفهوم محدود (M1) در سال تحت بررسی از کمک کننده اصلی در سهم پول به مفهوم وسیع (M2) شمرده شده است.

شبه پول یا امانات میعاد بانک های تجارتي که جزء دیگر پول به مفهوم وسیع (M2) می باشد، در تناسب به زمان مشابه سال مالی ۱۳۹۲ در آخر سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۱۲.۷۹- درصد (سال به سال) رشد نموده است. در عین حال شبه پول تنها ۴ درصد پول به مفهوم وسیع (M2) را تشکیل داده و از اینرو تأثیر آن بالای پول به مفهوم وسیع نا چیز است. تفاوت سال به سال امانات میعاد به افغانی به ارزش ۲,۶۵۳ میلیون افغانی می رسد، در حالیکه امانات میعاد اسعاری به ۹۶ میلیون افغانی تفاوت داشته است.

به همین ترتیب سپرده های جاری منحصی سهم پول به مفهوم وسیع (M2) در سال تحت بررسی از ۵۰.۹۲ درصد سال گذشته به ۴۸.۷۳ درصد (سال به سال) کاهش یافته است. باید یاد آور شد که شبه پول بخش دیگری از پول به مفهوم وسیع در آخر سال تحت بررسی به اندازه ۴.۳۴ درصد کاهش اندک داشته است که نسبت به ۵.۳۹ درصد زمان مشابه سال گذشته کاهش را می نمایاند. امانات میعاد به افغانی ۱.۳۰ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل داده است، در حالیکه امانات میعاد به اسعار سهم ۳.۰۴ درصدی را در پول به مفهوم وسیع احتوا می کند.

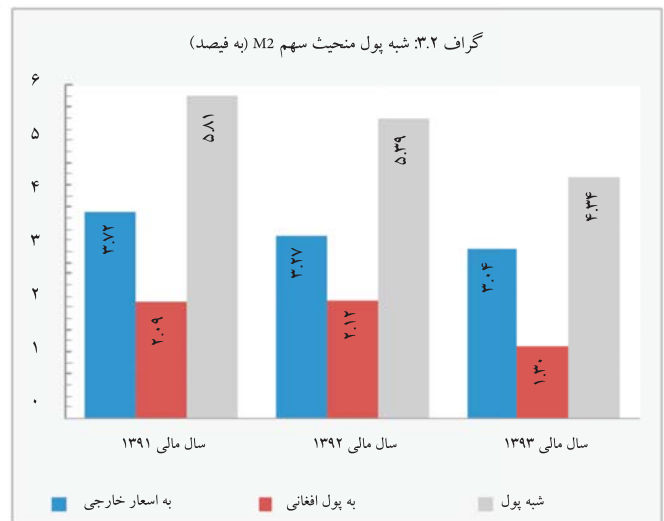
ریاست جمهوری، خروج نیروی های بین المللی از افغانستان و افزایش مصارف دولت از دلایل اساسی کاهش عواید داخلی به شمار می روند.

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۲- حجم نقدینگی

آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک حجم نقدینگی یعنی پول به مفهوم محدود (M1) و پول به مفهوم وسیع (M2) را در مطابقت با آمار و احصائیة پولی و مالی و با استفاده از میتودلوژی MFS گردآوری می کند. پول به مفهوم محدود (M1) در افغانستان تمام پول های فیزیکی، سکه ها و اسعار، امانات جاری و سایر دارایی های سیال بانک های تجارتي را که در د افغانستان بانک نگهداری میشود شامل می شود، در حالیکه در ترکیب پول به مفهوم وسیع (M2) اجزای پول به مفهوم محدود (M1) و یک سلسله دارایی های کمتر

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

جدول ۱.۲: حجم نقدینگی طی سال مالی ۱۳۹۳ (۲۱ دسمبر سال ۲۰۱۳ الی ۲۰ دسمبر سال ۲۰۱۴)

ارقام به میلیون افغانی (مگر اینکه به سایر ارقام ارائه شده باشد)

تفاوت	تغییر سال به سال	1393	تفاوت	تغییر سال به سال	1392	1391	
		مبلغ			مبلغ	مبلغ	
3,081	0.64%	487,005	58,548	13.8%	483,924	425,376	۱- دارایی‌های خالص خارجی
1,100	0.21%	514,730	57,899	12.7%	513,630	455,731	(الف) دارایی‌های خارجی
5,847	1.39%	427,621	49,061	13.2%	421,774	372,713	ذخایر ارزی د افغانستان بانک
0.000	-21.37%	47,509	0.000	0.0%	60,424	60,424	طلا
18,762	5.19%	380,112	49,061	15.7%	361,350	312,289	سایر
-4,747	-5.17%	87,109	8,838	10.6%	91,856	83,018	سایر دارایی‌های خارجی
-1,981	-6.67%	27,725	-649	-2.1%	29,706	30,354	(ب) بدهی‌های خارجی
27,819	-24.57%	-85,422	-26,704	30.9%	-113,241	-86,537	۲. دارایی‌های خالص داخلی
17,008	-37.25%	-28,650	-1,165	2.6%	-45,657	-44,492	(الف) کزیدت خالص داخلی
19,928	-21.87%	-71,193	-4,555	5.3%	-91,121	-86,566	کزیدت خالص برای سکتور عامه غیر مالی
19,834	-21.82%	-71,077	-4,645	5.4%	-90,911	-86,267	کزیدت خالص برای دولت مرکزی
-805	-2.39%	32,922	896	2.7%	33,727	32,831	کزیدت دولت مرکزی
-20,639	-16.56%	103,999	5,540	4.7%	124,638	119,097	بدهی‌های دولت مرکزی
0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	کزیدت خالص برای دولت مرکزی و محلی
94	-44.61%	-116	89	-29.8%	-210	-299	کزیدت خالص برای شرکت‌های غیر مالی عامه
-2,870	-6.13%	43,943.42	3,789	8.8%	46,814	43,024	کزیدت برای سکتور خصوصی
-50	3.73%	-1,399.69	-399	42.0%	-1,349	-950	کزیدت خالص برای سایر شرکت‌ها
-10,263	-9.29%	100,220	26,797	32.0%	110,484	83,686	(ب) حسابات سرمایه
548	1.28%	43,448	1,259	3.0%	42,900	41,641	(ج) سایر اقلام خالص

30,899	8.34%	401,583	31,844	9.4%	370,684	338,840	۳- پول به مفهوم وسیع (M2)
33,456	9.54%	384,152	31,532	9.9%	350,696	319,164	پول به مفهوم محدود (M1)
26,507	16.37%	188,451	19,183	13.4%	161,944	142,761	پول در دوران (اسعار خارج از سیستم سپرده گذاری)
6,950	3.68%	195,701	12,348	7.0%	188,751	176,403	امانات جاری
-2,557	-12.79%	17,431	312	1.6%	19,988	19,675	سایر امانات (شبه پول)
-2,653	-33.72%	5,214	788	11.1%	7,867	7,079	امانات به افغانی
96	0.79%	12,217	-476	-3.8%	12,121	12,597	امانات به اسعار
0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	اوراق سرمایوی به استثنای سهام

منبع: آمريت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۱.۲ ذخایر خالص بین المللی

ذخایر بین المللی د افغانستان بانک شامل ذخایر طلا، موقوف ذخیره وی، دارایی ها نزد صندوق بین المللی پول، حقوق برداشت خاص و ذخایر اسعاری معتبر مانند دالر امریکایی، یورو و پوند میباشد.

سقف مجموعی ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک در سال مالی ۱۳۹۳ به ۲۵۰ میلیون دالر امریکایی ثبت گردیده است، این در حالیکه که مجموع حقیقی این ذخایر به اندازه ۱۴۴ میلیون دالر امریکایی بیشتر از هدف تعیین شده می باشد که ارزش مجموعی آن به ۳۹۴ میلیون دالر امریکایی می رسد. میزان حقیقی ذخایر خالص بین المللی افغانستان در اخیر سال مالی ۱۳۹۳ به ۷,۰۷۵.۴۱ میلیون دالر امریکایی ثبت شده است. افزایش ذخایر خالص بین المللی کشور به جریان ورودی اسعار خارجی به خصوص از جانب کشورهای کمک رسان و مجموع سهم سرمایه گذاری روی ذخایر ارتباط می گیرد.

منبع: سروی پولی آمريت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۳. بازار مبادله ارز

۱.۳ نرخ مبادله ارز

هدف اولیه د افغانستان بانک را حفظ ثبات قیم داخلی تشکیل می دهد که د افغانستان بانک بمنظور نیل به این هدف با اجرای پالیسی های سالم از ابزارهای پولی خود استفاده مؤثر می کند.

د افغانستان بانک نرخ مبادله اسمی افغانی در برابر اسعار خارجی را مورد هدف قرار نمی دهد بلکه این امر بمنظور کنترل نوسانات نرخ مبادله ارز که می تواند به شاخص های اقتصادی تأثیر وارد کند، مهم پنداشته می شود و این امر د افغانستان بانک را وادار می سازد تا از طریق رژیم مبادله متحول مدیریت شده در بازار مداخله کند.

اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۳ در گراف ذیل به وضاحت نشان داده شده است. به همین ترتیب ارزش افغانی در برابر سایر اسعار در نتیجه کسر تجاری و خروج عساکر خارجی از کشور و همچنان نگرانی ها روی اوضاع اقتصادی و سیاسی کشور کاهش یافته است. ارزش افغانی در برابر دالر امریکایی ۱.۷۹ درصد کاهش یافته است که در اخیر سال تحت بررسی یک دالر امریکایی در برابر ۵۸.۰۷ افغانی معامله می گردید.

در عین حال ارزش افغانی در زمان تحت بررسی در برابر روپیۀ هندی ۰.۷۷ درصد و در برابر کلدلار پاکستانی ۶.۶۸ درصد کاهش داشته است. از سوی دیگر ارزش افغانی در زمان تحت بررسی در برابر یورو ۹۰.۷ درصد، در برابر پوند

۲.۴۶ درصد و در برابر تومان ایرانی به اندازه ۱۴.۲۹ درصد افزایش یافته است.

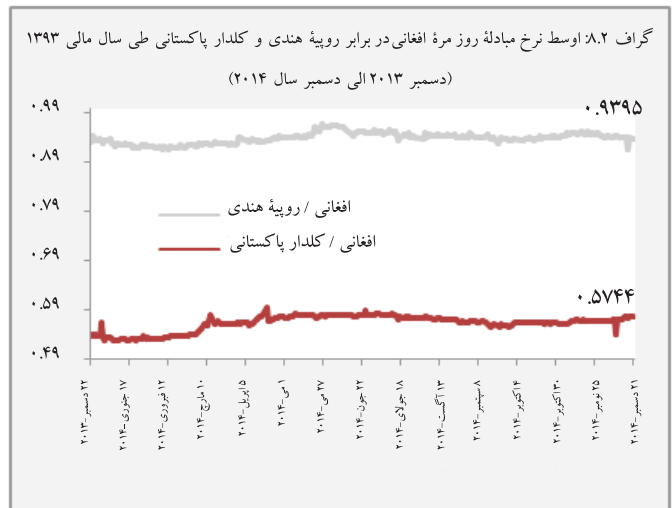
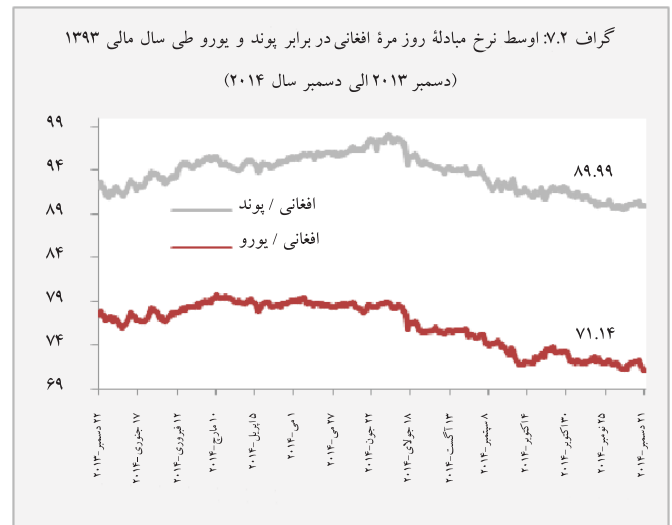
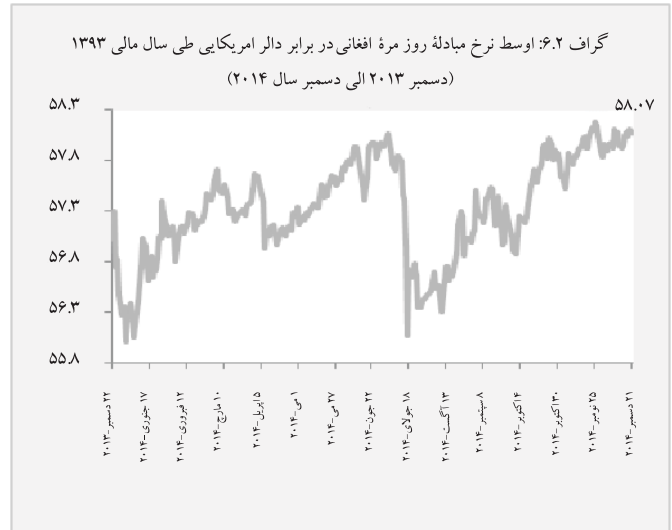

منبع: بخش سروی آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۲.۳ لیلان ارز

بمنظور کنترل عرضه پول، د افغانستان بانک با راه اندازی پروژه لیلان اسعار که هفته دو بار دایر می گردد و لیلان اوراق سرمایوی منحیث ابزار اولیه پولی که توسط د افغانستان بانک بکار می رود و هفته یکبار صورت می گیرد، پایه پولی خود را حفظ می کند. د افغانستان بانک بمنظور مهار ساختن سیالیت بیش از حد بازار و جلوگیری از نوسانات نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار مخصوصاً دالر امریکایی لیلان اسعار را افزایش داده است.

د افغانستان بانک در زمان تحت بررسی مجموعاً ۳.۳۴۱ میلیارد دالر امریکایی را لیلان نموده، در حالیکه مجموع تقاضا در این مدت ۴.۶۹۸ میلیارد دالر امریکایی سنجش شده است. باید تذکر داد که بطور اوسط به تعداد ۳۷ داوطلب در هر مزایده اشتراک داشته و از جمله ۳۲ تن برنده اعلام شده که بطور اوسط به هر داوطلب برنده مبلغ ۳۴.۸۱ میلیون دالر امریکایی بفروش رسیده است. قابل یاد آوریت که در سال مالی ۱۳۹۲ مجموعاً مبلغ ۳.۴۸۲ میلیارد دالر امریکایی طور مزایده بفروش رسیده، در حالیکه مجموع تقاضا در آن زمان به ۴.۹۸۵ میلیارد دالر امریکایی می رسید که بطور اوسط به تعداد ۳۸ داوطلب اشتراک داشته و از جمله ۳۴ تن برنده اعلام شده که بطور اوسط به هر کدام آنها مبلغ ۳۳.۸۱ میلیون دالر امریکایی بفروش رسیده است.

جدول ۲.۲: لیلام ارز طی سال مالی ۱۳۹۳ (به میلیون دالر امریکایی)

تاریخ لیلام	تعداد داوطلبان	بلندترین قیمت	پائین ترین قیمت	نرخ مبادله بازار	قیمت کسر شده	مبلغ اعلان شده	مبلغ اعطا شده	مجموع تقاضا
۲۴- دسمبر-۲۰۱۳	48	56.72	56.00	56.75	56.64	50	50.25	75.1
۲۸- دسمبر-۲۰۱۳	45	56.26	55.80	56.27	56.12	50	49.93	65.78
۳۱- دسمبر-۲۰۱۳	43	55.99	55.30	56.01	55.92	40	39.8	69.35
۴- جنوری-۲۰۱۴	30	56.44	56.00	56.37	56.40	35	34.55	59.95
۷- جنوری-۲۰۱۴	45	56.20	55.80	56.17	56.18	30	19.65	50.75
۱۱- جنوری-۲۰۱۴	46	56.90	56.10	56.75	56.84	25	25.6	47.35
۱۴- جنوری-۲۰۱۴	39	56.94	56.01	56.95	56.84	25	24.65	32.2
۱۸- جنوری-۲۰۱۴	42	56.93	56.12	56.85	56.88	25	25.3	39.15
۲۱- جنوری-۲۰۱۴	40	56.73	56.01	56.71	56.65	25	19.65	35.8
۲۵- جنوری-۲۰۱۴	37	57.04	56.50	57.04	57.00	25	20.1	30.9
۲۸- جنوری-۲۰۱۴	40	57.22	56.12	57.20	57.18	30	29.85	40.2
۱- فیروزی-۲۰۱۴	39	57.35	56.85	57.07	57.06	30	24	36.95
۴- فیروزی-۲۰۱۴	31	56.86	56.55	56.81	56.80	25	9.25	27.5
۸- فیروزی-۲۰۱۴	37	57.19	57.00	57.14	57.16	20	19.7	33.42
۱۱- فیروزی-۲۰۱۴	36	57.14	56.80	57.14	57.13	20	20.5	28.45
۱۶- فیروزی-۲۰۱۴	26	57.60	56.50	57.26	57.22	20	17.05	22.7
۱۸- فیروزی-۲۰۱۴	27	57.23	57.02	57.21	57.20	20	19.65	25.5
۲۲- فیروزی-۲۰۱۴	33	57.21	56.60	57.20	57.16	20	19.85	25.95
۲۵- فیروزی-۲۰۱۴	38	57.36	57.10	57.32	57.32	20	24.1	30.95
۱- مارچ-۲۰۱۴	38	57.44	56.80	57.41	57.39	30	30	38.6
۴- مارچ-۲۰۱۴	36	57.69	57.46	57.65	57.64	30	35.2	44.65
۸- مارچ-۲۰۱۴	33	57.47	57.03	57.48	57.30	40	30.9	36.3
۱۲- مارچ-۲۰۱۴	30	57.36	56.85	57.44	57.16	35	30.25	32.25
۱۵- مارچ-۲۰۱۴	34	57.25	56.75	57.30	57.11	35	34.75	39.25
۱۸- مارچ-۲۰۱۴	41	57.18	56.80	57.20	57.12	35	34.7	50.95
۲۳- مارچ-۲۰۱۴	36	57.36	57.13	57.31	57.27	25	25.35	35.35
۲۵- مارچ-۲۰۱۴	35	57.25	57.00	57.26	57.23	25	24.5	37.95
۲۹- مارچ-۲۰۱۴	39	57.45	57.25	57.40	57.40	25	30.05	40.25
۱- اپریل-۲۰۱۴	39	57.59	57.00	57.61	57.53	35	34.45	49.5
۸- اپریل-۲۰۱۴	40	57.05	56.62	57.09	56.96	60	51.65	72.15
۱۲- اپریل-۲۰۱۴	39	57.21	57.00	57.15	57.16	30	33.05	49.65
۱۵- اپریل-۲۰۱۴	40	57.05	56.60	57.07	57.00	35	34.45	43.85
۱۹- اپریل-۲۰۱۴	37	57.11	56.90	57.11	57.05	30	32.65	39.1
۲۲- اپریل-۲۰۱۴	39	57.05	56.89	57.06	57.02	30	31.45	45.55
۲۶- اپریل-۲۰۱۴	39	57.14	56.95	57.12	57.12	30	31.2	46.6
۲۹- اپریل-۲۰۱۴	39	57.29	57.10	57.25	57.24	30	30.7	45
۳- می-۲۰۱۴	40	57.22	56.20	57.22	57.20	40	34.75	56.4
۶- می-۲۰۱۴	38	57.32	57.14	57.28	57.30	30	28.2	48.55
۱۰- می-۲۰۱۴	38	57.33	57.01	57.32	57.31	30	31.6	43.15
۱۳- می-۲۰۱۴	36	57.34	57.06	57.35	57.32	35	36.5	44.5

40.5	29.35	30	57.49	57.55	57.11	57.55	36	۱۷-می-۲۰۱۴
43.4	30	30	57.47	57.50	57.30	57.50	35	۲۰-می-۲۰۱۴
44.05	33.85	30	57.60	57.64	57.14	57.63	41	۲۴-می-۲۰۱۴
35.95	35.05	35	57.36	57.55	57.33	57.53	29	۲۷-می-۲۰۱۴
47.95	34.15	35	57.55	57.62	57.38	57.60	35	۳۱-می-۲۰۱۴
54.05	34.4	35	57.68	57.71	57.13	57.71	39	۳-جون-۲۰۱۴
54.25	41.2	35	57.78	57.77	57.21	57.81	40	۷-جون-۲۰۱۴
61.3	41	40	57.90	57.92	57.68	57.92	39	۱۰-جون-۲۰۱۴
85.65	60.35	60	57.48	57.63	57.12	57.51	39	۱۷-جون-۲۰۱۴
55.55	35.35	35	57.96	57.97	57.12	58.00	41	۲۱-جون-۲۰۱۴
49.9	39.95	40	57.73	57.82	57.40	57.81	35	۲۴-جون-۲۰۱۴
55.05	40.9	40	57.93	57.97	57.78	57.99	37	۲۸-جون-۲۰۱۴
50.9	39.9	40	57.90	57.97	57.80	57.96	35	۱-جولای-۲۰۱۴
54.15	40	40	57.87	57.90	57.66	57.91	38	۵-جولای-۲۰۱۴
46.05	40	40	57.62	57.70	57.50	57.72	32	۸-جولای-۲۰۱۴
43.55	34.35	35	57.72	57.80	57.60	57.76	33	۱۲-جولای-۲۰۱۴
41.55	35.2	35	56.81	56.96	56.61	56.96	32	۱۵-جولای-۲۰۱۴
38.25	36.35	30	56.52	56.64	56.25	56.64	32	۱۹-جولای-۲۰۱۴
48.55	39.45	30	56.61	56.71	56.41	56.68	33	۲۲-جولای-۲۰۱۴
52.3	39.4	35	56.25	56.34	55.90	56.31	33	۲۶-جولای-۲۰۱۴
41.8	35.25	35	56.42	56.51	56.28	56.49	29	۲-اگست-۲۰۱۴
46.6	35.35	35	56.46	56.54	56.29	56.60	33	۵-اگست-۲۰۱۴
51.65	36.3	35	56.26	56.30	55.80	56.30	36	۹-اگست-۲۰۱۴
61.85	37.25	35	56.73	56.74	56.55	56.75	39	۱۲-اگست-۲۰۱۴
64.05	40.3	40	56.68	56.67	56.12	56.71	38	۱۶-اگست-۲۰۱۴
48.7	36.3	35	57.22	57.29	56.61	57.29	39	۲۳-اگست-۲۰۱۴
49.35	35.85	35	57.02	57.02	56.81	57.06	37	۲۶-اگست-۲۰۱۴
50.2	35.3	35	56.99	57.00	56.73	57.05	38	۳۰-اگست-۲۰۱۴
61.1	35	35	57.48	57.50	57.12	57.51	41	۲-سپتمبر-۲۰۱۴
45.05	38.65	35	57.17	57.24	56.80	57.24	36	۶-سپتمبر-۲۰۱۴
42.15	34.7	35	57.46	57.51	57.30	57.60	34	۱۳-سپتمبر-۲۰۱۴
48.6	33.2	35	57.07	57.16	56.55	57.18	36	۱۶-سپتمبر-۲۰۱۴
46.35	34.3	35	57.30	57.35	57.00	57.37	36	۲۳-سپتمبر-۲۰۱۴
34.3	24.85	35	56.80	57.05	56.50	56.90	34	۲۷-سپتمبر-۲۰۱۴
32.45	20.15	20	56.92	56.88	56.81	56.96	35	۳۰-سپتمبر-۲۰۱۴
36.6	30.45	25	57.52	57.36	57.20	57.55	33	۱۱-اکتوبر-۲۰۱۴
44.6	37.4	35	57.50	57.70	57.40	57.56	34	۱۴-اکتوبر-۲۰۱۴
43.7	36	35	57.72	57.77	57.11	57.75	32	۱۸-اکتوبر-۲۰۱۴
52.6	40.4	40	57.83	57.92	57.50	57.90	36	۲۱-اکتوبر-۲۰۱۴
46.3	43.05	35	57.70	57.81	57.45	57.94	35	۲۵-اکتوبر-۲۰۱۴
58.6	39.5	40	57.78	57.87	57.60	57.84	37	۲۸-اکتوبر-۲۰۱۴
55.5	39.85	40	57.51	57.64	57.35	57.61	36	۱-نومبر-۲۰۱۴
63.9	37.65	40	57.53	57.65	57.35	57.57	38	۴-نومبر-۲۰۱۴
51.05	37.8	35	57.78	57.81	57.41	57.82	35	۸-نومبر-۲۰۱۴
61.95	35.15	35	57.82	57.83	57.60	57.83	39	۱۱-نومبر-۲۰۱۴
54.45	35.15	35	57.91	57.94	57.76	57.93	37	۱۵-نومبر-۲۰۱۴
63.4	41.35	40	57.89	57.92	57.76	57.93	40	۱۸-نومبر-۲۰۱۴

۲۲- نومبر-۲۰۱۴	43	58.15	57.81	58.12	58.12	40	48.2	71.95
۲۵- نومبر-۲۰۱۴	39	58.16	57.96	58.14	58.13	45	44.5	65.7
۲۹- نومبر-۲۰۱۴	38	57.89	57.50	57.88	57.84	50	54.05	67.45
۲- دسمبر-۲۰۱۴	42	57.88	57.14	57.89	57.85	50	49.2	78.25
۶- دسمبر-۲۰۱۴	38	57.99	57.80	57.97	57.94	50	49.45	62.55
۹- دسمبر-۲۰۱۴	39	58.06	57.88	58.04	58.03	50	47.55	72.75
۱۳- دسمبر-۲۰۱۴	37	57.88	57.66	57.92	57.84	50	49.25	66.75
۱۶- دسمبر-۲۰۱۴	40	58.05	57.80	58.07	58.01	50	47.6	76.65
۲۰- دسمبر-۲۰۱۴	37	58.07	57.80	58.09	58.02	45	45.15	58.7
مجموعه						3,340.00	3,341.43	4,698.00

منبع: محاسبه کارمندان مدیریت عمومی عملیات بازار و آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۴. بازار سرمایه و وضعیت نقدینگی

۱.۴ لیلان اوراق سرمایوی

د افغانستان بانک اوراق سرمایوی را بمنظور مدیریت سیالیت و کنترول عرضه پول به عنوان دومین ابزار سیاست پولی استفاده می کند. اوراق سرمایوی بمنظور جذب نقدینگی بیش از حد بانک های تجارتی مورد استفاده قرار می گیرد.

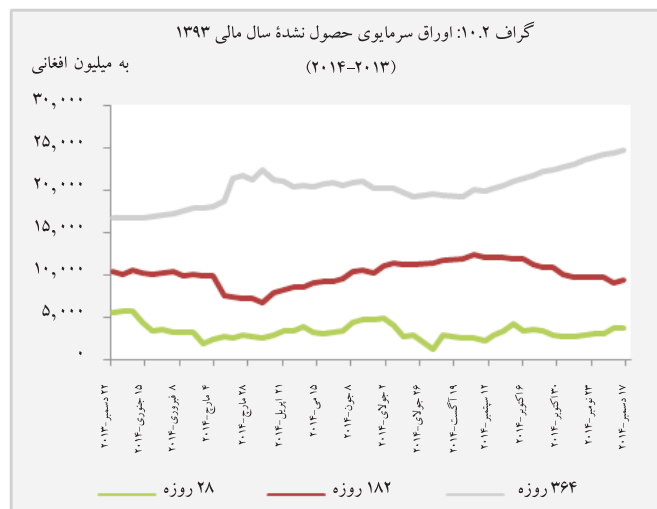
این اوراق عبارت از اوراق بهادار کوتاه مدت اسمی افغانی بوده که توسط د افغانستان بانک به مشتریان بازار اولیه و اکثراً به بانک های مجوز تجارتی بصورت هفته وار صادر می گردد. د افغانستان بانک در حال حاضر اوراق سرمایوی یک ماهه، شش ماهه و یک ساله را عرضه می نماید. اوراق بهادار یک ماهه اخیراً بمنظور گسترش استفاده از این ابزار سیاست پولی به بازار معرفی گردیده است.

مجموع سهام حصول نشده اوراق سرمایوی در اخیر سال مالی ۱۳۹۳ به ۳۷.۸ میلیارد افغانی ثبت گردیده که در مقایسه به ۳۰.۶۶ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۲ افزایش ۲۳.۳ درصدی را نشان می دهد. افزایش در سطح اوراق بهادار نشانه رشد ابزار سیاست پولی در بازار بوده که د افغانستان بانک را به کاهش میزان لیلان ارز و افزایش ذخایر ارزی قادر می سازد.

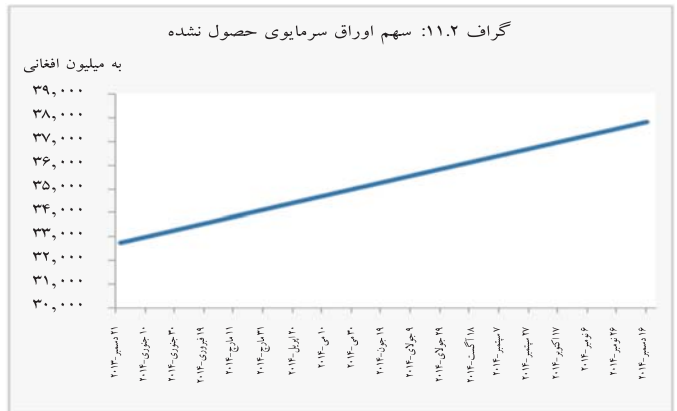
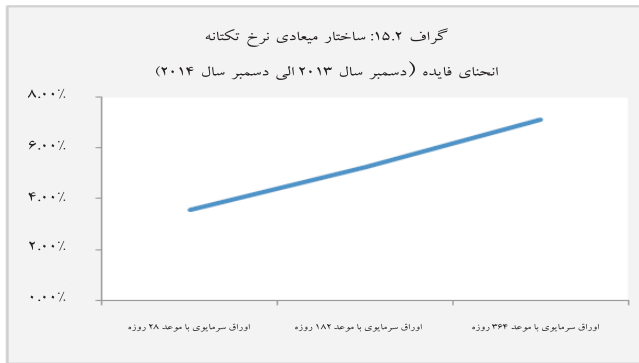
سهام حصول نشده اوراق سرمایوی ۲۸ روزه به ۳.۸ میلیارد افغانی ثبت شده که در سال تحت بررسی میزان آن یکنواخت به نظر

می رسد، این در حالیست که سهام اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه ۱۰ درصد کاهش را نشان می دهد و ارزش آن به ۹.۳ میلیارد افغانی ثبت گردیده است. به همین ترتیب سهام حصول نشده اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه در سال مالی ۱۳۹۳ (۲۰۱۴) به ۲۴.۷ میلیارد افغانی ثبت گردیده است.

گراف ۱۰.۲ تفکیک مجموع سهام حصول نشده اوراق سرمایوی با موعده مختلف آن در سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد. طی سال مالی ۱۳۹۳ نرخ تکتانه اوراق سرمایوی ۲۸ روزه ۳.۵ درصد، نرخ تکتانه اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه به اندازه ۵.۱۷ درصد و نرخ تکتانه اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه به اندازه ۷.۱ درصد ثبت گردیده است.

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

۲.۴ ذخایر اجباری و اضافی

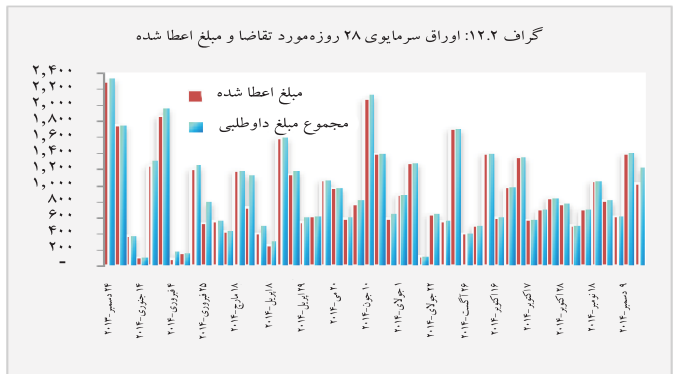
بانک‌های تجارتي مکلف اند که الی ۸ درصد سپرده‌های خویش را در د افغانستان بانک منحیث ذخایر اجباری نگهداری کنند که در مقابل آن یک درصد پائین تر از نرخ کسر شده اوراق سرمايوى ۲۸ روزه یا معادل نرخ سهولت سپرده گذاری را به د افغانستان بانک در بدل خدمات می‌پردازد.

د افغانستان بانک بمنظور فراهم آوری سهولت‌های بیشتر به بانک‌های تجاری جهت مدیریت بهتر نقدینگی و ایجاد فرصت‌های مناسب برای سرمایه گذاری ذخایر بیش از حد اوراق سرمايوى آنان در سال ۱۳۸۵ (از سال ۲۰۰۶ الی ۲۰۰۷ میلادی) تسهیلات سرمایه گذاری شبانه را معرفی نموده است. این در حالیست که این روند بمنظور بررسی مؤثریت این نوع تسهیلات منحیث یک ابزار سیاست پولی که سرانجام باعث برنامه ریزی بهتر در بخش پولی می شود موقتاً لغو گردیده است.

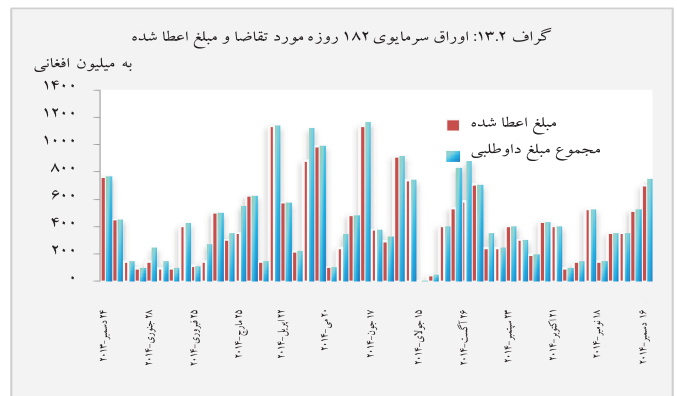
تسهیلات قروض شبانه: در صورتیکه بانک‌های تجارتي در زمینه وضعیت نقدینگی خویش به مشکل مواجه می‌شوند با استفاده از این سهولت می‌توانند از د افغانستان بانک براساس شبانه به افغانی قرضه بدست آورند. مبلغ که بالای بانک‌های تجارتي در بدل این امکانات هزینه می‌گردد ۳.۵ درصد بیشتر از آخرین نرخ لیلان اوراق سرمايوى ۲۸ روزه می‌باشد. این روند قرضه گیری با اوراق سرمايوى حصول نشده تضمین می‌گردد.

دلیل که در پی نرخ تکتانه بلند نهفته است تشویق بانک‌های تجارتي به روند قرضه دهی بین البانکی می‌باشد.

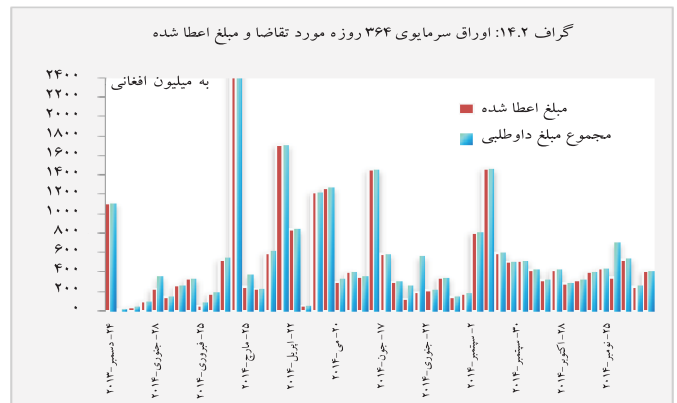
منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

جدول ۳.۲: ليلام اوراق سرمايوي ۲۸ روزه (به ميليون افغانی)

تاريخ ليلام	مبلغ ليلام شده	مبلغ اعطا شده	مجموع مبلغ داوطلبی	تعداد مجموعی داوطلبان	تعداد داوطلبان برنده	نرخ کسر شده (%)	سطح پائين داوطلبی	بلندترین سطح داوطلبی	اوسط عيار شده
۲۴ دسمبر - ۲۰۱۳	2,500	2,290	2,330	6	6	3.4	3.38	3.41	3.388
۳۱ دسمبر - ۲۰۱۳	2,500	1,750	1,750	5	5	3.41	3.38	3.41	3.391
۷ جنوري - ۲۰۱۴	1,850	380	380	2	2	3.42	3.4	3.42	3.407
۱۴ جنوري - ۲۰۱۴	2,850	100	100	2	2	3.43	3.42	3.43	3.422
۲۱ جنوري - ۲۰۱۴	2,600	1,260	1,310	4	4	3.45	3.043	3.5	3.437
۲۸ جنوري - ۲۰۱۴	1,750	1,860	1,960	5	5	3.46	3.44	3.5	3.445
۴ فبروري - ۲۰۱۴	1,500	90	180	1	1	3.46	3.46	3.47	3.46
۱۱ فبروري - ۲۰۱۴	1,500	160	160	1	1	3.46	3.45	3.46	3.455
۱۸ فبروري - ۲۰۱۴	2,000	1,210	1,260	3	3	3.46	3.45	3.49	3.459
۲۵ فبروري - ۲۰۱۴	2,000	530	800	4	3	3.46	3.45	3.6	3.458
۴ مارچ - ۲۰۱۴	1,500	560	560	4	4	3.5	3.45	3.5	3.469
۱۲ مارچ - ۲۰۱۴	1,500	430	430	4	4	3.52	3.49	3.52	3.5
۱۸ مارچ - ۲۰۱۴	2,500	1,180	1,180	3	3	3.56	3.51	3.56	3.518
۲۵ مارچ - ۲۰۱۴	1,500	730	1,130	5	4	3.56	3.55	3.6	3.555
۱ اپريل - ۲۰۱۴	1,500	400	500	3	3	3.56	3.55	3.58	3.557
۸ اپريل - ۲۰۱۴	1,400	260	310	2	2	3.56	3.55	3.58	3.557
۱۵ اپريل - ۲۰۱۴	1,500	1,600	1,600	5	5	3.56	3.53	3.56	3.547
۲۲ اپريل - ۲۰۱۴	2,000	1,140	1,190	6	6	3.56	3.54	3.6	3.556
۲۹ اپريل - ۲۰۱۴	2,000	550	600	5	5	3.56	3.55	3.58	3.557
۶ می - ۲۰۱۴	1,000	610	610	4	4	3.56	3.47	3.56	3.541
۱۳ می - ۲۰۱۴	2,000	1,070	1,070	5	5	3.56	3.55	3.56	3.557
۲۰ می - ۲۰۱۴	1,500	970	970	6	6	3.56	3.55	3.56	3.555
۲۷ می - ۲۰۱۴	1,000	590	605	4	4	3.56	3.55	3.57	3.544
۳ جون - ۲۰۱۴	1,000	770	820	4	4	3.56	3.55	3.58	3.555
۱۰ جون - ۲۰۱۴	1,500	2,083	2,133	9	9	3.56	3.49	3.57	3.551
۱۷ جون - ۲۰۱۴	2,500	1,400	1,400	7	7	3.56	3.54	3.56	3.555
۲۴ جون - ۲۰۱۴	1,500	590	640	4	4	3.56	3.55	3.56	3.554
۱ جولای - ۲۰۱۴	2,000	880	880	5	5	3.56	3.55	3.56	3.558
۸ جولای - ۲۰۱۴	3,000	1,283	1,283	5	5	3.56	3.55	3.56	3.553
۱۵ جولای - ۲۰۱۵	2,500	120	120	1	1	3.56	3.56	3.56	3.56
۲۲ جولای - ۲۰۱۴	1,000	650	650	3	3	3.56	3.55	3.56	3.554
۵ آگست - ۲۰۱۴	2,500	560	560	4	4	3.56	3.55	3.56	3.554
۱۲ آگست - ۲۰۱۴	1,500	1,710	1,710	5	5	3.56	3.54	3.56	3.554
۲۶ آگست - ۲۰۱۴	1,000	400	400	1	1	3.56	3.56	3.56	3.56
۲ سپتمبر - ۲۰۱۴	1,500	500	500	2	2	3.56	3.56	3.56	3.56
۱۰ سپتمبر - ۲۰۱۴	2,500	1,400	1,400	6	6	3.56	3.55	3.56	3.554
۱۶ سپتمبر - ۲۰۱۴	1,500	600	600	5	5	3.56	5	3.56	3.558
۲۳ سپتمبر - ۲۰۱۴	2,500	980	980	6	6	3.56	3.55	3.56	3.56
۳۰ سپتمبر - ۲۰۱۴	3,000	1,350	1,350	6	6	3.56	3.55	3.56	3.55
۷ اکتوبر - ۲۰۱۴	2,000	580	580	4	4	3.56	3.55	3.56	3.559
۱۴ اکتوبر - ۲۰۱۴	2,000	700	700	3	3	3.56	3.55	3.56	3.551
۲۱ اکتوبر - ۲۰۱۴	2,000	850	850	6	6	3.56	3.55	3.56	3.558
۲۸ اکتوبر - ۲۰۱۴	2,000	770	770	7	7	3.56	3.55	3.56	3.559
۴ نومبر - ۲۰۱۴	1,500	500	500	4	4	3.56	3.554	3.56	3.559

۱۱ نومبر - ۲۰۱۴	1,000	700	700	3	3	3.56	3.55	3.56	3.554
۱۸ نومبر - ۲۰۱۴	1,500	1,060	1,060	6	6	3.56	3.555	3.56	3.559
۲۵ نومبر - ۲۰۱۴	1,500	810	810	6	6	3.56	3.557	3.56	3.56
۲ دسمبر - ۲۰۱۴	1,500	610	620	4	4	3.56	3.559	3.56	3.56
۹ دسمبر - ۲۰۱۴	1,500	1,390	1,410	6	6	3.56	3.55	3.59	3.557
۱۶ دسمبر - ۲۰۱۴	2,500	1,025	1,225	5	5	3.56	3.56	3.561	3.56
مجموعه	91,950	43,991	45,636						

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

جدول ۴.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه (به میلیون افغانی)

تاریخ لیلام	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطا شده	مجموع مبلغ داوطلبی	تعداد مجموعی داوطلبان	تعداد داوطلبان برنده	نرخ کسر شده (%)	سطح پائین داوطلبی	بلندترین سطح داوطلبی	اوسط نرخ عیار شده
۲۴ دسمبر - ۲۰۱۳	2000	770	770	4	4	4.97%	4.96	4.97	4.96
۷ جنوری - ۲۰۱۴	1000	450	450	2	2	4.98%	4.98	4.98	4.98
۱۴ جنوری - ۲۰۱۴	1380	150	150	2	2	5.00%	4.99	5.00	4.99
۲۱ جنوری - ۲۰۱۴	1500	100	100	1	1	5.05%	5.05	5.05	5.05
۲۸ جنوری - ۲۰۱۴	1500	150	250	3	2	5.05%	5.05	5.11	5.05
۴ فبروری - ۲۰۱۴	1500	100	150	2	1	5.05%	5.05	5.06	5.05
۱۱ فبروری - ۲۰۱۴	2000	100	100	2	2	5.06%	5.05	5.06	5.05
۱۸ فبروری - ۲۰۱۴	1500	404	424	4	4	5.06%	5.06	5.10	5.06
۲۵ فبروری - ۲۰۱۴	1500	110	110	1	1	5.15%	5.11	5.15	5.11
۴ مارچ - ۲۰۱۴	1000	150	270	3	2	5.17%	5.16	5.20	5.16
۱۲ مارچ - ۲۰۱۴	3500	500	500	4	4	5.19%	5.17	5.19	5.17
۱۸ مارچ - ۲۰۱۴	2500	300	350	2	2	5.20%	5.19	5.25	5.19
۲۵ مارچ - ۲۰۱۴	1500	350	550	3	2	5.20%	5.19	5.24	5.19
۱ اپریل - ۲۰۱۴	1700	624	624	4	4	5.20%	5.20	5.20	5.20
۱۸ اپریل - ۲۰۱۴	1600	150	150	2	2	5.20%	5.20	5.20	5.20
۱۵ اپریل - ۲۰۱۴	1500	1142	1142	4	4	5.21%	5.20	5.21	5.20
۲۲ اپریل - ۲۰۱۴	1200	580	580	3	3	5.21%	5.21	5.21	5.21
۲۹ اپریل - ۲۰۱۴	1500	220	220	2	2	5.21%	5.21	5.21	5.21
۶ می - ۲۰۱۴	1500	885	1118	4	4	5.21%	5.19	5.25	5.19
۱۳ می - ۲۰۱۴	1000	988	988	4	4	5.23%	5.21	5.23	5.21
۲۰ می - ۲۰۱۴	1000	106	106	2	2	5.23%	5.22	5.23	5.22
۲۷ می - ۲۰۱۴	1000	250	348	4	3	5.23%	5.23	5.23	5.23

5.23	5.23	5.23	5.23%	3	3	488	488	1000	۳ جون - ۲۰۱۴
5.21	5.23	5.06	5.23%	7	7	1165	1135	1000	۱۰ جون - ۲۰۱۴
5.22	5.23	5.22	5.23%	3	3	375	375	1500	۱۷ جون - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	4	4	333	293	2000	۲۴ جون - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.20	5.23%	3	3	916	916	1500	۱ جولای - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	3	3	744	744	2000	۸ جولای - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	1	1	4	4	1500	۱۵ جولای - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	1	1	50	50	1000	۲۲ جولای - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	3	3	400	400	1000	۵ آگست - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	2	2	834	534	1500	۱۲ آگست - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	3	3	882	582	1500	۲۶ آگست - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	3	3	708	708	1500	۲ سپتمبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.22	5.23%	2	3	350	250	1500	۱۰ سپتمبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	2	2	250	250	1500	۱۶ سپتمبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	2	2	400	400	2500	۲۳ سپتمبر - ۲۰۱۴
4.67	5.23	5.22	5.23%	2	2	300	300	3000	۳۰ سپتمبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	1	1	200	200	3000	۱۷ اکتوبر - ۲۰۱۴
5.22	5.23	5.22	5.23%	3	3	435	435	2500	۱۴ اکتوبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	3	3	400	400	1000	۲۱ اکتوبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	2	2	100	100	1000	۲۸ اکتوبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	1	1	150	150	1500	۴ نومبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	3	3	525	525	1500	۱۱ نومبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	2	2	150	150	1000	۱۸ نومبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	3	3	350	350	1000	۲۵ نومبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	3	3	350	350	1000	۲ دسمبر - ۲۰۱۴
5.23	5.23	5.23	5.23%	3	3	530	520	2000	۹ دسمبر - ۲۰۱۴
5.23	7.10	5.23	5.23%	5	5	748	698	2000	۱۶ دسمبر - ۲۰۱۴
						21585	19885	77380	مجموعه

جدول ۵.۲: ليلام اوراق سرمايوي ۳۶۴ روزه (به ميليون افغانی)

تاریخ ليلام	مبلغ ليلام شده	مبلغ اعطا شده	مجموع مبلغ داوطلبی	تعداد مجموعی داوطلبان	تعداد داوطلبان برنده	نرخ کسر شده (%)	سطح پائين داوطلبی	بلندترین سطح داوطلبی	اوسط نرخ عيار شده
۹ اپریل - ۲۰۱۳	500	150.00	208	4	2	5.00	5	5	5.00
۱۶ اپریل - ۲۰۱۳	500	3,900.00	3,950	7	6	5.20	4.48	4.906	4.91
۲۳ اپریل - ۲۰۱۳	500	880.00	1,180	4	3	5.20	5	5.093	5.09
۳۰ اپریل - ۲۰۱۳	500	1,298.18	1,318	6	5	5.20	5.09	5.192	5.19
۷ می - ۲۰۱۳	500	995.00	995	5	5	5.30	5.09	5.255	5.26
۱۴ می - ۲۰۱۳	500	1,415.00	1,580	6	4	5.30	5.12	5.259	5.26
۲۱ می - ۲۰۱۳	500	50.00	55	2	1	5.35	5.35	5.35	5.35
۲۸ می - ۲۰۱۳	500	175.00	175	3	3	5.50	5.11	5.267	5.27
۴ جون - ۲۰۱۳	500	678.95	724	6	5	5.55	5.35	5.472	5.47
۱۱ جون - ۲۰۱۳	500	1,265.00	1,265	4	3	5.60	5.45	5.534	5.53
۱۸ جون - ۲۰۱۳	1500	425.00	425	4	4	5.65	5.5	5.582	5.58
۲۵ جون - ۲۰۱۳	1500	1,027.21	1,032	6	5	5.70	5.5	5.684	5.68
۲ جولای - ۲۰۱۳	1500	215.06	215	3	3	5.80	5.7	5.714	5.71
۱۶ جولای - ۲۰۱۳	1500	575.00	575	4	4	5.90	5.8	5.811	5.81
۲۳ جولای - ۲۰۱۳	1500	710.28	710	4	4	6.10	5.9	6.034	6.03
۳۰ جولای - ۲۰۱۳	1500	20.00	35	2	1	6.20	6.2	6.2	6.20
۱۳ آگست - ۲۰۱۳	1500	423.74	424	2	2	6.50	6.2	6.329	6.33
۲۰ آگست - ۲۰۱۳	1500	135.02	155	3	3	6.60	6.6	6.6	6.60
۲۷ آگست - ۲۰۱۳	1500	190.02	260	6	4	6.70	6.65	6.676	6.68
داوطلبی رد									
۳ سپتمبر - ۲۰۱۳	1500	شده	135	3	0	0.00	6.8	0	0.00
۱۰ سپتمبر - ۲۰۱۳	1500	1,600.00	1,610	4	4	6.80	6.65	6.675	6.68
۱۷ سپتمبر - ۲۰۱۳	1500	200.00	220	3	3	6.90	6.82	6.86	6.86
۲۴ سپتمبر - ۲۰۱۳	1500	320.00	320	3	3	6.95	6.9	6.906	6.91
۱ اکتوبر - ۲۰۱۳	1500	30.00	160	3	1	6.95	6.95	6.95	6.95
هیچ داوطلبی وجود ندارد									
۲۲ اکتوبر - ۲۰۱۳	1500	تمام داوطلبی							
۵ نومبر - ۲۰۱۳	1500	های رد شده	110	2			7		
۱۲ نومبر - ۲۰۱۳	1500	150.00	250	2	1	6.98	6.98	6.98	6.98
۲۶ نومبر - ۲۰۱۳	1500	15.00	130	3	1	6.98	6.98	6.98	6.98
۳ دسمبر - ۲۰۱۳	1500	80.00	143	2	2	6.98	6.98	6.98	6.98
۱۰ دسمبر - ۲۰۱۳	1500	127.00	127	2	2	7.00	6.98	6.988	6.99
۱۷ دسمبر - ۲۰۱۳	1500	110.00	110	1	1	7.05	7	7.014	7.01

۳

روند و دورنمای تورم

روند و دورنمای تورم

رشد بطلی مصارف، کاهش اندک را تجربه نموده است. شایان ذکر است که هندوستان در سال تحت بررسی از نرخ رشد اقتصادی بهتری بهره مند بوده که تا حدی توانسته است اثرات جزئی عملکرد ضعیف اقتصادی برخی از کشورهای جهان را تحت پوشش قرار دهد. سرمایه گذاری بیشتر، بی‌باوری های کمتر سیاسی و تعهدات دولت در سال ۲۰۱۴ میلادی باعث رشد اقتصادی هند شده است.

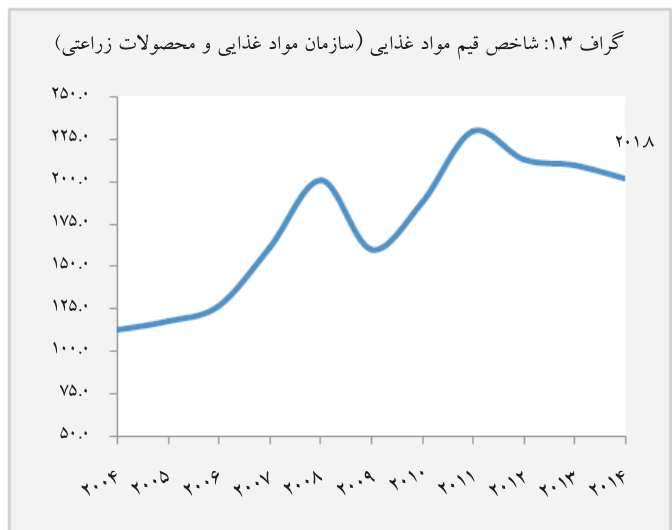
روند تغییرات قیمت نفت خام در ربع اخیر سال ۲۰۱۴ میلادی نزولی بوده که طور بالقوه باعث ایجاد فشارهای سختگیرانه اقتصادی بالای کشورهای تولید کننده مواد نفتی در جهان شده است. نگرانی‌های نیز وجود دارد که کاهش بیش از حد قیمت نفت ثبات اقتصادی و سیاسی کشورهای تولید کننده مواد نفتی را تهدید خواهد کرد. اعلامیه سازمان کشورهای صادر کننده نفت (OPEC) مبنی بر حفظ سطوح جاری تولیدی، بزرگترین ضربات را به قیمت نفت وارد کرده است. باید یاد آور شد که افت قیمت نفت اساساً در نتیجه فعالیت‌های ضعیف اقتصادی در جهان بوده است. کاهش نفت از شوک‌های (Shocks) مثبت طرف تدارکاتی نشأت گرفته که سرانجام باعث کاهش غیر مترقبه عرضه نفت می‌شود و از سوی هم شوک‌های منفی طرف تقاضای مواد نفتی باعث افزایش بیش از حد تولید مواد نفتی در آینده می‌شود. مجموع رشد عرضه مواد نفتی از سوی کشورهای OPEC و غیر OPEC افزایش یافته است، این در حالیست که تقاضا به

اقتصاد جهان پس از بحران مالی جهانی سال ۲۰۰۸-۲۰۰۹ در مقایسه به سال گذشته طی سال ۲۰۱۴ میلادی به گونه قابل ملاحظه، ولی طور غیر متعادل بهبود یافته است. عملکرد اقتصادی جهان الی اخیر سال تحت بررسی عمدتاً به اثر پیشرفت‌ها در کشورهای بزرگ انکشاف یافته و برخی از کشورهای در حالی توسعه شرق آسیا به گونه سریع رشد داشته است، اما با آن هم این روند وضعیت اقتصادی نتیجه امید بخش و مؤلد را برای پیش بینی‌های یک سال آینده ببار نیاورده است. با وجود اینکه کشورهای جهان یک سال عاری از مشکلات اقتصادی که در کل بالای اقتصاد جهان تأثیر وارد می‌کند، را پشت سر گذاشته ولی باید گفت که در مجموع سال گذشته، سال پُر دست آورد نبوده است. دلیل عمده این موضوع افزایش تنش‌های سیاسی در اُکراین و کشورهای عربی عنوان شده است. تجارت جهانی نیز به روند یکنواخت خود ادامه داده که در کنار آن تولیدات ناخالص داخلی رشد قابل ملاحظه نداشته است که در نتیجه باعث تضعیف مصارف وارداتی و کالاهای سرمایوی شده است. با توجه به اوضاع اقتصادی کشورهای گروه بیست، رشد اقتصادی ایالات متحده آمریکا در چند سال اخیر عمدتاً به اثر شرایط مطلوب مالی و سیاست پولی مناسب، ثابت باقی مانده است، در حالیکه جاپان و منطقه اروپا به خصوص آلمان، فرانسه و ایتالیا در سال ۲۰۱۴ میلادی رشد اقتصادی ضعیف را تجربه کرده اند. نرخ رشد اقتصادی چین در نتیجه فعالیت‌های ضعیف امور ساختمانی و

نفت خام کشورهای تولید کننده مواد نفتی طی سال تحت بررسی به گونه اندکی کاهش یافته است.

با در نظر داشت عملکرد روند رشد یک جانبه اقتصادی، سطح پائین تقاضا در جهان، پیش بینی های مثبت تولیدات مواد غذایی و کاهش قابل ملاحظه قیمت نفت، نرخ تورم جهانی طی ربع چهارم سال نیز کاهش یافته است.

در نتیجه کاهش قیمت نفت و وفور تولیدات مواد غذایی حسب تقاضا در سال ۲۰۱۴ میلادی قیمت کالا طور چشمگیر به اندازه ۲۸ درصد کاهش یافته که در این میان قیمت مواد غذایی نیز طور اوسط به اندازه ۳.۸ درصد کاهش را نشان می دهد.^(۱)

از سوی دیگر عملکرد غیر قابل انتظار اقتصادی که برای بهبود وضعیت اقتصادی جهان نا امید کننده می باشد نیز در کاهش قیمت کالاها نقش دارد. در عین حال افزایش بهای دالر امریکایی در برابر سایر اسعار یکی از عوامل زیان آور به قیمت کالاها شمرده می شود.

ایالات متحده امریکا در اخیر سال تحت بررسی پائین ترین نرخ تورم را طی پنج سال اخیر شاهد بوده است. از طرف

دیگر نرخ تورم در منطقه یورو از سپتمبر سال ۲۰۰۹ بدینسو به پائین ترین حد آن رسیده است. قابل یاد آور است که یونان، بلغاریا و اسپانیا کوچکترین رقم نرخ تورم را ثبت نموده اند در حالیکه بزرگترین رقم آن در کشورهای چون رومانی، اتریش و فنلند گزارش شده است.

در عین زمان اقتصادهای رو به انکشاف نیز نرخ پائین تورم را تجربه کرده اند. در این میان چین منحنی دومین اقتصاد بزرگ جهان طی مدت پنج سال نرخ پائین تورم را تجربه کرده است. در همین حال استحکام بیشتر سیاست های پولی با افزایش نرخ تکتانه در جریان سال ۲۰۱۳-۲۰۱۴ میلادی در هند فشارهای نزولی را بالای قیم عمومی وارد نموده است. نرخ تورم در هند پس از چندین سال تورم دو رقمی در این کشور، طی سال ۲۰۱۴ میلادی تورم به ۵ درصد کاهش رسید. کاهش نرخ تورم در منطقه و جهان بالای قیم عمومی در افغانستان تأثیر وارد کرده است. نرخ سالانه تورم افغانستان در سال ۲۰۱۴ میلادی (سال مالی ۱۳۹۳) از ۷.۳ درصد زمان مشابه سال گذشته طور چشمگیر به ۱.۳ درصد کاهش یافته است. کاهش قیم مواد غذایی و نفت و عملکرد معتدل اقتصادی در جهان از عوامل بیرونی است که باعث کاهش نرخ تورم در افغانستان شده است. به همین ترتیب بی باوری های سیاسی و پائین بودن سطح تقاضای کلی از جمله عوامل درونی در پی کاهش نرخ تورم در کشور محسوب می شوند. از سوی هم بی ثباتی سیاسی و امنیتی (مخصوصاً در مناطق شمالی و جنوبی کشور) طی ربع چهارم سال تحت بررسی به بلندترین سطح آن رسیده که در نهایت باعث ضعف فعالیت های اقتصادی شده است. در عین حال بر اساس یافته های سروی فعالیت های اقتصادی منطقوی^(۲) در ربع چهارم سال تحت بررسی به استثنای برخی پیشرفت های مطلوب در سکتور زراعتی، در فعالیت های

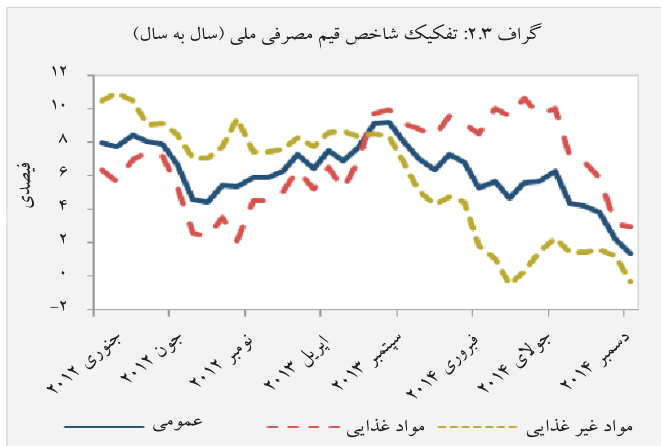
(۲) د افغانستان بانک هر دو ماه در شش ولایت بزرگ کشور سروی فعالیت های اقتصادی

منطقوی را راه اندازی میکند.

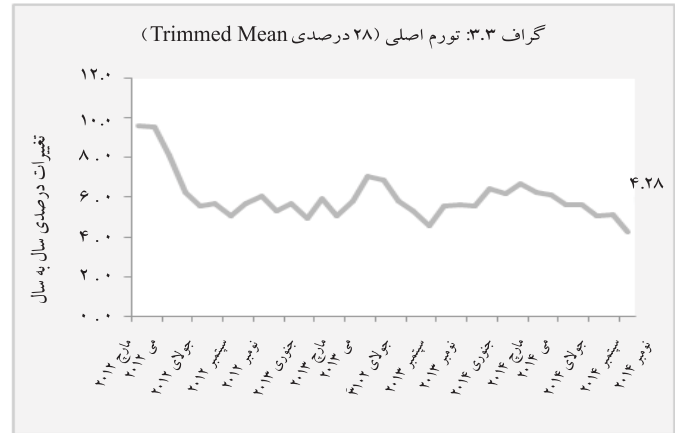
(۱) شاخص قیم مواد غذایی (سازمان مواد غذایی و محصولات زراعتی)

نرخ تورم ملی بوده است. تورم عمومی کابل از ماه مارچ سال ۲۰۰۹ بدینسو که فیصدی تغییرات آن به اساس سالانه سنجش گردیده است، پائین ترین نرخ ۱.۱- درصدی را در دسمبر سال ۲۰۱۴ ثبت نموده است.

در عین حال شاخص قیم مصرفی ملی و سبد شاخص اجزای فرعی مواد غذایی کابل طی ربع چهارم سال ۲۰۱۴ میلادی کاهش چشمگیری داشته است. عامل اصلی کاهش قیمت مواد غذایی کابل همانا کاهش قیمت سبزیجات گفته شده که در مقایسه به یک سال گذشته طور قابل توجه کاهش ۰.۳۵۶ درصدی را نشان می‌دهد. این جز فرعی شاخص فرعی مواد غذایی در اخیر سال مالی ۱۳۹۳ از نرخ دفلاسیون ۳۰.۰ درصد ثبت شده سال گذشته به نرخ دفلاسیون ۵.۶ درصد (سال به سال) کاهش یافته است.

درصد کاهش یافته است که در تناسب به نرخ دفلاسیون ۳۰.۰ درصدی زمان مشابه سال گذشته بسیار پائین تر به نظر می‌رسد. شرایط اقلیمی مناسب که باعث افزایش محصولات زراعتی داخلی شده است، از دلیل اساسی کاهش قیمت سبزیجات گفته شده است. به استثنای میوه خشک و میوه تازه که تا اندازه قیمت آن افزایش یافته است، قیمت سایر اجزای فرعی مواد غذایی روند نزولی را به خود اختیار نموده اند که دلیل عمده آن حاصلات خوب کشور و کاهش قیمت مواد غذایی در جهان طی سال تحت بررسی عنوان شده است. در عین حال شاخص فرعی مواد غیر غذایی طی زمان تحت بررسی به اساس سال به سال به نرخ دفلاسیون ۰.۵ درصدی کاهش یافته است که در تناسب به نرخ دفلاسیون ۴.۹ درصدی ربع چهارم سال ۲۰۱۳ میلادی کاهش را نشان می‌دهد. شاخص قیمت مصرفی خانه سازی، برق، آب و گاز از عوامل عمده کاهش نرخ دفلاسیون در شاخص مواد غیر غذایی طی زمان تحت بررسی گفته شده است. قیمت این بخش از شاخص مواد غیر غذایی در زمان تحت بررسی پائین تر از ۲.۱ درصد زمان مشابه سال گذشته گزارش شده است که به اندازه ۹.۷ درصد نرخ دفلاسیون کاهش را نشان می‌دهد. کاهش قیمت خانه سازی در ربع چهارم سال ۲۰۱۴ عمدتاً بخاطر تقاضای پائین به خانه‌های کرایه و انتظارات مایوس کننده به علت نگرانی‌های سیاسی و امنیتی کشور در آینده عنوان شده است. به همین ترتیب سایر اجزای فرعی اقلام غیر غذایی چون البسه، موبل و فرنیچر و کالاهای مصرفی خانواده‌ها طی زمان تحت بررسی کاهش قابل توجه را به ثبت رسانده است. از سوی دیگر ترانسپورت (حمل و نقل) در مقایسه به ربع مشابه سال ۲۰۱۳ نرخ بلند تورمی را در ربع چهارم سال ۲۰۱۴ به ثبت رسانیده است. نگرانی‌های امنیتی دلیل عمده افزایش قیمت در بخش ترانسپورت به حساب رفته است.

منبع: آمريت عمومی سياست پولی د افغانستان بانک

۱.۱ تغییرات شاخص قیمت مصرفی عمومی ملی

۱.۱.۱ تغییرات سالانه

تورم عمومی ملی که وسیع ترین سنجش محاسبه تغییرات قیمت عمومی در کشور می‌باشد، از سپتمبر سال ۲۰۱۳ بدینسو کاهش یافته است. نرخ تورم در ربع چهارم سال ۲۰۱۳ به اندازه ۷.۳ درصد ثبت شده است، این در حالیست که نرخ تورم در زمان مشابه سال ۲۰۱۴ به گونه قابل ملاحظه به ۱.۳ درصد (سال به سال) کاهش یافت که این رقم کاهش ۰.۰۶ درصدی را طی یک سال نشان می‌دهد. شاخص فرعی مواد غذایی که بخش عمده شاخص قیمت مصرفی عمومی را تشکیل می‌دهد در مقایسه به شاخص فرعی مواد غیر غذایی کاهش چشمگیر را می‌نمایاند. تورم مواد غذایی در دسمبر سال ۲۰۱۴ به اندازه ۲.۹ درصد کاهش یافته است که در تناسب به ۹.۶ درصد ربع مشابه سال ۲۰۱۳ کاهش را نشان می‌دهد. روند تغییرات شاخص فرعی مواد غذایی ۶.۷ درصد ثبت شده که علت آن کاهش قیمت سبزیجات محسوب شده است. اجزای فرعی شاخص قیمت مصرفی ۷.۹ درصد بخش عمده شاخص عمومی را تشکیل می‌دهد. روی این ملحوظ هرگونه تغییر در قیمت این اجزا می‌تواند به تغییر تورم عمومی ربط داشته باشد. قیمت سبزیجات در دسمبر سال ۲۰۱۴ به نرخ دفلاسیون ۹.۶

جدول ۱.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی

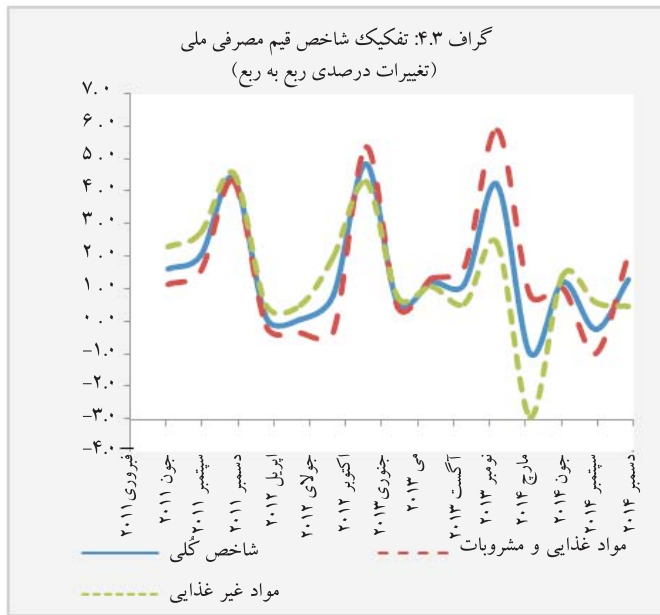
(تغییرات درصدی سال به سال)

مارچ ۲۰۱۱ = ۱۰۰

1393				1392				وزن	
ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول		
1.3	4.2	5.6	5.6	7.3	8.0	7.6	6.4	100.0	شاخص کلی
2.9	6.8	9.7	10.0	9.6	9.1	6.9	5.2	52.0	مواد غذایی و مشروبات
8.0	11.0	11.4	9.5	9.1	14.6	13.7	12.8	17.7	نان خشک و حبوبات
3.4	3.7	3.4	2.6	5.0	6.6	5.3	6.0	7.2	گوشت
3.4	2.1	6.1	6.5	5.0	7.8	4.1	4.9	4.8	شیر، پنیر و تخم مرغ
-1.7	0.9	1.7	1.8	0.3	-0.4	-2.3	- 0.5	4.0	روغنیات و شحمیات
11.5	9.2	9.9	8.5	4.7	-0.1	- 2.0	-3.2	4.8	میوه تازه و میوه خشک
-9.6	7.1	24.3	30.3	30.7	15.3	6.6	-3.3	7.9	سبزیجات
-1.0	-0.2	-1.6	2.5	2.4	2.8	4.7	3.4	2.9	بوره و شیرینی
5.9	12.0	9.4	10.5	8.1	5.6	10.2	8.8	0.9	چاشنی‌ها
2.1	4.0	3.7	7.4	6.6	6.8	8.5	7.6	1.8	مشروبات غیر الکولی
-0.5	1.4	1.4	1.1	4.9	6.8	8.4	7.7	48.0	مواد غیر غذایی
6.7	0.6	3.0	8.4	10.9	21.2	19.5	11.5	0.4	تنباکو
4.2	6.9	8.1	8.3	8.8	8.9	10.3	8.0	7.0	البسه
-9.7	-8.8	-9.1	-8.5	2.1	6.8	11.1	11.8	20.7	خانه سازی
8.4	10.3	10.4	8.5	8.7	6.5	6.0	3.9	7.0	اثاثیه و فرنیچر خانه
8.5	10.3	9.0	8.8	8.0	11.2	13.0	11.3	3.3	صحت
11.3	19.5	20.1	16.6	5.8	3.6	-1.5	-2.5	4.7	ترانسپورت
-3.4	-2.0	-1.4	-1.5	-2.5	-4.5	-6.4	-6.7	1.1	ارتباطات
2.8	4.0	5.0	1.9	1.8	1.8	1.7	7.1	0.7	تعلیم و تربیه
7.0	7.1	5.4	6.5	2.3	2.6	3.5	3.2	0.1	سرگرمی و فرهنگ
3.2	4.6	2.4	2.6	1.8	3.7	2.8	2.4	1.0	هوتل‌ها و رستوران‌ها
7.6	8.2	10.2	7.6	8.0	6.6	5.2	5.5	1.8	متفرقه
4.3	5.6	6.3	6.4	5.6	5.8	5.8	4.9		{TM تورم اصلی (۳۰٪)}
تورم اصلی (تورم عمومی به استثنای نان									
خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات و									
تنباکو)									
-0.8	1.7	3.6	4.3	7.2	7.2	7.4	5.9		

منبع: اداره مرکزی احصائیه / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

دسمبر به ۰.۵ درصد کاهش یافته است که اساساً به دلیل کاهش قابل توجه قیمت ترانسپورت صورت گرفته است. قیمت ترانسپورت در مقایسه به ۲.۴ درصد نرخ دفلاسیون قبلی در ربع چهارم سال ۲۰۱۴ نرخ دفلاسیون ۳.۵ درصدی را به ثبت رسانده است.

با توجه به تحلیل که بر اساس ربع به ربع صورت گرفته، برخی عوامل داخلی و بیرونی که در تغییرات تورم عمومی نقش داشته اند، تشخیص گردیده است. عوامل چون روند تغییرات قیم جهانی و بدتر شدن اوضاع سیاسی و اقتصادی در کشور باعث کاهش نرخ تورم در مواد غیر غذایی شده است و در عین حال می توان گفت که عوامل موسمی بالای محصولات زراعتی تأثیر وارد کرده و باعث افزایش قیمت مواد غذایی شده است.

۲.۱.۱ تغییرات ربعوار در شاخص قیم مصرفی ملی

تغییرات ربعوار نرخ تورم موارد دیگر تغییرات قیمت را در کشور بیان می کند. این امر ما را در تحلیل تغییرات قیمت سبد کالاهای مصرفی در کوتاه مدت کمک می کند. نرخ تورم عمومی ملی در ربع چهارم سال ۲۰۱۴ روند صعودی را نشان می دهد که عمدتاً به دلیل افزایش قیمت ها بوده است. قیم عمومی در دسمبر سال ۲۰۱۴ به اندازه ۱.۳ درصد (ربع به ربع) ثبت شده است که از ربع اول سال ۲۰۱۴ بدینسو بلندترین رقم را نشان می دهد. برعکس روند فوق، تغییرات سال به سال که اجزای اساسی شاخص قیم مصرفی (مواد غذایی و غیر غذایی) را تشکیل می دهد طی ربع چهارم سال ۲۰۱۴ روند مختلط را نشان می دهد. قیم شاخص فرعی مواد غذایی طی زمان تحت بررسی افزایش یافته است، در حالیکه قیم شاخص فرعی مواد غیر غذایی روند نزولی را به خود اختیار کرده است که تا حدی تأثیرات افزایش قیمت مواد غذایی را جبران می کند.

قیمت اقلام مواد غذایی در مقایسه به ۱.۰ درصد نرخ دفلاسیون ثبت شده ربع قبلی به ۲.۰ درصد افزایش یافته است. به همین ترتیب در تغییرات سالانه شاخص قیم مصرفی، سبزیجات طی ربع چهارم سال تحت بررسی بخش اساسی شاخص فرعی مواد غذایی را تشکیل داده است. در عین حال سایر اجزای شاخص فرعی مواد غذایی در زمان تحت بررسی تغییرات مختلط را نشان می دهد. قیمت نان خشک، حبوبات و گوشت کاهش یافته، در حالیکه قیمت شیر، پنیر، تخم، روغن و شحمیات، میوه تازه و میوه خشک در زمان تحت بررسی افزایش را تجربه کرده است. از سوی دیگر بخش مواد غیر غذایی شاخص قیم مصرفی از ۰.۶ درصد ماه سپتمبر در ماه

جدول ۲.۳: تفکیک شاخص قیمت مصرفی عمومی ملی

(تغییرات درصدی ربع به ربع)

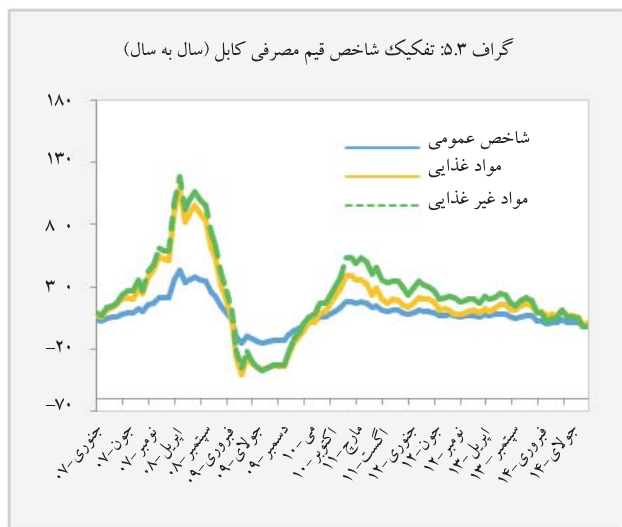
(مارچ ۲۰۱ = ۱۰۰)

سال مالی ۱۳۹۳				سال مالی ۱۳۹۲				سالی مالی ۱۳۹۱*			
ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	
1.3	-0.2	1.2	-1.0	4.2	1.1	1.2	0.6	4.8	0.8	0.1	شاخص کلی
2.0	-1.0	1.0	0.8	5.9	1.7	1.3	0.5	5.4	-0.3	-0.3	مواد غذایی و مشروبات
0.4	2.7	4.1	0.6	3.2	3.0	2.4	0.2	8.4	2.2	1.6	نان خشک و حبوبات
0.3	2.1	0.7	0.3	0.6	1.8	0.0	2.6	2.1	0.6	0.7	گوشت
2.5	0.8	-1.8	1.9	1.2	4.8	-1.4	0.4	3.9	1.2	-0.6	شیر، پنیر و تخم مرغ
-0.5	-0.1	-0.2	-0.9	2.1	0.7	-0.2	-2.3	1.4	-1.2	1.7	روغنیا و شحمیات
3.1	-1.7	3.4	6.5	0.9	-1.0	2.0	2.7	-3.6	-2.9	0.7	میوه تازه و میوه خشک
9.7	-14.7	-3.0	-0.3	29.9	-1.0	1.7	0.0	14.5	-8.5	-7.8	سبزیجات
0.7	3.3	-2.8	-2.1	1.5	1.9	1.3	-2.3	1.9	3.8	0.1	بوره و شیرینی
-0.5	0.3	2.7	3.3	5.3	-2.1	3.8	1.0	2.9	2.1	2.5	چاشنی‌ها
0.3	1.9	-0.6	0.5	2.1	1.6	3.0	-0.2	2.3	3.2	2.1	مشروبات غیر الکولی
0.5	0.6	1.4	-2.9	2.4	0.6	1.1	0.8	4.3	2.0	0.5	مواد غیر غذایی
7.6	-2.8	2.2	-0.2	1.5	-0.5	7.5	2.1	11.0	-1.9	0.4	تنباکو
1.3	-0.2	1.9	1.2	3.8	0.9	2.1	1.7	3.9	2.3	-0.1	البسه
1.1	-0.1	-0.3	-10.3	2.0	-0.4	0.4	0.1	6.7	3.6	1.1	خانه سازی
0.7	1.1	4.6	1.8	2.5	1.2	2.8	1.9	0.4	0.7	0.8	اثاثیه و فرنیچر خانه
-0.4	2.5	2.0	4.2	1.2	1.3	1.8	3.4	4.3	3.0	0.2	صحت

ترانسپورت	-0.8	-2.1	1.5	-1.0	0.2	2.9	3.6	9.1	3.2	2.4	-3.5
ارتباطات	-1.7	-2.7	-1.3	-1.1	-1.4	-0.7	0.7	-0.1	-1.3	-1.3	-0.7
تعلیم و تربیه	4.6	0.8	-0.1	1.7	-0.6	0.8	0.0	1.8	2.4	-0.2	-1.2
سرگرمی و فرهنگ	-0.2	0.8	1.2	1.3	0.1	0.0	0.9	5.5	-1.0	1.6	0.8
هوتل‌ها و رستوران‌ها	0.2	0.2	1.7	0.2	0.6	1.1	-0.1	0.9	0.4	3.3	-1.5
متفرقه	0.6	0.5	2.6	1.6	0.3	2.0	4.0	1.2	2.8	0.1	3.3

منبع: اداره مرکزی احصائیه/ محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

سالی مالی افغانستان از سال ۱۳۹۱ بدینسو تغییر یافته است. سال مالی افغانستان از ۲۱ دسمبر آغاز و در ۲۰ دسمبر هر سال میلادی ختم می‌گردد. نظر به این تغییر، سال مالی جدید افغانستان شامل ۹ ماه می‌شود.

منبع: اداره مرکزی احصائیه/ محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

مواد غیر غذایی منحصراً بخش عمده دیگری سبد شاخص قیم مصرفی همچنان در جریان ربع چهارم سال ۲۰۱۴ روند دفلایونی داشته است. قیمت مسکن نیز یک دوران تنزلی را پیموده که شاخص فرعی مواد غیر غذایی را از نرخ تورم ۴.۶ درصدی سال گذشته به نرخ دفلایونی ۳.۱ درصدی در ربع اخیر سال جاری رسانیده است. به دلیل بی ثباتی سیاسی در کشور تقاضای خانه‌های کرایه‌ای بطور قابل ملاحظه کاهش یافته که در نتیجه نرخ دفلایونی ۱۳.۴ درصد را در دسمبر ۲۰۱۴ به ثبت رسانده است، در حالیکه طی زمان مشابه سال ۲۰۱۳ این رقم ۳.۶ درصد انفلایون را به همراه داشت.

۲.۱ تغییرات در شاخص قیم مصرفی کابل

۱.۲.۱ تغییرات سالانه

روند تورم شاخص قیم مصرفی کابل با روند عمومی شاخص قیم مصرفی سراسری در افغانستان دارای عین خصوصیات بوده که در ربع چهارم سال ۲۰۱۴ روند نزولی را طی نموده است. نرخ تورم عمومی کابل از ۶.۷ درصد زمان مشابه سال گذشته به نرخ دفلایونی ۱.۱ درصدی کاهش یافته است. اجزای عمده سبد شاخص قیم مصرفی (مواد غذایی و غیر غذایی) در اواخر ربع چهارم سال ۲۰۱۴ کاهش چشمگیری را نشان می‌دهد. مواد غذایی، بحث مهم ترین بخش شاخص قیم مصرفی در افغانستان کاهش قابل ملاحظه ۷.۹ درجه فیصدی را در ربع اخیر سال تجربه نموده و به ۱.۸ درصد (سال به سال) رسیده است، در حالیکه این رقم در جریان ربع اخیر سال ۲۰۱۳ به اندازه ۹.۷ درصد ثبت شده بود. سبزیجات با کاهش قیمت ۰.۳۵۶ درصدی بیشترین تغییرات در سطح قیم مصرفی را بخود اختصاص داده است. قیمت اجزای فرعی مواد غذایی طی سال تحت بررسی به ۵.۶ - درصد کاهش یافت که این رقم در سال گذشته ۳۰.۰ درصد گزارش شده بود.

جدول ۳.۳: تفکیک تورم عمومی شاخص قیم مصرفی کابل

تغییرات درصدی سال به سال ()

مارچ ۲۰۱۱=۱۰۰))

1393				1392				وزن	
ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول		
-1.1	1.2	1.2	1.8	6.7	5.7	7.4	5.8	100	شاخص کلی
1.8	5.4	5.5	7.9	9.7	5.4	5.1	2.6	52.0	مواد غذایی و مشروبات
3.0	6.6	4.8	7.7	10.4	12.6	13.4	11.8	17.7	نان خشک و حبوبات
2.6	3.8	-1.4	-1.4	4.2	3.4	5.3	9.3	7.2	گوشت
5.9	8.7	9.9	6.1	2.3	-1.0	-2.0	0.4	4.8	شیر، پنیر و تخم مرغ
-5.5	-5.1	-3.1	-0.9	1.1	3.4	-0.4	0.1	4.0	روغنیات و شحمیات
12.9	7.4	8.8	6.5	2.3	-4.2	-6.3	-8.6	4.8	میوه خشک و میوه تازه
-5.6	8.9	15.8	24.7	30.0	8.6	7.2	-6.5	7.9	سبزیجات
-5.1	-3.5	-6.9	-0.5	-1.4	-1.1	1.1	2.0	2.9	بوره و شیرینی
7.2	9.2	7.0	8.3	4.8	4.0	9.0	14.2	0.9	چاشنی
3.2	2.6	2.1	7.8	6.6	6.4	6.8	4.1	1.8	مشروبات غیر الکولی
-3.1	-1.6	-1.7	-2.4	4.6	5.9	8.9	8.1	48.0	مواد غیر غذایی
15.5	11.5	13.3	11.2	10.3	11.6	10.0	6.0	0.4	تنباکو
10.3	11.3	11.5	7.8	5.8	4.9	7.5	3.7	7.0	البسه
-13.4	-13.1	-13.2	-12.2	3.6	7.0	12.3	11.7	20.7	خانه سازی، برق، آب و گاز
12.5	13.2	13.4	6.2	6.8	4.9	3.8	3.8	7.0	اثاثیه و فرنیچر خانه
4.1	8.7	7.3	7.8	7.9	9.1	19.4	20.9	3.3	صحت
19.4	32.1	33.2	33.3	8.0	3.2	-1.9	-4.4	4.7	ترانسپورت
-5.0	-4.0	-2.2	-0.8	-0.7	-0.7	-1.2	-0.4	1.1	ارتباطات
2.1	1.9	2.8	-0.1	0.9	1.0	0.7	0.5	0.7	تعلیم و تربیه
18.3	19.1	14.6	14.0	2.0	-0.2	0.9	1.7	0.1	اطلاعات و فرهنگ
3.1	5.2	2.3	1.5	0.0	0.0	0.0	0.8	1.0	هوتل ها و رستوران ها
5.0	3.8	7.9	4.3	5.0	2.8	0.9	2.4	1.8	متفرقه
4.4	6.2	5.7	5.3	4.4	3.5	3.7	3.3		TM تورم اصلی (28%)
-3.1	-3.8	-1.3	-1.3	6.0	6.7	7.0	5.5		تورم اصلی (تورم عمومی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات و تنباکو)

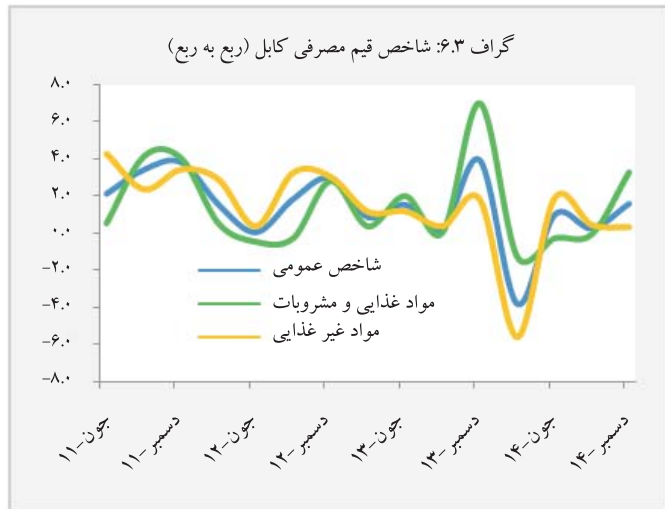
منبع: دفتر احصائیه مرکزی/آمریت عمومی سیاست پولی، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۲.۱ توسعه ربعوار شاخص قیم مصرفی کابل

شاخص قیم مصرفی کابل برخلاف تغییرات سالانه در ربع اخیر سال ۲۰۱۴ روند صعودی داشته است. بر اساس ارقام ارائه شده اداره مرکزی احصائیه، نرخ تورم عمومی در ربع چهارم سال ۱۳۹۳ عمدتاً به دلیل افزایش در نرخ مواد غذایی از ۰.۳ درصد (ربع به ربع) در ربع گذشته به ۱.۶ درصد افزایش یافته است. در ربع چهارم سال تحت بررسی قیم سبزیجات در میان سایر اقلام افزایش چشمگیری داشته است طوریکه نرخ رشد آن از ۱۱.۰ درصد روند دفلاسیون به ۱۸.۲ درصد انفلاسیون تغییر یافته است. سایر اجزای فرعی مواد غذایی نیز تغییرات متفاوتی را طی این مدت تجربه نموده اند.

فشارهای افزایش دهنده قیمت‌ها که در اثر افزایش قیم مواد غذایی طی ربع چهارم سال ۱۳۹۳ بمیان آمده بود، به اثر تغییرات مساعد و مطلوب در قیم اقلام غیر غذایی جبران شده است. این بخش سبد شاخص قیم مصرفی در مقایسه با ربع

گذشته افزایش اندکی را نشان داده و در ربع چهارم سال ۱۳۹۳ رقم آن به ۰.۳ درصد ثبت شده بود که نسبت به ۰.۵ درصد ربع سوم سال ۱۳۹۳ کاهش را نشان می دهد. هزینه کمتر حمل و نقل دلیل اصلی برای تورم کم در نرخ مواد غیر غذایی در ربع تحت بررسی گفته شده است.

منبع: اداره مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۴.۳: تفکیک تورم ملی شاخص قیم مصرفی

(تغییرات درصدی ربع به ربع)

(مارچ ۲۰۱۱=۱۰۰)

1393				1392				
ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	
1.6	0.3	1.0	-3.8	3.9	0.3	1.5	0.9	شاخص عمومی
3.3	0.0	-0.2	-1.2	7.0	0.1	2.0	0.4	مواد غذایی و مشروبات
-1.1	5.1	2.0	-2.8	2.4	3.2	4.9	-0.4	نان خشک و حبوبات
1.3	4.4	-2.5	-0.5	2.5	-0.8	-2.6	5.1	گوشت
3.0	2.5	-1.5	2.0	5.7	3.5	-4.9	-1.7	شیر، پنیر و تخم مرغ
-0.6	-0.8	-1.6	-2.6	-0.2	1.3	0.7	-0.7	روغنیا و شحمیات
2.3	-4.5	5.1	9.9	-2.7	-3.2	2.9	5.4	میوه تازه و میوه خشک
18.2	-11.0	-3.9	-6.6	36.2	-5.3	3.4	-2.6	سبزیجات
0.0	6.0	-5.6	-5.2	1.7	2.3	0.9	-6.1	بوره و شیرینی
1.1	1.8	0.9	3.1	3.0	-0.2	2.2	-0.3	چاشنی ها
1.5	2.3	-2.6	2.0	0.9	1.8	2.9	0.9	مشروبات غیر الکولی

مواد غیر غذایی	1.2	1.2	0.4	1.8	-5.6	1.9	0.5	0.3
تنباکو	1.0	5.4	2.2	1.4	1.9	7.4	0.5	5.0
البسه	0.3	1.8	0.1	3.6	2.2	5.2	-0.1	2.6
خانه سازی	1.5	1.3	-0.3	1.0	-14.0	0.1	-0.1	0.6
اثاثیه و فرنیچر خانه	2.0	1.3	1.5	1.9	1.4	8.2	1.3	1.3
صحت	1.7	1.3	2.4	2.3	1.6	0.8	3.7	-2.0
ترانسپورت	-1.3	0.5	2.6	6.1	21.9	0.5	1.7	-4.1
ارتباطات	0.0	-0.7	-0.1	0.1	-0.1	-2.1	-1.9	-1.0
صحت	2.0	-0.8	1.0	-1.2	1.0	2.0	0.1	-1.1
اطلاعات و فرهنگ	2.0	-0.9	-0.3	1.1	14.0	-0.3	3.6	0.5
هوتل ها و رستوران ها	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.8	2.9	-2.0
متفرقه	1.1	-0.2	1.9	2.2	0.4	3.2	-1.9	3.3
منبع: دفتر احصائیه مرکزی/آمریت عمومی سیاست پولی، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک								

II. روند تورم در منطقه

در این بخش، تغییرات اخیر سطح قیم عمومی اقتصاد کشور های منطقه و تأثیرات آن بالای اقتصاد افغانستان تحت بررسی قرار گرفته است. کشور های جنوب آسیا در سال ۲۰۱۴ پس از تأثیرات بحران مالی سال ۲۰۰۸-۲۰۰۹ رشد مطلوبی را در تولیدات ناخالص داخلی خویش تجربه کرده اند. از سوی دیگر در ربع تحت بررسی نرخ تورم در منطقه بطور چشمگیری کاهش یافته است. پاکستان و هند منحنی بزرگترین شرکای تجاری افغانستان نرخ تورم پائین را در جریان این ربع تجربه نموده اند که بیشتر در قیم مواد وارداتی افغانستان مخصوصاً نفت و مواد غذایی در افغانستان انعکاس یافته است.

۱.۲ تورم در پاکستان

پاکستان در سال ۲۰۱۴ محصولات زیادی را از سکتور زراعت بدست آورده است. با وجود سرازیر شدن سیلاب های ویرانگر در سپتمبر ۲۰۱۴، حاصلات مجموعی گندم در این کشور به ۲۵.۳ میلیون تُن رسیده است که در سال ۲۰۱۳ این مقدار به ۲۴ میلیون تُن میرسید. در عین حال حاصلات برنج در

این کشور در زمان تحت بررسی قناعت بخش بوده، ولی نسبت به سطح حاصلات سال ۲۰۱۳ کاهش را نشان می دهد که در نتیجه، اجزای فرعی مواد غذایی شاخص قیم مصرفی در ربع تحت بررسی روند نزولی داشته است. برعلاوه، کاهش قیمت مواد نفتی در جهان بالای شاخص فرعی مواد غیر غذایی در پاکستان تأثیر نموده و باعث کاهش این شاخص در این کشور گردیده است.

در آخر ربع چهارم سال ۲۰۱۴ تورم عمومی در پاکستان به ۴.۳ درصد رسید، در حالیکه این رقم در سال گذشته ۹.۲ درصد گزارش شده بود. شاخص فرعی مواد غذایی در مقایسه با اقلام مواد غیر غذایی کاهش چشمگیری را تجربه نموده است. شاخص قیم مواد غذایی در دسمبر ۲۰۱۴ به ۳.۴ درصد میرسد، در حالیکه در دسمبر ۲۰۱۳ این رقم ۹.۳ درصد بود. به همین ترتیب مواد غیر غذایی در مقایسه با ربع چهارم سال گذشته که ۹.۱ درصد بود، طی ربع چهارم ۲۰۱۴ به ۴.۹ درصد کاهش یافته است.

III. چشم انداز تورم در کوتاه مدت

از اینکه افغانستان یک کشور وارداتی میباشد بناً برای این کشور مهم است تا تغییرات قیمت کالا را در سطح منطقه و جهان محتاطانه پیگیری کند.

با ملاحظه سطح کنونی قیمت کالا و مواد سوخت و همچنان دورنمای وسیع محصولات زراعتی در سطح جهان انتظار میرود که نرخ تورم جهانی در ۲۰۱۵ بیشتر کاهش یابد. در نتیجه کشور های جنوب آسیا نرخ پائین تورم را در این مدت تجربه خواهند نمود. نرخ تورم در این منطقه در سال ۲۰۱۵ به ۲.۶ درصد تخمین شده است که این رقم در ۲۰۱۴ به ۳.۱ درصد میرسد.

انتظار می رود که شاخص قیم مصرفی در شش ماه اول ۲۰۱۵ روند نزولی خود را حفظ نماید. بنظر میرسد که شاخص فرعی مواد غذایی به دلیل محصولات بیشتر در کشور و همچنان کاهش قیمت مواد غذایی در سطح جهان نرخ کمتری را تجربه خواهد نمود. در عین حال انتظار می رود کتگوری مواد غیر غذایی در سبد شاخص قیم مصرفی به سطح فعلی خود باقی بماند.

۱.۳ خطرات

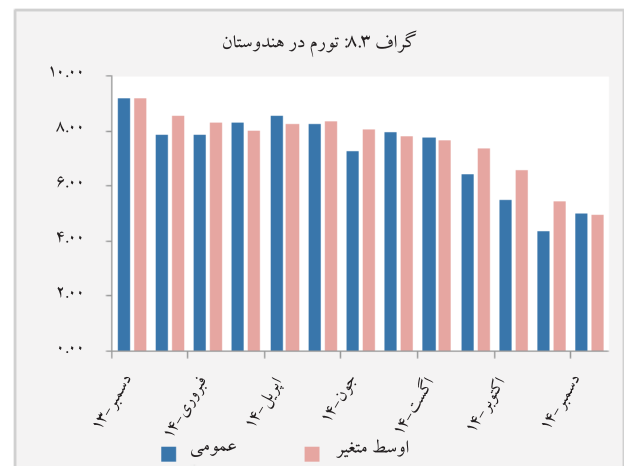
طی دهه گذشته، قیمت ها در افغانستان به علت تغییرات در بازارهای جهانی و در سطح منطقه بصورت شکننده باقی مانده است. با وجود رشد اقتصادی چشمگیر، هنوز هم افغانستان بیشتر به کالای وارداتی مخصوصاً مواد غذایی نیازمند است. بناً هر نوع تغییر و بی ثباتی در واردات تأثیر فوق العاده بالای قیمت های عمومی در افغانستان خواهد داشت. علاوه بر این، ثبات نرخ مبادله افغانی در مقابل اسعار مخصوصاً دالر امریکایی دلیل عمده دیگر برای تغییر در سطح قیم وارداتی در افغانستان پنداشته می شود.

۲.۲ تورم در هندوستان

قیمت ها در هند بصورت عموم به نسبت تدابیر تشدید سیاست پولی و افزایش نرخ تکتانه در جریان سالهای ۲۰۱۳-۲۰۱۴ کاهش یافته است. نرخ تورم عمومی بعد از عدد دو رقمی طی چندین سال گذشته در اواخر سال ۲۰۱۳ و در ۲۰۱۴ به یک رقمی تبدیل شد. در دسمبر سال ۲۰۱۳ نرخ تورم کلی ۹.۲ درصد بود، در حالیکه یک سال بعد یعنی در دسمبر ۲۰۱۴ این نرخ به ۵ درصد رسید که این نرخ نسبت به هدف تعیین شده ۶ درصدی ریزرف بانک هندوستان (RBI) پائینتر میباشد.

هرچند قیمت مواد غذایی در تورم کلی نسبتاً افزایش را نشان می دهد، اما کاهش در قیمت البسه و مواد نفتی این تأثیر را از بین برده و باعث کاهش در تورم کلی گردیده است.

۴

توسعه سکتور خارجی

توسعهٔ سکتور خارجی

از صادرات و همچنان کاهش در مخارج واردات به اندازهٔ ۲۳ درصد کاهش یافته است.

به همین ترتیب حساب خدمات عواید بیشتری داشته که عمدتاً از سکتور حمل و نقل و بازسازی بدست آمده است.
جدول ۱.۴: بیلانس حساب جاری

سال مالی ۱۳۹۳	سال مالی ۱۳۹۲	سال مالی ۱۳۹۱	
-4392.85	-5592.26	-4399.97	بیلانس حساب جاری
-6345.32	-8241.30	-5988.25	بیلانس تجاری
658.29	507.08	367.18	صادرات
-7003.61	-8748.38	-6355.43	واردات
-74.83	-452.67	-71.69	حساب خدمات
18.53	90.10	45.53	حساب عواید
2008.76	3011.60	1614.43	انتقالات جاری

منبع: ادارهٔ مرکزی احصائیه/محاسبهٔ کارمندان د افغانستان بانک

منبع: ادارهٔ مرکزی احصائیه/محاسبهٔ کارمندان د افغانستان بانک

سکتور خارجی طی سال مالی ۱۳۹۳ به دلیل کسر تجاری و کاهش جریان سرمایه به داخل کشور تحت فشار قرار داشته است. کسر تجاری طی این مدت ۲۳ درصد کاهش را نشان داده و انتظار می‌رود بیشتر بهبود یابد. بر اساس ارقام دست داشته کسر تجاری فعلی از ۵،۵۹۲.۲۶ میلیون دلار امریکایی در سال مالی ۱۳۹۲ به ۴،۳۹۲.۸۵ میلیون دلار امریکایی در سال مالی ۱۳۹۳ رسیده است. این در حالیست که جریان عواید خدمات و صادرات باعث گردیده تا کسر حساب جاری در ربع تحت بررسی کاهش یابد.

ذخایر خالص بین المللی (NIR) در پایان سال مالی ۱۳۹۳ به اندازهٔ ۵.۹۹ درصد افزایش یافته که ۱۱ ماه وارداتی را تحت پوشش قرار می‌دهد. با این حال سهم مجموعی بدهی خارجی افغانستان در اواخر سال مالی ۱۳۹۳ به اندازهٔ ۸ درصد کاهش را تجربه نموده است.

۱.۴ بیلانس تادیات

۱.۱.۴ بیلانس حساب جاری

در جریان سال مالی ۱۳۹۳ کسر حساب جاری کاهش چشمگیری ۲۱ درصدی را به همراه داشته که ۴،۳۹۲.۸۵ میلیون دلار امریکایی را می‌سازد، این در حالیست که این رقم در جریان سال مالی ۱۳۹۲ به ۵،۵۹۲.۲۶ میلیون دلار امریکایی می‌رسید.

عوامل اصلی افزایش در حساب جاری را رشد تجارت کالا و همچنان افزایش درآمد ناشی از خدمات تشکیل می‌دهد. کسر تجاری در جریان سال مالی ۱۳۹۳ به دلیل افزایش عواید ناشی

منبع: اداره مرکزی احصائی/محاسبات کارمندان د افغانستان بانک

۳.۱.۴ سرمایه گذاری مستقیم خارجی

بر اساس اطلاعات موجود، طی سال مالی ۱۳۹۳ جریان سرمایه گذاری خارجی به داخل کشور در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۲ که ۴۸.۳۴ میلیون دالر امریکایی تخمین شده بود، ۴۲.۹۸ میلیون دالر امریکایی میباشد که این مبلغ کاهش ۱۱ درصدی را نشان می دهد. عامل اصلی این کاهش، بی باوری های سیاسی و چالش های امنیتی محسوب شده است که اعتماد سرمایه گذاران را نسبت به سرمایه گذاری در کشور از بین برده است. گراف ۳.۴ جریان سرمایه گذاری مستقیم خارجی را طی سال مالی ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ در کشور نشان می دهد.

منبع: سکتور خارجی/آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۲.۱.۴ حساب مالی و سرمایه

در نتیجه کاهش انتقالات سرمایه دریافتی توسط دولت، مازاد حساب سرمایه در زمان تحت بررسی نیز کاهش یافته است. حساب سرمایه در سال مالی ۱۳۹۳ به ۱،۶۲۲.۱۱ میلیون دالر امریکایی رسیده است که این رقم در سال مالی ۱۳۹۲ به ۲،۵۷۸.۲۷ میلیون دالر امریکایی می رسید.

به همین ترتیب حساب مالی بیلانس تادیات که نشان دهنده اکتساب و انهدام دارایی های مالی میباشد، در سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۳۲ درصد افزایش یافته است. (جدول ۴.۲ و گراف ۴.۲)

این مازاد می تواند در رشد ذخیره دارایی های کشور نقش مهمی را ایفا نماید. از تحلیل ارقام موجود چنین برمی آید که دارایی های کشور در خارج تقریباً ۲۱۴ درصد کاهش نموده است، در حالیکه بدهی های مالی از ۴۲.۲۹ میلیون دالر به ۹۵.۸۶- میلیون دالر امریکایی رسیده و ۳۲۷ درصد کاهش را در سال تحت بررسی نشان می دهد که این امر به دلیل بطلی شدن جریان مالی در اثر چالش های امنیتی رونما گردیده است.

جدول ۲.۴: حساب مالی و سرمایه

سال مالی	سال مالی	سال مالی	
۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
1357.63	2357.22	623.15	حساب مالی و سرمایه
1622.11	2578.27	1604.16	حساب سرمایه
1655.49	2588.18	1625.25	انتقالات سرمایه
-264.48	-221.05	-981.01	حساب مالی
-361.66	-273.89	-687.09	دارایی های احتیاطی

منبع: اداره مرکزی احصائی/محاسبات کارمندان د افغانستان بانک

۲.۴ مال التجاره

آمار ارائه شده نشان می‌دهد که کسر تجاری در سال تحت بررسی به اندازه ۲۵ درصد کاهش یافته است، یعنی کسر تجاری از ۸،۸۳۹.۷۹ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۲ به ۶،۶۷۳.۷۵ میلیون دالر امریکایی در جریان سال مالی ۱۳۹۳ رسیده است. گفتنی است که این کسر تجاری تقریباً ۳۱ درصد مجموع تولیدات ناخالص داخلی کشور را تشکیل می‌دهد.

۱.۲.۴ واردات

براساس آمار ارائه شده مال التجاره، مجموع مصارف واردات سال مالی ۱۳۹۳ در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۲ کاهش یافته است. کاهش مصارف مجموعی واردات عمدتاً در اثر سه بخش وارداتی ذیل واقع شده است، (۱) مواد نفتی و روغنیات که به اندازه ۴۷ درصد از ۲،۱۶۷.۳۷ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۲ به ۱،۱۵۵.۹۴ میلیون دالر امریکایی در جریان سال مالی ۱۳۹۳ کاهش را نشان می‌دهد. (۲) مواد صنعتی به اندازه ۳۲ درصد از ۱،۲۷۲.۱۴ میلیون دالر امریکایی به ۸۶۳.۱۹ میلیون دالر امریکایی کاهش نموده است. (۳) کالا های سرمایه ای به اندازه ۲۶ درصد از ۳،۹۵۷.۲۴ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۲ به ۲،۹۲۹.۶۴ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۳ کاهش یافته است.

به همین ترتیب مصارف مجموعی واردات در سال تحت بررسی از ۹،۳۳۹.۶۰ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۲ به ۷،۲۹۴.۶۳ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۳ رسیده است که بیانگر کاهش ۲۲ درصدی میباشد. طی سال ۱۳۹۳ واردات کالا های مصرفی از ۱،۹۴۲.۸۵ میلیون دالر امریکایی سال ۱۳۹۲ به ۲،۳۴۵.۸۶ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته که این رقم افزایش ۲۱ درصدی را نشان می‌دهد.

به همین گونه در سال مالی ۱۳۹۳ سهم مربوطه کالاهای مصرفی در مجموع واردات از ۲۰.۸ درصد به ۳۲.۲ درصد افزایش یافته است.

بر عکس سهم مواد سوخت و روغنیات در مجموع واردات در جریان سال تحت بررسی از ۳۲.۲ درصد به ۱۵.۸ درصد، مواد صنعتی از ۱۳.۶ درصد به ۱۱.۸ درصد و سهم کالای سرمایه ای و سایر موارد در مجموع صادرات از ۴۲.۴ درصد به ۴۰.۲ درصد کاهش یافته اند.

این در حالیست که سهم در حال کاهش کالاهای سرمایه ای و مواد صنعتی در مجموع واردات، نمایانگر کاهش در دورنمای رشد اقتصادی کشور میباشد.

۲.۲.۴ صادرات

تقاضای خارجی بیشتر همگام با ایجاد روابط مستحکم تجاری با شرکای تجاری افغانستان، موجودیت آب و هوای مناسب که منجر به کشت و زراعت خوب می‌گردد و توسعه سهولت های ترانزیتی از جمله عوامل اند که باعث رشد صادرات کشور در سال مالی ۱۳۹۳ گردیده است.

به همین ترتیب عواید صادرات در سال مالی ۱۳۹۳ به ۶۲۰.۸۸ میلیون دالر امریکایی رسید که در مقایسه با سال گذشته که این رقم ۴۹۹.۸۱ میلیون دالر امریکایی بود، ۲۴ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

آمار تجاری نشان می‌دهد که تمام بخش های صادراتی در سال مالی ۱۳۹۳ روند صعودی داشته است. صادرات میوه تازه، میوه خشک و نباتات طبی به ترتیب ۴۴ درصد و ۳۴.۲ درصد سهم مجموعی صادرات را تشکیل میدهند که در افزایش سطح مجموعی صادرات در سال مالی ۱۳۹۳ نقش بارزی داشته است.

عواید بدست آمده از صادرات مواد غذایی از ۱۷۵.۹۲ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۲ به ۲۷۲.۱۳ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۳ رسیده است که ۵۵ درصد رشد قابل ملاحظه را نشان می‌دهد.

چرم از ۵۹.۵۴ میلیون دالر امریکایی به ۴۹.۳۵ میلیون دالر امریکایی به ثبت رسیده است که این رقم کاهش ۱۷ درصدی را در این بخش نشان می‌دهد.

جدول ۳.۴ آمار تجارت اموال را بین سالهای ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۳ نشان می‌دهد.

عواید صادرات نباتات طبی و سایر نباتات از ۱۷۸.۸۶ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۲ به ۲۱۲.۳۶ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۳ رسیده است که رشد ۱۹ درصدی را نشان می‌دهد.

عواید صادرات قالین و فرش نیز در سال مالی ۱۳۹۳ افزایش ۲ درصدی را تجربه نموده است، در حالیکه صادرات پشم و

جدول ۳.۴: تجارت اموال (به میلیون دالر امریکایی)

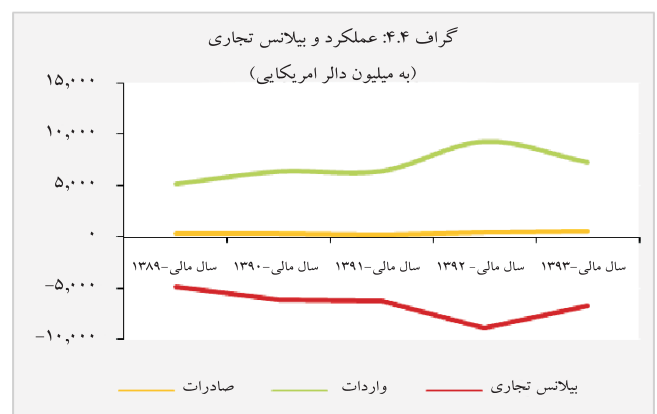
واردات	مجموعه	سهم (%)	مجموعه	سهم (%)	مجموعه	سهم (%)	مجموعه	سهم (%)	مجموعه	سهم (%)
واردات	5,154.31	100%	6,388.37	100%	6,419.67	100%	9,339.60	100%	7,294.63	100%
محصولات صنعتی	602.48	11.7%	614.77	9.6%	969.88	15.1%	1272.14	13.6%	863.19	11.8%
روغنیات و مواد سوخت	1,022.66	19.8%	2,184.59	34.2%	1083.65	16.9%	2167.37	23.2%	1155.94	15.8%
کالاهای مصرفی	803.67	15.6%	857.38	13.4%	1255.48	19.6%	1942.85	20.8%	2345.86	32.2%
کالاهای سرمایوی و سایر اجناس	2,725.50	52.9%	2,731.63	42.8%	3,111	48.5%	3957.24	42.4%	2929.64	40.2%
صادرات	388.37	100%	375.03	100.0%	261.63	100%	499.81	100%	620.88	100%
فرش و قالین	68.83	18%	46.60	12.4%	8.4	3.2%	85.49	17.1%	87.04	14.0%
مواد غذایی	156.35	40%	133.39	35.6%	104.23	39.8%	175.92	35.2%	272.13	43.8%
پوست و پشم	53.84	14%	28.07	7.5%	26.82	10.3%	59.54	11.9%	49.35	7.9%
نباتات طبی و سایر نباتات	109.35	28%	166.97	44.5%	122.15	46.7%	178.86	35.8%	212.36	34.2%
بیلاتس تجاری	-4,765.94		-6,013.34		-6,158.04		- 839.79		- 673.75	
بیلاتس تجاری بر اساس فیصدی تولیدات ناخالص داخلی	-28%		-33%		-31%		-43%		-31%	

منبع: اداره مرکزی احصائیه و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۳.۴ طرف تجاری

طرف عمده صادرات افغانستان در سال تحت بررسی کشور های پاکستان، ایران، هندوستان، چین و کشورهای مستقل مشترک المنافع می‌باشند.

طبق احصائیه تجارت اموال، پاکستان با سهم ۳۴.۲۴ درصدی در میان کشورهای صادراتی افغانستان مقام نخست را دارد.

منبع: اداره مرکزی احصائیه و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

(جداول ۴.۴ و ۵.۴)

صادرات افغانستان به پاکستان در سال مالی ۱۳۹۳ در حدود ۶ درصد افزایش داشته است که از مجموع صادرات به ارزش ۲۰۱.۱۶ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۲ به ۲۱۲.۶۱ میلیون دالر امریکایی رسیده است. عمده ترین اقلام صادراتی افغانستان را قالین و فرش، میوه خشک و تازه، پنبه، نباتات طبی و سایر کالاها تشکیل می دهد.

صادرات مواد غذایی مانند میوه تازه و میوه خشک به پاکستان ۴۶ درصد رشد نموده و به ۶۱.۴ میلیون دالر امریکایی رسیده است که این رقم در سال گذشته ۴۱.۹۹ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود.

به همین گونه صادرات قالین و فرش در سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۵ درصد افزایش را تجربه نموده و ارزش آن به ۶۱.۵ میلیون دالر امریکایی رسیده است.

هندوستان در میان سایر کشور های صادراتی افغانستان با سهم ۲۴.۶۵ درصدی مقام دوم را بخود اختصاص داده است. مجموع صادرات افغانستان به هندوستان طی سال مالی تحت بررسی ۶۲ درصد افزایش را تجربه نموده و به ۱۵۳.۰۵ میلیون دالر امریکایی رسیده است که این رقم در سال گذشته ۹۴.۴۸ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود. عامل اصلی این

افزایش ازدیاد صادرات چرم، پشم، میوه تازه و میوه خشک و همچنان نباتات طبی عنوان شده است.

ایران با سهم ۶.۵۹ درصد سومین کشور طرف صادراتی برای افغانستان میباشد. مجموع صادرات افغانستان به ایران در سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۴۲ درصد افزایش یافته است که از ۲۸۸۲ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۲ در سال مالی ۱۳۹۳ به ۴۰.۸۹ میلیون دالر امریکایی به ثبت رسیده است. اقلام عمده صادراتی به ایران را میوه خشک و نباتات طبی تشکیل می دهد.

به همین ترتیب چین در سال تحت بررسی با سهم ۵ درصدی به عنوان چهارم بزرگترین طرف صادراتی افغانستان قرار دارد که مجموع صادرات افغانستان از ۱۸.۶۰ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۲ به ۳۱.۳۲ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۳ رسیده است که افزایش ۶۸ درصدی را نشان می دهد.

در همین حال کشورهای مستقل مشترک المنافع برای صادرات افغانستان با سهم ۴.۹ درصدی در میان سایر کشور ها جایگاه آخر را اختیار نموده است. مجموع صادرات افغانستان به کشورهای مستقل مشترک المنافع از ۲۷.۶۴ میلیون دالر امریکایی سال گذشته به ۳۰.۲۲ میلیون دالر امریکایی در سال تحت بررسی افزایش یافته است که این رقم افزایش ۹ درصدی را نظر به سال گذشته نشان می دهد.

جدول ۴.۴: مسیر تجارت خارجی: در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۳

بیانسی تجاری	سهم %	واردات	سهم %	صادرات	
- 1148.28	18.66 %	1360.89	34.24%	212.61	پاکستان
35.73	1.61 %	117.32	24.65%	153.05	هندوستان
- 1383.32	19.52 %	1424.21	6.59%	40.89	ایران
- 57.91	1.05 %	76.47	2.99%	18.56	آلمان
- 792.81	11.30%	824.13	5.04%	31.32	چین
- 5.73	0.08 %	5.73	0.00 %		انگلستان
0.43	0.00 %		0.07%	0.43	عربستان سعودی
- 78.13	1.07 %	78.13	0.00 %		ایالات متحده امریکا
- 1708.98	23.84%	1739.20	4.87 %	30.22	کشور های مستقل مشترک المنافع
- 216.27	2.96%	216.27	0.00 %		جاپان
- 1318.51	19.91%	1452.31	21.55 %	133.80	سایر کشور ها
(6,673.78)	100%	7,294.66	100%	620.88	مجموعه

جدول ۵.۴: مسیر تجارت خارجی: نیمه اول سال مالی ۱۳۹۲

بیانسی تجاری	سهم %	واردات	سهم %	صادرات	
- 1559.56	18.85%	1760.72	40.25 %	201.16	پاکستان
- 53.90	1.59%	148.38	18.90 %	94.48	هندوستان
- 1584.35	17.27%	1613.17	5.77 %	28.82	ایران
- 248.02	2.73%	254.73	1.34 %	6.71	آلمان
- 2449.26	26.52%	2476.90	5.53 %	27.64	کشور های مستقل مشترک المنافع
- 373.69	4.20%	392.29	3.72 %	18.60	چین
0.46	0.00%		0.09 %	0.46	عربستان سعودی
- 58.21	0.62 %	58.21	0.00 %		جاپان
- 13.22	0.14 %	13.22	0.00 %		انگلستان
- 74.92	0.80%	74.92	0.00 %		ایالات متحده
- 2425.17	27.27%	2547.11	24.40 %	121.94	سایر کشور ها
- 8839.84	100.00%	9339.65	100.00 %	499.81	مجموعه

کالاهای مصرفی اختصاص داده شده است که نظر به سال مالی گذشته از ۲۰.۸ درصد به ۳۲.۲ درصد افزایش یافته است. مصرف مجموعی کالاهای مصرفی که ۳۲.۲ درصد مجموع واردات را تشکیل می دهد، در سال مالی ۱۳۹۳ به ۲،۳۴۵.۸۶ میلیون دالر امریکایی میرسد که نظر به سال ۱۳۹۲ حدود ۲۱ درصد افزایش را نشان می دهد.

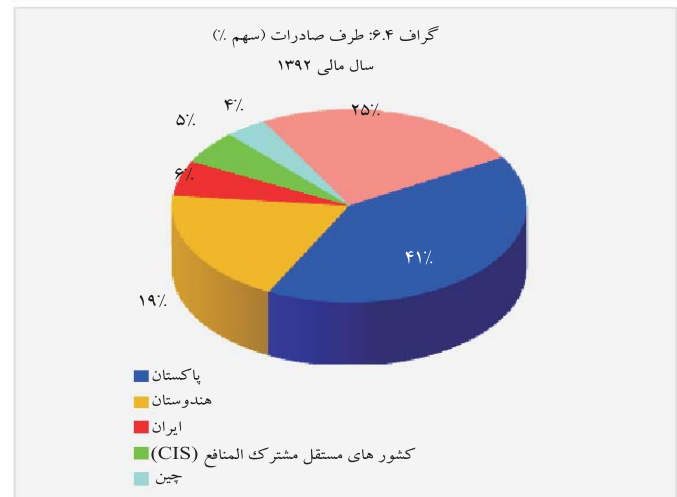
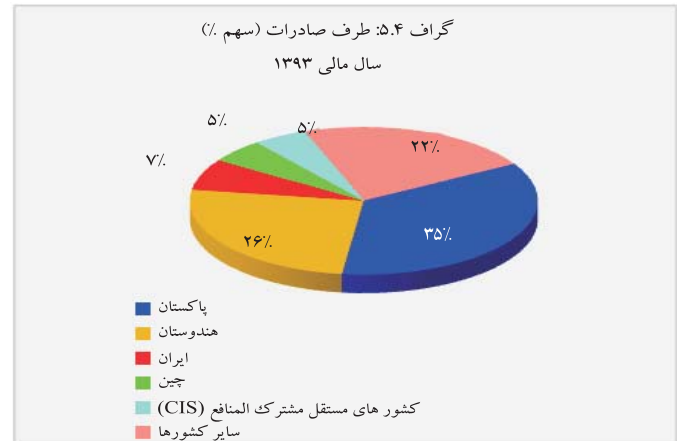
این افزایش عمدتاً به دلیل سطح بلند تقاضای داخلی برای کالا های خارجی عنوان شده است که باعث ازدیاد مصارف بعضی از اقلام مشخص مواد غذایی در سال تحت بررسی گردید.

با وجود اینکه سهم مواد سوخت و روغنیات در مجموع واردات کاهش را نشان می دهد، این بخش همچنان مقام سوم سهم ترکیب تجارت را بخود اختصاص داده است. مصارف مجموع واردات مواد سوخت و روغنیات (پترول و روغن) بطور قابل ملاحظه ای در حدود ۴۷ درصد کاهش را نشان می دهد که از ۲،۱۶۷.۳۷ میلیون دالر امریکایی با سهم ۲۳.۲ درصد سال مالی ۱۳۹۲ به ۱،۱۵۵.۹۴ میلیون دالر امریکایی با سهم ۱۵.۸ درصد در سال مالی به ثبت رسیده است.

به همین ترتیب آخرین سهم مجموع واردات را مواد صنعتی که نظر به سال مالی گذشته از ۱۳.۶ درصد به ۱۱.۸ درصد کاهش نموده است، تشکیل می دهد.

مجموع مصارف وارداتی مواد صنعتی از ۱،۲۷۲.۱۴ میلیون دالر به ۸۶۳.۱۹ میلیون دالر امریکایی رسیده است که در حدود ۳۲ درصد کاهش را در سال تحت بررسی نشان می دهد.

مصرف مواد صنعتی که شامل فلزات، کود کیمیاوی و سمنت میگردد، به دلیل کاهش پروژه های انکشافی بالاتر بدر شدن اوضاع سیاسی و امنیتی در سال تحت بررسی در حال کاهش بوده است.

منبع: اداره مرکزی احصائی و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۴.۴ ترکیب تجارت

گراف های ۷.۴ و ۸.۴ ترکیب مقایسوی واردات کالا به افغانستان را در سال مالی ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ نشان می دهند که در این ترکیب واردات کالاهای سرمایه ای با وجود اینکه سهم آن در سال ۱۳۹۳ از ۴۲.۴ درصد به ۴۰.۲ درصد کاهش نموده است، بزرگترین سهم سبد واردات را تشکیل می دهد. مصارف وارداتی کالاهای سرمایه ای از ۳،۹۷۵.۲۴ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۲ در سال مالی ۱۳۹۳ به ۲،۹۲۹.۶۴ میلیون دالر امریکایی تقلیل یافته که به ۲۶ درصد کاهش را نشان می دهد.

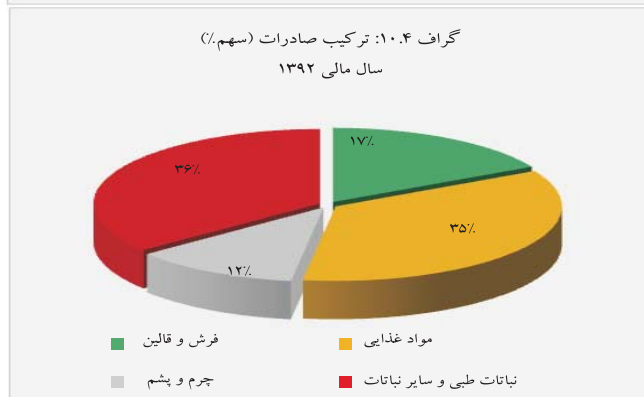
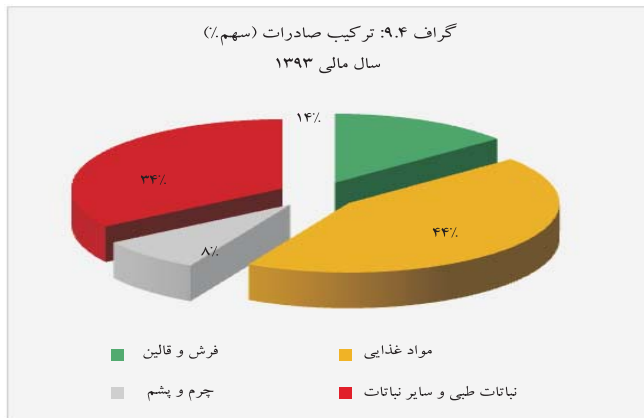
دومین سهم ترکیب سبد واردات کشور در سال مالی ۱۳۹۳ به

صادرات را در سال تحت بررسی بخود اختصاص داده است. عواید صادرات نباتات طبی نیز در سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۱۹ درصد افزایش نموده و به ۲۱۲.۳۶ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این رقم در سال گذشته ۱۷۸.۸۶ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود.

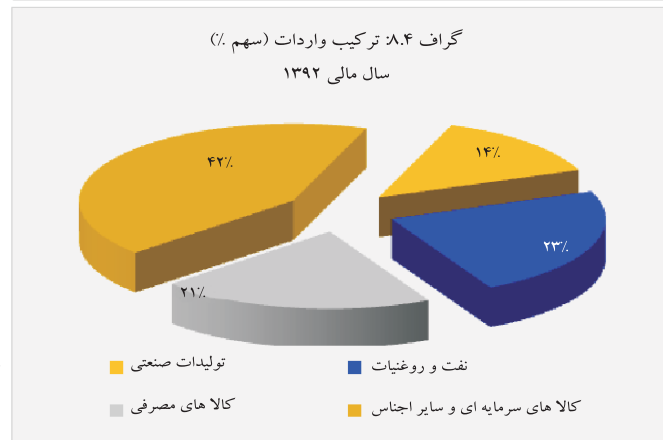
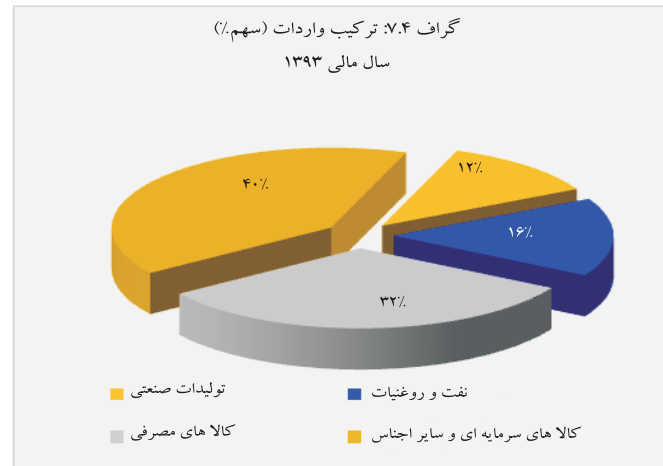
علاوه بر این، صادرات قالین و فرش که از مهمترین اجزای صادراتی افغانستان بشمار میروند، طی سال مالی ۱۳۹۳ سومین سهم را در مجموع صادرات کشور تشکیل داده است.

عواید صادرات قالین و فرش از ۸۵.۴۹ میلیون دالر امریکایی سال مالی گذشته به ۸۷.۰۴ میلیون دالر امریکایی در سال تحت بررسی رسیده است که حدود ۲ درصد افزایش را نشان می دهد.

به همین ترتیب سهم صادرات چرم و پشم در سبد صادرات کشور از ۱۱.۹ درصد به ۷.۹ درصد کاهش نموده است.

منبع: اداره مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

منبع: اداره مرکزی احصائیه و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

گراف های ۹.۴ و ۱۰.۴ ترکیب مقایسوی صادرات افغانستان را در سال مالی ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ نشان می دهند.

آمار ارائه شده سبد صادرات کشور حاکی از آن است که مواد غذایی طی سال مالی ۱۳۹۳ با سهم ۴۳.۸ درصدی رشد چشمگیری در مجموع صادرات افغانستان داشته است. عواید صادرات مواد غذایی ۵۵ درصد (سال به سال) افزایش را نشان می دهد که رقم آن در سال مالی ۱۳۹۳ به ۲۷۲.۱۳ میلیون دالر امریکایی رسیده است. این افزایش عمدتاً به دلیل رشد صادرات میوه تازه و میوه خشک صورت گرفته که هر کدام به ترتیب به ۳۹ درصد و ۶۹ درصد افزایش یافته اند.

در عین زمان صادرات نباتات طبی با وجود اینکه سهم آن از ۳۵.۸ درصد به ۳۴.۲ درصد کاهش یافت، جایگاه دوم مجموع

۵.۴ بدهی خارجی

جدول ۶.۴: بدهی خارجی الی ۲۱ دسمبر ۲۰۱۴. (به واحد های ذکر شده)

مجموع بر اساس فیصدی	به میلیون دالر امریکایی	
100.00	2,281.55	مجموع قرضه خارجی
46.60	1,063.14	دو جانبه
40.89	933.02	پاریس کلب
40.89	933.02	فدراسیون روسیه
0.00	-	ایالات متحده
0.00	-	آلمان
5.70	130.12	اعضای خارج از پاریس کلب
53.40	1,218.41	چندین جانبه
17.46	398.42	از جمله: بانک توسعه اسلامی (بانک جهانی)
29.72	678.06	بانک توسعه آسیایی
4.13	94.21	صندوق بین المللی پول
2.01	45.93	بانک توسعه اسلامی
0.08	1.79	آپک فند

منبع: واحد مدیریت دارایی بدهی وزارت مالیه افغانستان

علاوه بر این، مجموع بدهی قرضه دهنده گان خارج از اعضای پاریس کلب مانند صندوق وجهی سعودی برای انکشاف، بلغاریا، کویت فند و ایران به اندازه ۳ درصد کاهش یافته که از ۱۳۴.۸۴ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۲ طی سال مالی ۱۳۹۳ به ۱۳۰.۱۲ میلیون دالر امریکایی رسیده است. به همین ترتیب قروض چندین جانبه افغانستان از ۱،۳۹۶.۱۳ میلیون دالر امریکایی سال مالی قبلی در اخیر سال مالی ۱۳۹۳ به ۱،۲۱۸.۴۱ میلیون دالر امریکایی رسیده که حدود ۱۳ درصد کاهش را نشان می دهد.

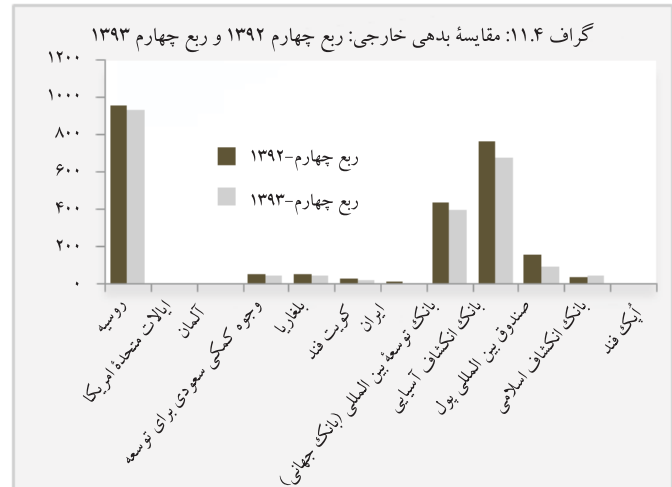
بدهی خارجی افغانستان در اخیر سال مالی ۱۳۹۳ در مقایسه با سال گذشته به اندازه ۸ درصد کاهش نموده و به ۲۱۱.۵۲ میلیون دالر امریکایی رسیده است. این کاهش به یک سلسله عوامل چون پرداخت قرضه های تجارت خارجی و حقوق برداشت خاص (SDR) تعیین شده از جانب صندوق بین المللی پول (IMF) نسبت داده می شود. نسبت بدهی خارجی بر تولیدات ناخالص داخلی (GDP) در سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۱۱ درصد گفته شده است که نظر به سال مالی ۱۳۹۲ که ۱۲ درصد گزارش شده بود، تفاوتی اندک ۱ درصدی را نشان می دهد.

در جریان سال مالی ۱۳۹۳ بازپرداخت اصل قرضه به سازمان انکشاف بین المللی (بانک جهانی)، بانک انکشاف اسلامی (IDB)، صندوق بین المللی پول (IMF) صورت گرفته، در حالیکه هزینه خدمات به سازمان انکشاف بین المللی (بانک جهانی) و صندوق بین المللی پول (IMF) پرداخت شده است.

در عین حال، سازمان انکشاف بین المللی منحصبت بزرگترین قرضه دهنده چندین جانبه افغانستان در سال مالی ۱۳۹۳ بخشی از اصل قرضه و هزینه خدمات را بخشش نموده است.

مجموع قرضه قابل پرداخت افغانستان به پاریس کلب به ۹۳۳.۰۲ میلیون دالر امریکایی میرسد که باید به فدراسیون روسیه پرداخته شود. از سوی دیگر مجموع قروض که افغانستان از پاریس کلب دریافت کرده است، ۴۰.۹ درصد مجموع بدهی خارجی افغانستان را تشکیل می دهد که این رقم نظر به سال گذشته ۳ درصد کاهش را نشان می دهد.

۱۳۶.۹۲ میلیون دالر امریکایی به ۱۱۷.۱۳ میلیون دالر امریکایی رسیده است که ۱۴.۴۶ درصد کاهش را نشان می‌دهد. ذخایر بدهی سپرده های اسعار افراد غیر ساکن در جریان سال مالی ۱۳۹۳ بدون تغییر باقی مانده است. دلایل عمده افزایش این ذخایر عمدتاً در اثر عواید صادرات، سرمایه گذاری مستقیم خارجی، انتقالات جاری، درآمد سپرده های اسعاری در مؤسسات سپرده گیر و مصارف چندین جانبه قوای امنیتی عنوان شده است.

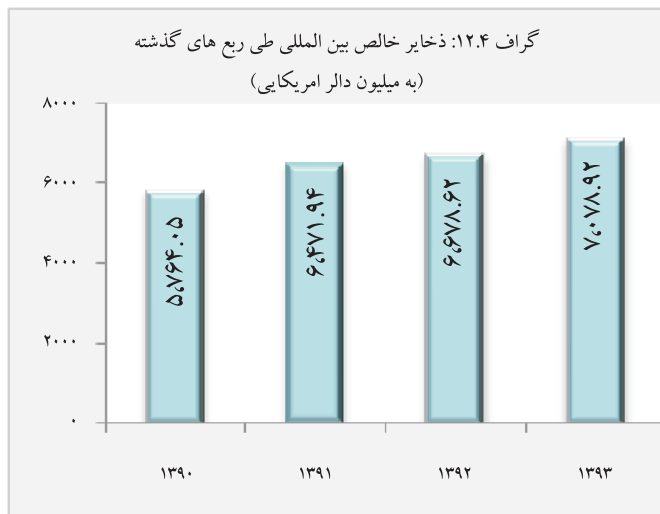
۶.۴ ذخایر خالص بین المللی

بر اساس آخرین آمار دست داشته، ذخایر خالص بین المللی افغانستان از ۶،۶۷۸.۶۲ میلیون دالر امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۲، در سال مالی ۱۳۹۳ به ۷،۰۷۸.۹۲ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته که این رقم ۶ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این افزایش عمدتاً به دلیل افزایش در سطح ذخایر دارایی عنوان شده است که به اندازه ۶.۴۰ درصد از ۷،۱۸۳.۳۳ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۲ به ۷،۶۴۲.۸۱ میلیون دالر امریکایی در سال مالی مورد نظر افزایش یافته است.

از سوی دیگر، ذخایر بدهی که در سال مالی ۱۳۹۲ به ۵۰۴.۷۱ میلیون دالر امریکایی میرسید، در سال مالی تحت بررسی مبلغ ۵۶۳.۸۹ میلیون دالر امریکایی گزارش شده است که حدوداً ۱۱.۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این افزایش نمایانگر سطح بلند ذخایر دارایی در مقایسه با ذخایر بدهی میباشد.

دلیل افزایش ذخایر بدهی ها در سال تحت بررسی عمدتاً به سپرده های اسعاری بانک های تجاری ربط میگيرد که رقم آن از ۳۶۷.۶۵ میلیون دالر امریکایی سال گذشته به ۴۴۶.۶۲ میلیون دالر امریکایی رسیده و ۲۱.۸۴ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

در عین حال استفاده منابع وجهی در سال تحت بررسی از

منبع: آمريت عمومی سياست پولی د افغانستان بانک

وضعیت فعلی ذخایر خالص بین المللی افغانستان (NIR) بستر مناسب برای ارتقای ظرفیت سیاست پولی و حمایت از بیلانس تادیات می‌باشد.

در حال حاضر ذخایر خالص بین المللی (NIR) کشور بطور اوسط حدود ۱۱ ماه واردات را حمایت می کند بخاطر وضاحت بیشتر باید خاطر نشان نمود، کشورهای که ۶ ماه پوشش وارداتی دارند از وضعیت ذخایر مناسب برخوردار هستند.

جدول ۷.۴: ذخایر خالص بین المللی، از سال مالی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۳ (به میلیون دالر امریکایی)

تغییرات ربع قبلی	۱۳۹۰	تغییرات %	۱۳۹۱	تغییرات %	سال مالی ۱۳۹۲	تغییرات %	سال مالی ۱۳۹۳	تغییرات %
ذخایر خالص بین المللی (به میلیون دالر امریکایی)	5,764.05	23.22	6,471.94	12.28	6,678.62	3.19	7,078.92	5.99
ذخایر دارایی	6,130.38	22.71	6,866.79	12.01	7,183.33	4.61	7,642.81	6.40
ذخایر بدهی	366.34	10.91	394.85	7.78	504.71	27.82	563.89	11.73
امانات اسعاری بانک های تجاری	227.72	4.00	245.00	7.59	367.65	50.06	446.62	21.48
امانات اسعاری غیر ساکنین	0.11	- 89.57	0.11	0.00	0.14	23.87	0.14	0.00
استفاده منابع تمویلی	138.51	17.53	149.73	8.10	136.92	- 8.56	117.13	- 14.46
ذخایر ناخالص اسعاری (در ماه های وارداتی)	11.52		12.84		9.23		12.57	
ذخایر خالص بین المللی (در ماه های وارداتی)	10.83		12		9		12	

توسعه سکتور حقیقی

توسعهٔ سکتور حقیقی

سالانهٔ ۲.۴ درصدی و ۲.۲ درصدی رشد را تجربه نموده اند که این ارقام در سال قبل به ترتیب ۴.۵ درصد و ۶.۴ درصد گزارش داده شده است.

۱. تولیدات ناخالص داخلی (GDP) بر اساس تولید سکتورها

رشد اقتصادی طی سال مالی ۱۳۹۳ به دلیل بی ثباتی سیاسی و چالش های امنیتی که باعث حرکت بطنی در سکتور های غیر زراعتی گردید، کاهش چشمگیری نموده است. چنین تخمین شده است که تولیدات ناخالص داخلی حقیقی در سال ۱۳۹۳ به ۲.۱ درصد رسیده که این رقم در سال ۱۳۹۲ به اندازهٔ ۶.۵ درصد گزارش داده شده بود. سکتور های غیر زراعتی بشمول سکتور خدمات، تولیدات و ساختمانی طی سال مالی ۱۳۹۳ بنابر بی ثباتی در سرمایه گذاری و عدم اعتماد مستهلکین بطور قابل ملاحظهٔ تضعیف یافته است. به همین ترتیب سکتور ترانسپورت و ارتباطات و بخش های مهم سکتور خدمات نیز طی مدت گزارش دهی رشد بطنی را پیموده اند.

عملکرد سکتور ترانسپورت نسبتاً رضایت بخش ارزیابی شده، ولی در مقایسه با سال ۲۰۱۲ در سطح پائینتری قرار دارد. این در حالیست که اقتصاد افغانستان هنوز بالای سکتور زراعت که بخش عمدهٔ از نفوس کشور مخصوصاً در مناطق روستایی مشغول کشت و زراعت اند، استوار است.

در دههٔ گذشته فرصت خوبی برای احیا و بازسازی افغانستان مهیا گردیده بود که در نتیجه افغانستان بلند ترین سطح اوسط رشد اقتصادی یعنی ۹.۴ درصد را تجربه نموده است. به تعقیب این رشد اقتصادی چشمگیر، افغانستان یک کاهش اندکی را در رشد اقتصادی خود داشته است که رشد سال ۱۳۹۳ را ۲.۱ درصد به ثبت رسانده است در حالیکه رشد اقتصادی سال ۱۳۹۲، ۶.۵ درصد بوده است.

پروژهٔ طولانی شدهٔ انتخابات ریاست جمهوری و انتقال سیاسی و امنیتی باعث کاهش سرمایه گذاری و اعتماد مستهلکین در کشور گردیده که در نتیجه روی تقاضای مجموعی در بازار، تأثیر منفی برجا گذاشته است.

به همین ترتیب محصولات زراعتی در سطح قبلی خود قرار داشته، ولی سطح تولیدات زراعتی نسبت به سال گذشته کمتر گزارش شده است. با درنظر داشت شاخص های فعلی میتوان پیش بینی کرد که رشد اقتصادی کشور در سال ۱۳۹۴ نیز کمتر خواهد بود.

در سال ۱۳۹۳ سکتور زراعت ۳.۷ درصد (سال به سال) رشد را تجربه نموده است که در مقایسه با سال قبلی که این رقم ۸.۳ درصد بود، رشد کمتری داشته است. سکتور های غیر زراعتی همچنان رشد بطنی را در سال تحت بررسی تجربه نموده اند. سکتور های صنعت و خدمات هم به نوبهٔ خود رشد

دهی روند نزولی را طی نموده اند که در میان سایر سکتور های فرعی، منسوجات، صنایع چوبی، مواد کیمیاوی، منرال های غیر فلزی و فلزات اصلی روند رشد منفی را تجربه نموده اند.

به همین ترتیب خدمات که بزرگترین جزء تشکیل دهنده تولیدات ناخالص داخلی کشور محسوب می شود، در سال ۱۳۹۳ روند نزولی را طی نموده است. طبق اطلاعات اداره مرکزی احصائیه نرخ رشد سکتور خدمات در سال تحت بررسی ۲.۲ درصد (سال به سال) گزارش شده است که این رقم در سال ۱۳۹۲ به ۶.۴ درصد گزارش داده شده بود. در میان سایر خدمات، خدمات چون ترانسپورتی و گدام ها، انجمن و خدمات شخصی در سال تحت بررسی عملکرد ضعیف داشته اند. نرخ رشد این سکتورهای فرعی به ترتیب از ۹.۱ درصد و ۱۲.۹ درصد به ۱.۷- درصد و ۱.۲- درصد رسیده است.

در عین حال عملکرد نسبتاً خوب خدمات دولتی باعث کاهش فشارهای نزولی در سکتورهای فرعی شده است. عواید بدست آمده از این نوع سکتورهای فرعی در مقایسه با سال گذشته که ۴.۲ درصد بود، در سال ۱۳۹۳ به اندازه ۸.۰ درصد افزایش را نشان می دهد.

چون اکثریت نفوس کشور در سکتور زراعت مشغول اند، بنابر تغییرات در این سکتور تأثیرات مستقیم بالای سطح تولیدات ناخالص داخلی کشور وارد خواهد کرد. به دلیل باران های موسمی مناسب طی سال مالی ۱۳۹۳ محصولات زراعتی ۳.۷ درصد افزایش یافته، در حالیکه میزان رشد آن در مقایسه به سال ۱۳۹۲ کمتر ارزیابی شده است.

حبوبات، میوه تازه، میوه خشک و مواشی در مقایسه با سال گذشته رشد بیشتری را تجربه نموده اند که از این میان میوه تازه بیشترین رشد را بخود اختصاص داده است. سرعت رشد باغداری در سال ۱۳۹۲ باعث شد تا عواید بدست آمده از میوه جات تازه به ۱۸.۹ درصد افزایش یابد، این در حالیست که این رقم در سال گذشته ۳.۲ درصد گزارش داده شده بود. سایر بخش های زراعتی در سال تحت بررسی کاهش ۴.۱ درصدی را نشان می دهد در حالیکه رشد آن در سال گذشته ۲۵.۶ درصد به ثبت رسیده است.

سکتور صنعت نیز در سال ۱۳۹۳ کاهش را تجربه نموده است، طوریکه بر اساس اطلاعات اداره مرکزی احصائیه در این سال ۲.۴ درصد (سال به سال) رشد دیده شده است که این رقم در سال گذشته ۴.۵ درصد گزارش داده شده بود. بجز از صنعت طبع و نشر، سایر سکتور های فرعی صنعت در مدت گزارش

جدول ۱.۵: تولیدات ناخالص داخلی (GDP) نظر به سکتورها (درصد)

	1391 (12-2011)	1392 (14-2013)	*1393 (15-2014)
زراعت	25.39	24.67	24.32
صنایع	20.51	19.63	20.92
خدمات	50.28	51.74	51.30

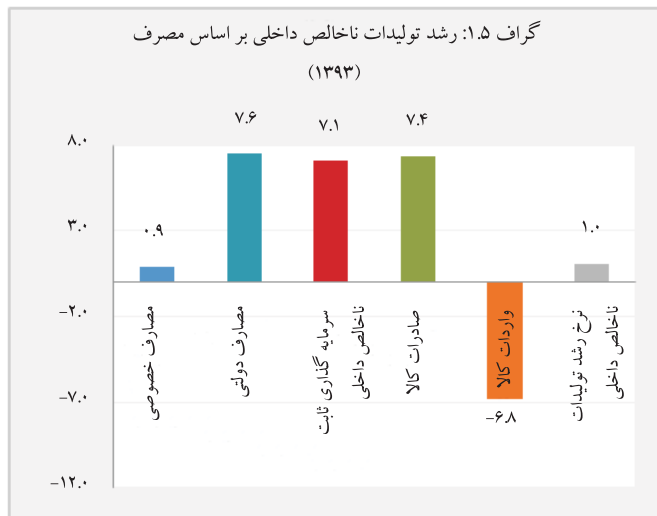
جدول ۲.۵: رشد حقیقی تولیدات ناخالص داخلی بر اساس سکتورهای تولیدی (به درصد)

1393est.	1392	1391	
15-2014	13-2012	12-2011	
3.7	8.3	3.2	زراعت
3.7	2.3	42.8	حبوبات
18.9	3.2	8.0	میوه تازه
-26.2	-27.3	2.0	میوه خشک
0.1	-1.7	0.4	مواشی
4.1	25.6	-19.1	سایر بخش ها
2.4	4.5	7.8	صنایع
-2.2	-1.8	-1.1	معادن و استخراج معادن
-2.5	1.2	7.3	تولیدات
0.7	1.2	5.1	مواد غذایی، مشروبات و تنباکو
-35.7	0.4	1.1	منسوجات، پوشاک و چرم
-25.2	3.7	4.9	چوب و محصولات چوب بشمول فرنیچر
9.2	7.7	4.1	کاغذ، تولید کاغذ، طبع و نشر
-16.2	0.7	-4.6	مواد کیمیاوی، پترولیم، ذغال سنگ، پلاستیک و رابر
-26.1	4.6	7.0	مترال های غیرفلزی به استثنای پترولیم و ذغال سنگ
-76.9	5.9	755.7	فلزات ساده
2.7	15.6	4.3	برق، گاز و آب
7.0	8.0	8.9	ساختمان
2.2	6.4	16.0	خدمات
-1.2	0.4	25.0	فروشات عمده و پرچون، هتل ها و رستوران ها
-2.9	-1.5	27.0	تجارت عمده و پرچون
9.2	13.6	12.8	هتل ها و رستوران ها
1.8	11.9	20.6	ترانسپورت، گدام ها و ارتباطات
-1.7	9.1	28.1	ترانسپورت و گدام ها
7.8	17.0	9.0	خدمات پستی و مخابراتی
-7.2	-10.9	3.8	مالی، بیمه، اموال غیر منقول و تجارت
-7.4	-11.3	2.9	مالی
2.3	2.3	68.3	بیمه
-4.5	-8.3	3.4	خدمات تجارتي و اموال غیر منقول
-2.4	-6.3	7.0	مالکیت مسکن
-1.2	12.9	13.3	خدمات عامه، اجتماعی و شخصی
8.0	4.2	11.6	خدمات دولتی
-0.6	4.8	-14.8	سایر خدمات

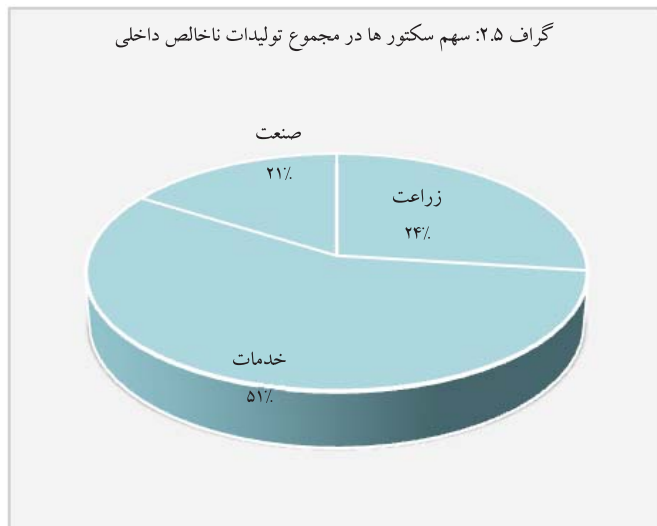
منبع: اداره مرکزی احصائیه

اطلاعات اولیه

تجاری طی سال تحت بررسی نیز در سطح بالای قرار دارد، ولی در سالهای بعدی انتظار میرود که این کسر به تدریج کاهش یابد. مجموع صادرات در سال مالی ۱۳۹۳ افزایش ۶.۴ درصدی را نشان می‌دهد، در حالیکه این رقم در سال گذشته به ۲۴.۹ درصد میرسد. از سوی دیگر، مجموع واردات رشد منفی ۵.۹ درصدی را در جریان سال تحت بررسی نشان داده که این رقم در سال گذشته ۶.۹ درصد افزایش را می‌نمایاند. سرانجام چنین بر می‌آید که کسر تجاری کشور در سال تحت بررسی ۷.۷ درصد بهبود یافته است.

منبع: اداره مرکزی احصائیه

۱.۱ تولید ناخالص داخلی بر اساس کتگوری مصارف

یکی از اساسی ترین روش ها برای محاسبه تولیدات ناخالص داخلی رویکرد مصارف میباشد که در اکثر کشور های دارای اقتصاد بازار آزاد مورد استفاده قرار میگیرد. در افغانستان کنار روش عوامل تولید، روش مصارف نیز برای دریافت مصارف سکتور دولتی و خصوصی، مصارف سرمایه گذاری ها و صادرات خالص مورد استفاده قرار میگیرد.

در مقایسه با سال گذشته، عوامل عمده رشد کنند تولیدات ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۳ افزایش نسبتاً کم مصارف شخصی گفته شده است. این کتگوری مصارف عمومی در سطح عمومی تولیدات ناخالص داخلی سهم ارزنده را بخود اختصاص داده است. طبق آخرین ارقام ارائه شده توسط اداره مرکزی احصائیه مصارف شخصی در سال تحت بررسی ۰.۹ درصد افزایش را نشان می‌دهد که در مقایسه به ۵.۶ درصد سال گذشته کاهش داشته است.

نقش مصارف دولتی در تولیدات ناخالص داخلی نیز مهم شمرده می‌شود. در مقایسه با مصارف شخصی، مصارف دولتی رشد بیشتر را تجربه نموده است، یعنی از ۶.۳ درصد در سال ۱۳۹۲ به ۷.۶ درصد در سال ۱۳۹۳ رسیده است.

به همین ترتیب در مقایسه با سال گذشته سرمایه گذاری ثابت ناخالص، همسان با مصارف شخصی رشد بطلی را تجربه نموده است. این عامل تولیدی تولیدات ناخالص داخلی در سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۷.۱ درصد رشد را تجربه نموده است که این رقم در سال ۱۳۹۲ به ۱۲.۲ درصد میرسد. کاهش چشمگیر در سطح سرمایه گذاری در سال ۱۳۹۳ عمدتاً به دلیل افزایش بی ثباتی در کشور عنوان شده است.

کسر تجاری افغانستان در حال کاهش بوده که یک خبری خوشی برای اقتصاد کشور بحساب می‌رود. هرچند این کسر

جدول ۳.۵: تولیدات ناخالص داخلی اسمی بر اساس کتگوری مصارف (درصد سال به سال)

1393 ^{est}	1392	کتگوری
15-2014	14- 2013	
1.8	5.7	مجموع مصارف نهایی
0.9	5.6	مصارف خصوصی
7.6	6.3	مصارف دولتی
7.1	12.2	سرمایه گذاری ناخالص ثابت داخلی
7.1	12.2	ساختار سرمایه ناخالص ثابت
12.8	13.5	ساختمان
-44.9	1.4	کالاهای با دوام سرمایوی
-7.8	4.7	بیلائس منبع
6.4	24.9	صادرات کالاها و خدمات غیر فکتوری
7.4	28.8	صادرات کالا
2.1	9.9	خدمات غیر فکتوری
-6.0	6.9	کم رنگ شدن واردات کالاها و خدمات غیر فکتوری
-6.8	5.4	واردات کالاها
2.0	23.2	خدمات غیر فکتوری
-15.2	15.2	تغییرات در موجودی کالا و تفاوت ارقام
1.0	10.2	تولیدات ناخالص داخلی به نرخ بازار

اطلاعات اولیه

منبع: اداره مرکزی احصائیه

II. دورنما برای سال مالی ۱۳۹۴

انتظار می‌رود که رشد اقتصادی کشور از ۲.۱ درصد سال ۱۳۹۳ در سال ۱۳۹۴ طور اوسط به ۳-۵ درصد افزایش یابد. با در نظر داشت رشد اقتصادی سال ۱۳۹۳، بهبود اقتصادی کشور را میتوان به ثبات سیاسی و امنیتی نسبت داد. بعد از ایجاد حکومت وحدت ملی دورنمای رشد اقتصادی کشور در اثر ایجاد اصلاحات توسط حکومت جدید و ازدیاد کمک های جامعه جهانی مثبت ارزیابی شده است. رشد اقتصادی در

سال ۱۳۹۴ افزایش یافته و نرخ تورم در کشور به دلیل نرخ مناسب مواد غذایی و مواد نفتی در جهان در حد قبلی باقی خواهد ماند.

به همین ترتیب انتظار میرود که در سال ۱۳۹۴ سکتورهای صنعت و خدمات نیز رشد بیشتر را تجربه نمایند. حکومت جدید افغانستان نیز تعهد نموده است تا به منظور تشویق سرمایه گذاری در کشور برای سرمایه گذاران داخلی و بین المللی سهولت های را مهیا سازد.

چگونگی عملکرد نظام بانکی

دارایی نظام بانکی در سال مالی ۱۳۹۳ (دسامبر ۲۰۱۴) رشد ۴.۵۰ درصدی یا ۱۱.۰۴ میلیارد افغانی داشته است که این رقم در دسامبر ۲۰۱۳ به اندازه ۹.۷۸ درصد گزارش شده بود.

افزایش دارایی سکتور بانکی کشور عمدتاً در اثر افزایش سپرده های مردم در این نظام بمیان آمده است.

پورتفولیوی قرضه ناخالص نظام بانکی در سال تحت بررسی ۷.۸۹ درصد یا مبلغ ۳.۷۱ میلیارد افغانی کاهش را تجربه نموده و به ۴۳.۲۳ میلیارد افغانی رسید در حالیکه در دسامبر ۲۰۱۳ این رشد ۱۱.۳۳ درصد گزارش شده است. عوامل عمده کاهش در پورتفولیوی قرضه عمدتاً به بازپرداخت بعضی قروض، تصفیة حساب، لغو قرضه، استفاده کمتر مشتریان از قروض اضافه برداشت و محدودیت روی پرداخت قروض جدید برخی از بانک ها عنوان شده است.

امانات که منبع اساسی تمویل سکتور بانکی را تشکیل می دهد، در سال تحت بررسی به ۲۱۸.۸۴ میلیارد افغانی میرسد که ۹۶.۶۰ درصد مجموع بدهی های این سکتور را ساخته و نظر به سال گذشته رشد بطنی ۵.۳۱ درصدی را به همراه داشته است، در حالیکه این رقم در دسامبر ۲۰۱۳ به ۸.۱۰ درصد میرسید. این کاهش عمدتاً به علت طولانی شدن پروسه انتخابات و بی ثباتی سیاسی کشور بمیان آمده است.

سپرده گذاری نظام بانکی بیشتر به دالر امریکایی صورت گرفته که در کل ۶۲.۶۱ درصد را بخود اختصاص داده است، در حالیکه سپرده های افغانی به اندازه ۳۴.۰۸ درصد میرسد، این در حالیست که سپرده گذاری به افغانی در مقایسه با

افزایش ۱۶.۶۲ درصدی ماه دسامبر ۲۰۱۳ به اندازه ۱۲.۶۴ درجه افزایش یافته و سپرده های دالری طی این مدت با تناسب افزایش ۵.۲۸ درصدی در دسامبر ۲۰۱۳ به اندازه ۱.۱۵ درجه افزایش یافته است.

سرمایه سکتور بانکی با افزایش ۶.۶۰ درصدی و سودآوری سکتور بانکی بیشتر از پیش قوی تر شده که به ۳۰.۱۷ میلیارد افغانی میرسد. نسبت کفایت سرمایه (Capital Adequacy Ratio) نظام بانکی در سال تحت بررسی ۲۶.۴۶ درصد گفته شده که تمام بانک های موجود در کشور در مقایسه با این نسبت در حد بالای قرار دارند.

فایده سکتور بانکی طی یک سال افزایش یافته و در مقایسه با دسامبر ۲۰۱۳ که ۱.۴۳ میلیارد دالرامریکایی گزارش شده بود، به ۲.۱۷ میلیارد دالر امریکایی رسیده است که در نتیجه باعث ۰.۹۰ درصد برگشت بر دارایی شده که نسبت به ۰.۶۱ درصد برگشت بر دارایی سال گذشته افزایش را نشان می دهد. در عین حال برگشت بر سرمایه صاحبان سهم در برابر ۸.۱۸ درصد دسامبر سال ۲۰۱۳ به ۷.۳۵ درصد کاهش نموده است. با این همه بانک های دولتی، بانک های خصوصی و فروع بانک های خارجی طی سال تحت ارزیابی باز هم سودآور بوده اند.

در حال حاضر سیستم بانکی افغانستان شامل ۱۵ بانک و فروع بانک های خارجی مجوز میباشد. یکی از فروع بانک های خارجی در این اواخر به فعالیت خویش پایان بخشیده و عملیات خویش را به یک بانک خصوصی دیگر انتقال داده است دلیل بسته شدن این فرع بانک خارجی چالش های امنیتی گفته شده است.

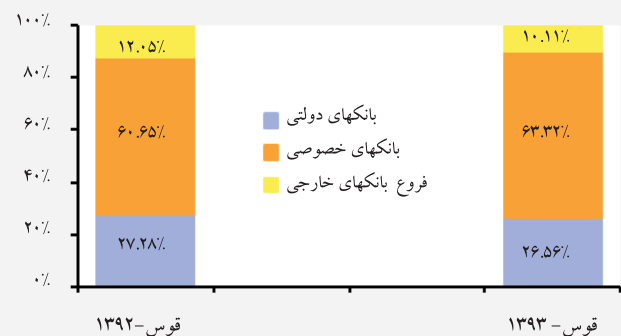
۱. دارایی های نظام بانکی

دارایی های نظام بانکی در سال تحت بررسی رشد ۰.۴۵ درصد را تجربه نموده است که این رقم در دسمبر ۲۰۱۳ به ۹.۷۸ درصد میرسید. (گراف ۱.۶)

افزایش داشته است. به تعقیب آن پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک در جایگاه دوم قرار دارد که ۱۱.۴۴ میلیارد افغانی (۱۱.۲۹ درصد) افزایش را نشان می دهد. سایر دارایی ها در جریان سال تحت بررسی نیز به اندازه ۱.۵۳ میلیارد افغانی افزایش را تجربه نموده است. این در حالیست که قروض خالص، طلبات بین البانکی و کتگوری دارایی های ثابت به ترتیب مبلغ ۴.۵۵ میلیارد افغانی یا ۱۰.۱۵ درصد، ۰.۷۸ میلیارد افغانی یا ۱.۱۴ درصد و ۰.۲۰ میلیارد افغانی یا ۲.۹۸ درصد کاهش را تجربه نموده اند.

مهمترین اجزای پورتفولیوی مجموع دارایی نظام بانکی را پول نقد در خزانه / طلبات بالای د افغانستان بانک به اندازه (۴۳.۹۳ درصد)، طلبات بین البانکی به اندازه (۲۶.۴۹ درصد)، قروض خالص به اندازه (۱۵.۶۹ درصد)، سرمایه گذاری ها به اندازه (۵.۸۵ درصد) و سایر موارد به اندازه (۵.۴۶ درصد) تشکیل می دهد، در حالیکه دارایی های ثابت (۲.۵۷ درصد) مجموع دارایی ها را تشکیل می دهد. (جدول ۱.۶).

گراف ۱.۶: سهم سکتور بانکی (مجموع دارایی ها) میان گرو های بانکی

منبع: آمریت نظارت امور مالی

تجزیه دارایی های نظام بانکی نشان می دهد که در سال تحت بررسی سرمایه گذاری ها بیشترین افزایش را بخود اختصاص داده اند که به اندازه ۳.۶۰ میلیارد افغانی (۳۱.۵۶ درصد)

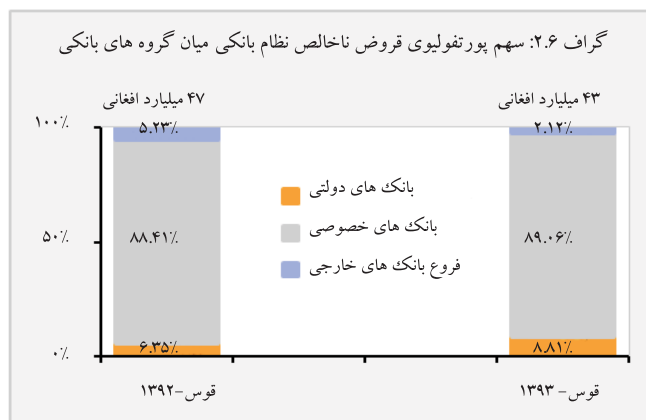
جدول ۱.۶: ترکیب دارایی ها و بدهی های نظام بانکی (به میلیون افغانی)

رشد سال به سال	درصد مجموع دارایی ها / بدهی ها	قوس ۱۳۹۳ Dec. 2014	قوس ۱۳۹۲ Dec. 2013	
				دارایی ها
11.29 %	43.93 %	112,820	101,374	پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک
-1.14 %	26.49 %	68,025	68,809	طلبات بین البانکی
31.56 %	5.85 %	15,038	11,430	سرمایه گذاری ها
-10.15 %	15.69 %	40,281	44,834	قروض (خالص)
-2.98 %	2.57 %	6,594	6,797	دارایی ثابت
12.23 %	5.46	14,037	12,507	سایر دارایی ها
4.50 %		256,795	245,751	مجموعه
				بدهی ها
5.31 %	96.57 %	218,847	207,822	سپرده ها
-29.16 %	1.76 %	3,981	5,620	امانات
-5.25 %	1.67 %	3,790	4,000	سایر بدهی ها
4.21 %		226,618	217,442	مجموعه

منبع: آمریت نظارت امور مالی (FSD) د افغانستان بانک

۱.۱ قروض ناخالص

مجموع پورتفولیوی قروض بخود اختصاص داده و به اندازه ۷.۲۲ درصد یا ۲.۹۹ میلیارد افغانی و فروع بانک های خارجی با داشتن ۲.۱۲ درصد سهم در مجموع پورتفولیوی قروض به اندازه ۶۲.۶۵ درصد یا ۱.۵۴ میلیون افغانی کاهش را تجربه نموده اند. این در حالیست که طی سال تحت بررسی بانک های دولتی با ۸.۸۱ درصد سهم مجموع پورتفولیوی قروض ۰.۸۳ میلیارد افغانی یا ۲۷.۸۷ درصد افزایش را تجربه نموده است.

مجموع قروض ناخالص که ۱۶.۸۴ درصد مجموع دارایی ها را تشکیل می دهد، در سال تحت بررسی ۳.۷۱ میلیارد افغانی یا ۷.۸۹ درصد کاهش را تجربه نموده است. کاهش در پورتفولیوی قرضه عمدتاً به دلیل بازپرداخت قروض، تصفیة حساب قروض، حذف قروض و همچنان محدودیت در اعطای قروض جدید برخی از بانک ها عنوان شده است.

از جمله ۱۵ بانک فعال در افغانستان، پورتفولیوی قروض شش بانک در سال تحت بررسی افزایش را نشان می دهد در حالیکه هشت بانک پورتفولیوی قروض خویش را کاهش داده و یک بانک (کابل بانک نو) در پروسه قرضه دهی اشتراک نموده است. پورتفولیوی قروض ناخالص در بانک های خصوصی و فروع بانک های خارجی طی سال تحت بررسی نیز کاهش را تجربه نموده است. بانک های خصوصی ۸۹.۰۶ درصد سهم را در

۱.۱.۱ ذخایر خساره قروض

حین ارزیابی سطح خطرات اعتباری، بانک ها باید روش ها و ابزارهای را در چارچوب ارزیابی خود برای کاهش خطرات اعتباری در نظر داشته باشند. بانک ها مکلف اند تا به منظور کاهش خطرات اعتباری ذخایر عامه (بالای دارایی های معیاری) و تدارکات ویژه (بالای دارایی های غیر معیاری) را در نظر داشته و بکار گیرند.

تا پایان ماه دسمبر سال ۲۰۱۴ (قوس ۱۳۹۳) مجموع پوشش ذخایر تدارکاتی نظام بانکی کشور ۶.۸۳ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل می داد، در حالیکه این رقم در سال گذشته ۴.۴۸ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل میداد.

۲.۱.۱ توزیع قرضه

د افغانستان بانک بمنظور گسترش سطح پورتفولیوی قروض و تنوع در این روند جهت کاهش دامنه خطرات احتمالی و در ضمن برعلاوه دسترسی به عواید، جهت استفاده بیشتر از منابع مالی جدید، چگونگی توزیع قروض در سکتور بانک های تجارتی را به ۳۰ سکتور^(۳) دیگر درجه بندی نموده است. از تحلیل سکتوری قروض چنین برمی آید که بزرگترین بخش پورتفولیوی قرضه در سال تحت بررسی را قروض غیر تجاری بخود اختصاص داده است. این نوع قرضه ۸۱.۷۷ درصد مجموع پورتفولیوی قرضه را در سال تحت بررسی تشکیل می دهد که این رقم در دسمبر ۲۰۱۳ به ۷۵.۱۰ درصد میرسید که عمدتاً در بخش های ساختمانی و تعمیرات (۱۲.۵۲ درصد)، پترولیم و روغنات (۸.۷۴ درصد)، تجارت پرچون (۴.۹۳ درصد) و حمل و نقل زمینی (۴.۸۷ درصد) اختصاص یافته است.

قروض زراعتی و رهنی طی این مدت کاهش اندک را نشان داده است که هر کدام ۲.۳۴ درصد و ۷.۱۴ درصد مجموع

قروض را تشکیل می دهد. به تناسب سایر قروض، تمرکز روی قروض امور ساختمانی و تعمیراتی، تجارت پرچون، پترولیم و روغنات، حمل و نقل زمینی و قرضه رهنی بیشتر بوده است.

قروض که به تشکلات کوچک و متوسط (SME) و سکتور های کوچک کریدتی تخصیص داده شده کاهش ۱.۶۸ میلیارد افغانی را به ثبت رسانده است که در حال حاضر مبلغ ۴.۹۰ میلیارد افغانی در این زمینه توسط چهار بانک فراهم گردیده است. روند قرضه دهی باوجود اینکه در بعضی بخش های مربوط به سکتورهای مهم اقتصادی مانند سکتور زراعت، استخراج معادن و سکتور مخابراتی رشد قابل ملاحظه ای نداشته است، اما بگونه قابل ملاحظه گسترش یافته است. تمرکز قروض بالای چند سکتور اقتصادی، بانک ها را حین بروز بحران در این سکتور ها به خطر اعتباری مواجه خواهد ساخت که این روند نظام بانکی را متأثر میسازد، بناً توصیه می شود تا خطرات بالقوه مربوط در سکتورهای کلیدی را که بلندترین نسبت قرضه های صعب الحصول را دارند، همواره تحت نظارت داشته باشند. کابل با داشتن ۸۰.۹۸ درصد سهم قرضه مقام اول و ولایات هرات و بلخ به ترتیب، در رده های دومی و سومی قرار دارند. نسبت قروض اجرأ شده در سایر ولایات ناچیز می باشد. توزیع قروض از لحاظ سکتوری، جغرافیائی و نهادی قروض بگونه مناسب صورت نگرفته، اما انتظار میرود که اعطای قرضه به مرور زمان بهبود یابد. توقع می رود تا تمام بانک ها سهم فعال خود را در قسمت اعطای قروض ایفا نموده و با عرضه خدمات ارزنده نقش خود را من حیث وساطت گر مالی بخوبی انجام دهند.

جدول ۲.۶: توزیع قروض با تفکیک سکتور های مختلف

قوس ۱۳۹۳ (Dec. 14)	قوس ۱۳۹۲ (Dec. 13)	قوس ۱۳۹۱ (Dec. 12)	حوت ۱۳۹۰ (Mar 12)	حوت ۱۳۸۹ (Mar 11)	حوت ۱۳۸۸ (Mar 10)	حوت ۱۳۸۷ (Mar 09)	
1.80 %	2.02%	2.29	2.85	25.98	19.92	0.19	قروض ساختمانی و املاک تجارتی
	-	-	-	-	-	-	سایر قروض تجاری
	0.07%	0.11	0.72	0.02	-	-	استخراج معادن
	9.36%	11.88	13.32	2.72	1.22	0.01	صنعت
	29.81%	28.3	27.84	34.16	32.29	0.51	تجارت
	3.70 %	2.35	0.94	1.23	1.04	0	ارتباطات
	22.11%	15.94	11.95	6.72	4.84	0.09	خدمات
	0.05 %	0.07	0.3	0.03	2.47	0.01	صنایع همگانی
0.27 %							قروض زراعتی
0 %							مواشی و مزرعه
2 %							تولیدی و صنعتی (تولید فلزات، چوب، پلاستیک، رابر)
4 %							محصولات تولیدی، دستی و ماشینی
3 %							سمنت و مواد ساختمانی
2.59%							منسوجات
0.35 %							برق
12.52%							تعمیرات و امور ساختمانی
4.79 %							خدمات
1.20 %							هوتل ها و رستوران ها
2.92 %							مخابرات
4.87 %							ترانسپورت زمینی
4.18 %							ترانسپورت هوایی
0.71 %							صحت و حفظ الصحة
0.04 %							مطبوعات، اعلانات و مطبعه
1.41 %							سایر خدمات
4.93 %							فروشات عمده
0.12 %							ماشین آلات
8.74 %							پترولیم و روغنیات
0.24 %							پرزه جات
1.40 %							سامان آلات برقی
1.87 %							سمنت و مواد ساختمانی
4.52 %							مواد غذایی

5.72%							سایر اقلام
3.92%							تجارت پرچون
2.41%							سرک و خط آهن
0.61%							بندهای برق
0.08%							معادن
1.81%							سایر پروژه‌های زیربنایی
0.00%							مؤسسات مالی و قرضه دهی
2.34%	2.38 %	2.66	2.06	0.75	0.88	0	قروض زراعتی
0.26%	0.24 %	0.74	0.82	1.01	1.33	0.02	قروض به مستهلکین
7.14%	10.84%	14.46	15.65	8.95	7.3	0.01	قروض رهنی به افراد
6.68%	9.41 %	10.71	12.65	10	3.69	0.05	سایر قروض
منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک							

۳.۱.۱ صنف بندی قروض

۱.۳.۱.۱ قروض صعب الحصول

بانک‌ها بمنظور کاهش سطح قروض صعب الحصول باید اقدامات لازم مدیریت خطرات اعتباری را همواره مد نظر داشته باشند. بانک‌ها مکلف اند تا درخواست های قرضه گیرندگان را به دقت ارزیابی کرده و وضعیت مالی آنها را از نزدیک مورد مطالعه قرار دهند و اطمینان حاصل کنند که از اجرای قروض و گسترش آن به ثبات نظام مالی کدام خطری مواجهه نمی گردد.

تا پایان ماه دسمبر ۲۰۱۴ سطح قروض صعب الحصول به اندازه ۱.۱۱ میلیارد افغانی افزایش یافته که ارزش آن به ۳.۴۹ میلیارد افغانی یا ۸.۰۹ درصد مجموع قروض ناخالص میرسد که این رقم در سال قبل ۲.۳۴ میلیارد افغانی یا ۵.۰۸ درصد مجموع قروض ناخالص گزارش داده شده بود که دلیل عمده آن کیفیت پائین قروض و همچنان کاهش در پورتهولیوی قرضه عنوان شده بود. باید یادآور شد که ۵۳.۴۱ درصد مجموع قروض صعب الحصول مربوط به یک بانک خصوصی می شود که این رقم ۳۱.۲۷ درصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی را تشکیل می دهد.

قابل یادآور است که آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک دوشادوش نهادهای مالی کار کرده و آنها را وای دارد که پلان های را در قبال تقویت کیفیت دارایی طرح و عملی نمایند.

توزیع سکتوری قروض صعب الحصول نشان می دهد که بخش عظیم این قروض را قرضه های سکتور تجاری با ۴۳.۹۷ درصد تشکیل می دهد. قروض سکتوری نیز به نوبه خود در درجه دوم قرار داشته که ۳۳.۶۵ درصد مجموع قروض صعب الحصول نظام بانکی را تشکیل می دهد. کیفیت کریدت در بخش قروض مخابرات و تولیدات کاهش یافته، در حالیکه روند قرضه در سکتور های تجاری، زراعتی و قروض رهنی مسکونی و انفرادی افزایش را نشان می دهد.

می‌دهد که نظر به دسمبر ۲۰۱۳ به اندازه ۰.۷۸ میلیارد افغانی کاهش نموده است.

این کاهش به یک تعداد از نهادهای بانکی تعلق می‌گیرد و نشان می‌دهد که نظام بانکی قسمتی از وجوه جمع‌آوری شده در این بانک‌ها را در نهادهای مالی دیگر در داخل و خارج کشور سپرده‌گذاری نموده است. این وجوه بعدها عندالضرورت بمنظور سیالیت یا هم بعد از دریافت درخواستی از جانب قرضه‌گیرندگان معتبر که دامنۀ خطرات اعتباری شان کمتر باشد، بکار می‌رود که منحصراً دارایی عاید آور حایز اهمیت است.

۳.۱ سرمایه‌گذاری

پورتفولیوی سرمایه‌گذاری^(۷) نظام بانکی در سال مالی ۱۳۹۳ به اندازه ۳۱.۵۶ درصد یا ۳.۶۰ میلیارد افغانی افزایش یافته است. پورتفولیوی سرمایه‌گذاری در این مدت ۱۵.۰۳ میلیارد افغانی بوده که ۵.۸۵ درصد مجموع دارایی‌های نظام بانکی را تشکیل می‌دهد. این افزایش عمدتاً به هفت بانک تعلق

۲.۳.۱.۱ قروض معکوساً صنف بندی شده

قروض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری و مشکوک)^(۴) طی سال گذشته ۱.۷۹ میلیارد افغانی افزایش داشته و ارزش آن به ۶.۳۲ میلیارد افغانی رسیده است که ۱۳.۹۵ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل می‌دهد.

۳.۳.۱.۱ قروض در کتگوری تحت نظر

قروض در کتگوری تحت نظر^(۵) به ۲.۳۹ میلیارد افغانی میرسد که ۵.۵۵ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل داده و در مقایسه با دسمبر ۲۰۱۳ کاهش یافته است. این کتگوری قرضه به نظارت جدی نیاز دارد، زیرا تداوم این روند منجر به ازدیاد قروض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری، مشکوک) می‌شود که خسارات زیادی را در قبال خواهد داشت.

۴.۳.۱.۱ قروض در کتگوری خساره^(۶)

قروض در کتگوری خساره بالغ بر ۱۶۸ میلیون افغانی می‌گردد که ۰.۳۹ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل می‌دهد. این رقم نظر به سال قبل ۲۹۲ میلیون افغانی کاهش را نشان می‌دهد. مبلغ ۱۶۸ میلیون افغانی خساره قروض مربوط به سه بانک خصوصی می‌گردد.

۲.۱ طلبات بین‌البانکی

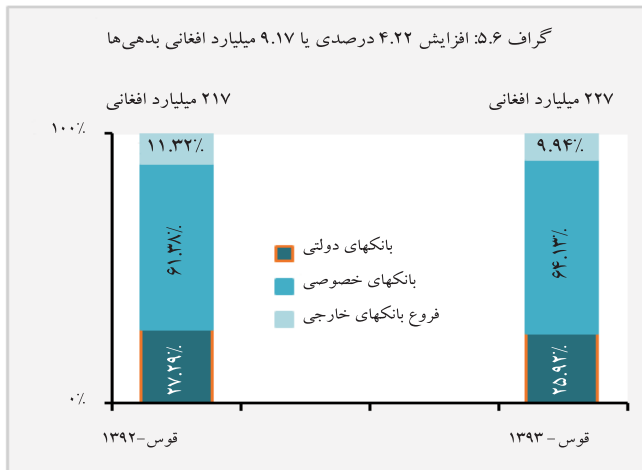
طلبات بین‌البانکی دومین سهم دارایی نظام بانکی را در میان سایر کتگوری‌های دارایی بخود اختصاص داده است. در سال تحت بررسی طلبات بین‌البانکی نظام بانکی افغانستان ۲۶.۴۹ درصد مجموع دارایی‌ها را تشکیل

(۴) بر اساس متحدالمال شماره ۰۳/۹۲ مؤرخ ۱۶/۰۹/۱۳۹۲ دارایی‌های که پرداخت اصل مبلغ یا تکتانۀ آنها در مدت ۶۱ الی ۹۰ روز صورت نگیرد در کتگوری تحت المعیار و برای ۹۱ الی ۵۳۹ روز در کتگوری مشکوک قرار می‌گیرند.

(۵) دارایی‌های که پرداخت اصل مبلغ یا تکتانۀ آنها در مدت ۳۱-۶۰ روز صورت نگرفته باشد، در کتگوری تحت نظر قرار می‌گیرند.

(۶) داریی‌های که پرداخت اصل مبلغ تکتانۀ آنها در مدت ۵۴۰ روز یا بیشتر از آن نباشد، نظر به متحدالمال محاسبوی شماره ۰۳/۹۲ مؤرخ ۱۶/۰۹/۱۳۹۲ در کتگوری خساره قرار می‌گیرند.

(۷) سرمایه‌گذاری‌ها شامل سرمایه‌گذاری در اوراق قرضه، شرکت‌های مربوطه، شرکت‌های تابعه و در بانک می‌گردد.

منبع: آمريت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

۱.۲ امانات

امانات که منبع اساسی تمویل نظام بانکی را تشکیل می‌دهند، در مقایسه با افزایش ۸.۱۰ درصدی در دسمبر ۲۰۱۳ الی دسمبر ۲۰۱۴ میلادی افزایش ۵.۳۰ درصدی یا ۱۱.۰۲ میلیارد افغانی را تجربه نموده است. سپرده‌های نظام بانکی در سه ربع اول سال ۲۰۱۴ روند نوسانی را طی نموده و در سپرده‌های دالری نیز کاهش رونما گردیده است. این کاهش عمدتاً به دلیل طولانی شدن پروسه انتخابات و بی ثباتی اقتصادی در کشور بوجود آمده است. با این حال در جریان ربع اخیر سال تحت بررسی سپرده‌ها به اندازه ۱۳ درصد افزایش داشته است.

سپرده گذاری در نظام بانکی به افغانی طی این مدت به ۱۲.۶۴ درصد افزایش داشته و ۳۴.۰۸ درصد مجموع سپرده‌ها را تشکیل می‌دهد، در حالیکه این رقم در دسمبر سال ۲۰۱۳ به اندازه ۱۶.۶۲ درصد گزارش شده است. سپرده گذاری به دالر نیز ۱.۱۵ درصد افزایش را نشان می‌دهد که ۶۲.۶۱ درصد مجموع سپرده‌های نظام بانکی را تشکیل می‌دهد، در حالیکه این رقم در دسمبر سال ۲۰۱۳ به ۵.۲۸ درصد رسید.

می‌گیرد. بخش عظیم سرمایه گذاری در خارج از افغانستان توسط چهار بانک تجارتي خصوصی و دو فرع بانک های خارجی صورت گرفته است.

۴.۱ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک

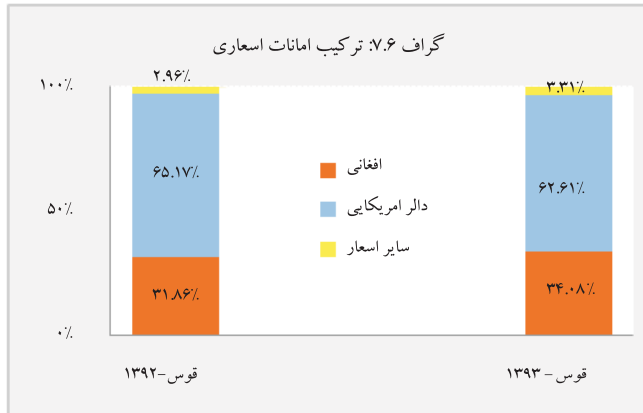
پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک بزرگترین کتگوری را با ارزش ۴۳.۹۳ درصد مجموع دارایی‌های نظام بانکی تشکیل می‌دهد. این کتگوری در سال تحت بررسی افزایش ۱۱.۴۴ میلیارد افغانی را در اصل و در فیصدی مجموع دارایی‌ها تجربه نموده است که به افزایش سپرده های نظام بانکی نسبت داده می‌شود.

نظام بانکی کشور کاملاً در مطابقت با مقررۀ ذخایر اجباری عمل نموده و وجوه مالی را محتاطانه و با دقت به سایر انواع دارایی‌ها صف بندی می‌کند.

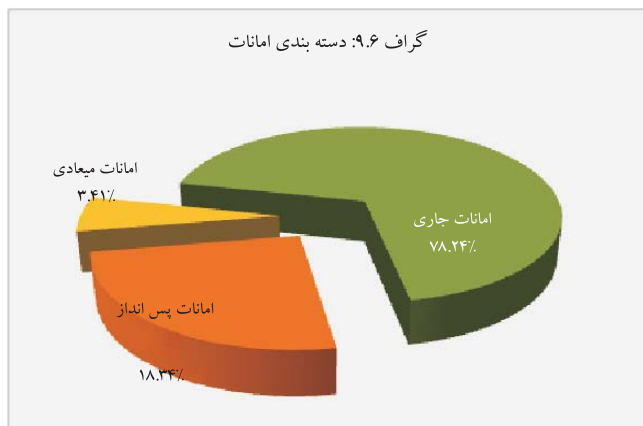
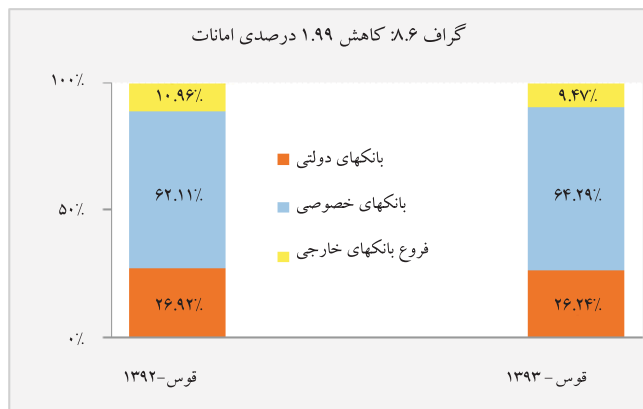
II. بدهی‌ها

مجموع بدهی‌های نظام بانکی طی سال مالی ۱۳۹۳ (دسمبر ۲۰۱۴) به اندازه ۹.۱۷ میلیارد افغانی یا ۴.۲۱ درصد افزایش یافته و ارزش آن به ۲۲۶.۶۲ میلیارد افغانی میرسد، در حالیکه این رقم در سال گذشته (دسمبر ۲۰۱۳) ۲۱۷.۴۴ میلیارد افغانی گزارش شده است. افزایش در مجموع بدهی‌ها به افزایش سپرده های نظام بانکی نسبت داده می‌شود. سایر اجزای مجموع بدهی‌های نظام بانکی طی سال تحت بررسی کاهش داشته است.

بزرگترین بخش بدهی‌ها را سپرده های نظام بانکی به اندازه ۹۶.۵۷ درصد تشکیل داده است که این روند اعتماد مردم، روابط خوب اجتماعی و سیاست بازاريابی مؤثر نظام بانکی کشور را نشان می‌دهد. امانات و سایر بدهی‌ها به نوبۀ خود در جایگاه دوم و سوم قرار دارند. (جدول ۱.۶)

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۲.۲ روند قرضه گیری

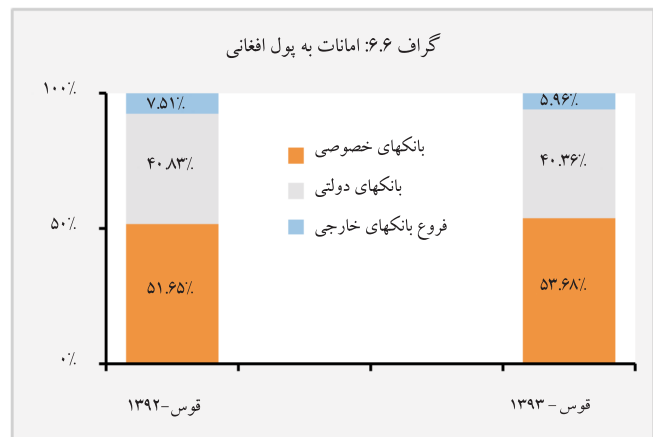
سهم قرضه در مجموع ساختار تمویلی نظام بانکی در دسمبر ۲۰۱۴ به اندازه ۲۹.۱۶ درصد کاهش را نشان داده و بالغ به ۳.۹۸ میلیارد افغانی می گردد که ۱.۷۶ درصد مجموع بدهی های نظام بانکی را تشکیل می دهد، در حالیکه این روند

بانک های خصوصی ۱۴۰.۶۹ میلیارد افغانی را در حساب امانات جذب نموده که ۶۴.۲۹ درصد مجموع سپرده های نظام بانکی کشور را بخود اختصاص می دهد و در برابر ۱۶.۳۵ درصد افزایش در سال گذشته به اندازه ۸.۹۸ درصد افزایش را در سال تحت بررسی تجربه نموده است.

سهم بانک های دولتی در مجموع سپرده های نظام بانکی در دسمبر ۲۰۱۳، ۵۷.۴۲ میلیارد افغانی افزایش را نشان می دهد که ۲۶.۲۴ درصد مجموع سپرده های نظام بانکی کشور را بخود اختصاص داده است.

سهم فروع بانک های خارجی طی سال تحت بررسی ۲۰.۷۲ میلیارد افغانی گزارش شده و ۹.۰۵ درصد کاهش را نشان می دهد که ۹.۴۷ درصد مجموع سپرده های نظام بانکی کشور را بخود اختصاص داده است.

از لحاظ انواع سپرده ها، امانات جاری ۷۸.۲۴ درصد مجموع امانات را تشکیل داده که با ۱۱.۲۹ درصد افزایش در جایگاه نخست، پس انداز با ۱۸.۳۴ درصد مجموع امانات و ۹.۸۳ درصد کاهش در جایگاه دوم و امانات میعاد با ۳.۴۱ درصد مجموع پورتفولیوی امانات با ۲۰.۸۹ درصد کاهش از دسمبر ۲۰۱۳ بدینسو در جایگاه سوم قرار دارد.

۱.۳ نسبت نقدینگی (به پیمانه وسیع)

بانک‌ها مکلف اند تا سطح نسبت نقدینگی خود را که پائین تر از ۱۵ درصد نباشد، حفظ نمایند. این امر زمینه دستیابی به نقدینگی مطلوب را فراهم می‌سازد.

نظام بانکی کشور در جریان این مدت بصورت کُل مازاد نقدینگی داشته که ۷۳.۲۱ درصد مجموع دارایی‌های این نظام را دارایی سیال تشکیل داده است. سطح نقدینگی مجموعی نظام بانکی کشور بطور اوسط به اندازه ۷۳.۶۰ درصد به ثبت رسیده است. باید گفت که تمام بانک‌ها از حد تعیین شده برای نقدینگی در سطح بالا قرار داشته اند.

IV. سرمایه

د افغانستان بانک بمنظور تقویت هر چه بیشتر سرمایه نظام بانکی و بلند بردن ثبات آن، حداقل سرمایه مقرراتی را به ۱.۰۰ میلیارد افغانی افزایش داده و تمام بانک‌ها مکلف اند تا این مبلغ را تکمیل نمایند.

در دسمبر سال ۲۰۱۳ به اندازه ۶۷.۸۱ درصد افزایش را تجربه نموده بود. کاهش در روند قرضه گیری به تصفیۀ دو نهاد بانکی نسبت داده شده، ولی وضعیت فعلی قرضه به سه نهاد بانکی نسبت داده می‌شود.

III. نقدینگی

خطر نقدینگی را می‌توان به عنوان خطر نداشتن دارایی سیال کافی که تقاضای قرضه گیرنده و سپرده گذاران را برآورده سازد، تعریف نمود. تمام بانک‌ها مکلف اند تا سطح مناسب نقدینگی یا سیالیت را بمنظور جلوگیری از بروز هر نوع مشکل نقدینگی حفظ نمایند. بنابراین، بانک‌ها مکلف اند تا کمیته دارایی و بدهی (ALCO) را تشکیل بدهند. یکی از وظایف این کمیته مدیریت نقدینگی بانک ذریعۀ تحلیل خلاها، ارزیابی حساسیت، تحلیل سناریو، تحلیل جریان نقدی و غیره امور در پرتو پالیسی‌های بانک می‌باشد.

جدول ۳.۶: شاخص‌های مهم سالم مالی نظام بانکی

1393 دسمبر-۱۴	1392 دسمبر-۱۳	1391 دسمبر-۱۲	1390 مارچ-۱۲	1390 مارچ-۱۱*	1390 مارچ-۱۱	1388 مارچ-۱۰	1387 مارچ-۹	
26.46	26.20	21.84	23.06	30.39	-14.46	25.81	29.81	مجموع نسبت کفایت سرمایه
26.09	24.78	19.97	23.98	30.29	-14.51	24.19	29.72	سرمایه اصلی نسبت کفایت سرمایه
8.09	5.08	5.31	5.15	3.75	48.4	0.5	1.15	نسبت قروض صعب الحصول در مجموع قروض ناخالص
0.90	0.61	-0.54	-1.21	0.24	-20.08	1.41	1.74	برگشت بر دارایی
7.35	8.18	-7.17	-17.9	1.9	-520.66	10.35	10.61	برگشت بر سرمایه
73.60	67.07	72.13	57.37	63.83	63.32	59.19	40.02	نسبت نقدینگی (حد اوسط بگونه وسیع)
73.28	62.16	63.75	55.82	47.01	40.58	0.38	23.8	سهم دارایی‌های سیال در مجموع دارایی‌ها
* به استثنای کابل بانک								
منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک								

روی هم رفته نظام بانکی سرمایه کافی در اختیار داشته که ارزش آن بالغ بر ۳۰.۱۷ میلیارد افغانی می گردد که طی سال تحت بررسی حدود ۶.۶۰ درجه یا ۱.۸۶ میلیارد افغانی افزایش را به دلیل افزایش در سطح نافعیت نظام بانکی تجربه نموده است.

بصورت عموم نسبت کفایت سرمایه تمام بانک ها ۲۶.۴۶ درصد گزارش شده است. جدول ۳.۶

تحلیل اجمالی بر وضعیت سرمایه نظام بانکی حاکی از آن است که نسبت کفایت سرمایه تمام بانک ها بالاتر از حداقل تعیین شده (خطر عیار شده دارایی ها بر ۱۲ درصد) قرار دارد. معیار بازل برای سرمایه بر اساس خطر ۸ درصد می باشد.

۷. فایده نظام بانکی

نظام بانکی کشور بصورت مجموعی در سال مالی ۱۳۹۳ (دسمبر ۲۰۱۴) ۲.۱۷ میلیارد افغانی فایده داشته که در مقایسه با

جدول ۴.۶: جدول نافعیت/خساره

فیصدی تغییر سال به سال	1393 (Dec. 2014)	1392 (Dec. 2013)	
6.71%	9,659	9,051	عواید تکتانه
11.87 %	1,893	1,692	مخارج تکتانه
5.51 %	7,765	7,359	عواید خالص تکتانه
- 1.83 %	5,313	5,412	عواید غیر تکتانه
- 8.72 %	5,788	6,341	مخارج غیر تکتانه
10.55%	3,551	3,212	هزینه معاشات
- 4.17 %	1,124	1,173	توزیع کريدت
27.87 %	2,615	2,045	نافعیت/خساره قبل از مالیه
51.56 %	2,178	1,437	نافعیت/خساره بعد از مالیه

دیده می شود که بانک های خصوصی، فروع بانک های خارجی و بانک های دولتی بطور مجموعی از نافعیت برخوردار بوده اند. گراف ۱۰.۶

بر اساس عواید اصلی یک بانک خساره نموده در حالیکه در سال قبل سه بانک ضرر را متقبل شده بودند. با این حال، اگر نظام بانکی را در کل مورد مطالعه قرار دهیم،

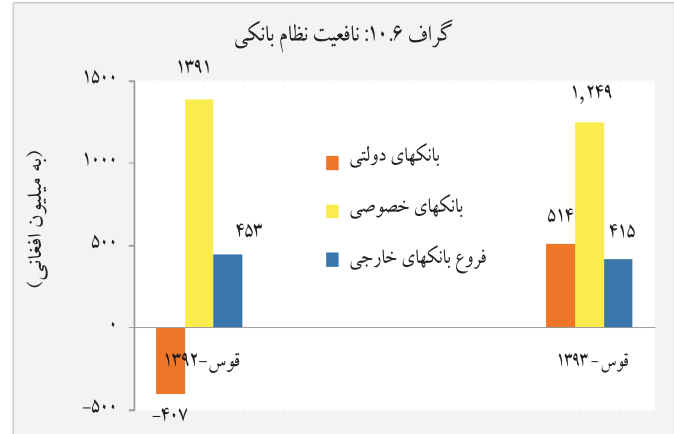
VI. خطر مبادله اسعار

سطح عمومی وضعیت آزاد خطر مبادله اسعار در محدوده ای که د افغانستان بانک برای آنها تعیین نموده قرار دارد. تمام بانک‌ها به استثنای ۴ بانک که شامل یک فرع بانک خارجی می‌شود و از محدوده وضعیت آزاد مبادله اسعار و همچنین اسعار انفرادی (دالر امریکایی و یورو) تخطی نموده اند، سایر بانک‌ها در مطابقت به سطح تعیین شده د افغانستان بانک قرار دارند. بانک‌های مذکور مکلف اند تا وضعیت مبادله اسعار خویش را تحت محدوده تعیین شده د افغانستان بانک قرار بدهند در غیر اینصورت کاهش ارزش اسعار فوق الذکر و یا افت بهای آنان می‌تواند منجر به خسارات زیادی به این بانک‌ها شود.

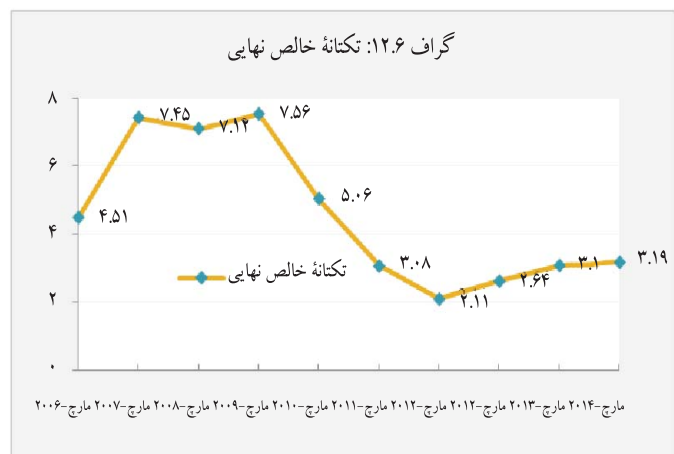
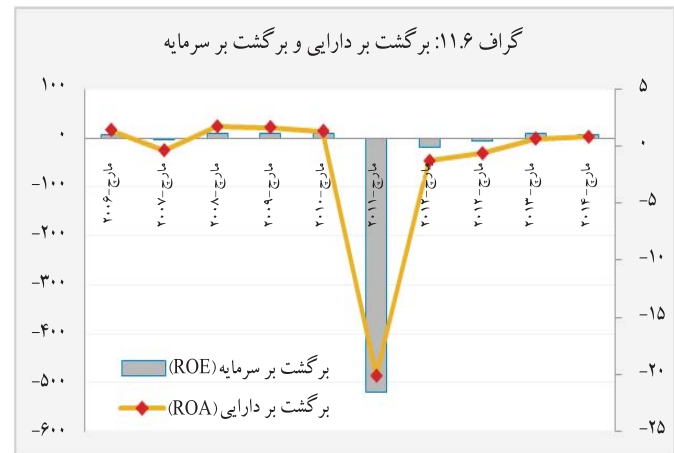
تأثیر تغییرات نرخ مبادله بالای سرمایه مقرراتی نظام بانکی نشان می‌دهد که ۲۰ درصد افزایش نرخ مبادله باعث افزایش سرمایه مقرراتی نظام بانکی به اندازه ۸.۲۷ میلیارد افغانی و برعکس آن خواهد شد. به همین ترتیب کاهش ۴ درصدی نرخ مبادله اسعار برابر با کاهش ۱.۶۵ میلیارد افغانی و برعکس آن می‌شود.

VII. خطر نرخ تکتانه

نظام بانکی کشور بصورت کلی در وضعیت حساس نرخ تکتانه قرار دارند، این در حالیست که محاسبات انجام یافته بالای جدول حساسیت نرخ تکتانه بانک‌ها نشان می‌دهد که عواید تکتانه خالص نظام بانکی به دلیل افزایش نرخ تکتانه بازار (روند صعودی نرخ تکتانه) طی ۱۲ ماه آینده به ۰.۳ درصد به ارزش ۱.۷۰ میلیارد افغانی افزایش یابد. برعکس، اگر نرخ تکتانه به اندازه ۰.۳ درصد (روند نزولی نرخ تکتانه) کاهش یابد، عواید تکتانه به ارزش ۱.۷۰ میلیارد افغانی کاهش خواهد یافت. برای یک بانک، در صورتیکه نرخ تکتانه به

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

اندازه ۰.۰۳ درصد افزایش یابد در نتیجه عواید تکتانه خالص در ۱۲ ماه آینده کاهش خواهد یافت.

دلیل عمده فشار بالای میزان حساسیت دارایی های نظام بانکی و فور نسبت تکتانه دارایی ها در برابر نسبت تکتانه بدهی ها

می باشد. هرچند این وضعیت میزان تکتانه خالص و نافعیت را در تمام بانک ها بالا می برد، اما بانک ها را در معرض خطر کاهش ناگهانی نرخ بازار قرار می دهد.

هيټ مديره

آمر عمومي سياست پولي:	سيد اسحاق علوي
معاون آمریت عمومي سياست پولي:	رحمت الله حيدري
معاون آمریت عمومي سياست پولي:	نايب خان جمال
معاون آمریت عمومي سياست پولي:	سميع الله بهارستاني

همکاران

پژوهشگر اقتصادي	عبدالله مسعود
تحليلگر ارشد سكتور حقيقي	عبدالله صافي
تحليلگر ارشد سكتور خارجي	ولي الله روجي
متخصص ارشد احصائيه، سكتور پولي	احمد جواد سداد
مدیره بخش داخلی آمریت نظارت امور مالی	انیسه اثیر
تحليلگر سكتور حقيقي	شفیق احمد فقیرزاده
ترجمه:	سید نور حسین میرزاد و اسد الله شریفی
ایدیت:	شفیق الله بارز معاون نشرات و ارتباطات آمریت عمومی اسناد و ارتباط
دیزاین:	خالد احمد فیضی
عکس:	زیرک ملیا
تلفون:	+۹۳ (۰) ۰۲۰۲۱۰۰۳۰۱/۲۰۲۱۰۳۰۳۲
فکس:	+۹۳ (۰) ۲۰۲۱۰۰۳۰۵
ایمیل:	mp@dab.gov.af
صفحه انترنیتی:	www.dab.gov.af

آمریت عمومی سیاست پولی
ایمیل: mp@dab.gov.af
تلفون: ۰۲۹۳ ۲۱۰ ۹۳+